JULES VERNE

FARUL DE LA CAPĂTUL LUMII

Prima ediţie în limba română: 1975
Jules Verne — Le Phare du bout du monde: 1903
Collection Hetzel

CAPITOLUL I
INAUGURARE

Soarele scăpăta în spatele dealurilor care mărgineau spre vest priveliştea. Timpul era frumos. În zare, deasupra mării, despărţită printr-o linie de cer, înspre nord-est şi est, câţiva norişori reflectau ultimele raze care nu vor întârzia să se stingă în umbrele înserării. Amurgul e de lungă durată pe această latitudine de 55 grade a emisferei sudice. În clipa când din discul însângerat nu rămase decât o fâşie, se auzi o lovitură de tun de la bordul canonierei *Santa-Fe* şi în vârful brigantinei steagul Republicii Argentina se înălţă fâlfâind în bătaia vântului. În aceeaşi clipă licări lumina farului, construit la o bătaie de puşcă distanţă, în spatele golfului Elgor, unde ancorase *Santa-Fe.* Doi dintre paznicii farului, lucrătorii de pe mal şi echipajul adunat în prova navei salutară cu îndelungi urale prima lumină aprinsă pe această coastă îndepărtată. Alte două lovituri de tun, care răsunară până departe, răspunseră celei dintâi. După această manifestare, pavilioanele canonierei fură coborâte, conform regulamentului navelor de război, şi liniştea se lăsă din nou pe Insula Statelor, aşezată în punctul unde se unesc apele Atlanticului cu ale Pacificului.

Lucrătorii se îmbarcară neîntârziat la bordul navei *Santa-Fe* şi nu mai rămaseră pe uscat decât cei 3 paznici ai farului.

Unul era de serviciu în camera de cart, ceilalţi 2 nu se duc imediat în locuinţa lor, dar se plimbă de-a lungul coastei, discutând între ei.

— Ştii, Vasquez, zise cel mai tânăr, mâine canoniera va pleca în larg...

— Da, Felipe, răspunse Vasquez, şi sper că va avea vreme bună până să ajungă în port...

— E cam departe, Vasquez!...

— Nu e mai departe când vii decât atunci când te întorci, Felipe.

— Mă cam îndoiesc, răspunse, Felipe râzând.

— Şi câteodată, băiete, zise Vasquez, faci mai mult la ducere decât la întoarcere, doar dacă vântul nu bate de fiecare dată la fel! La urma urmelor, 1.500 de mile nu e cine ştie ce, când nava are maşini şi pânze bune.

— Şi apoi, Vasquez, comandantul Lafayate cunoaşte bine drumul...

— Care e un drum drept, băiete. A luat-o spre sud ca să vină încoace şi o va lua spre nord ca să se întoarcă şi, dacă vântul continuă să sufle dinspre uscat, va fi la adăpostul coastei şi va naviga ca pe fluviu.

— Dar pe un fluviu care n-ar avea decât un singur mal, zise Felipe.

— Ce importanţă are, dacă este malul cel bun şi e întotdeauna cel bun când vântul ţi-e prielnic.

— E adevărat, aprobă Felipe, dar dacă mergi împotriva vântului...

— Asta ar însemna ghinion, Felipe, şi cred că nu-l va avea tocmai *Santa-Fe*. În 15 zile poate să parcurgă cele 1500 mile şi să ancoreze în rada portului Buenos Aires... Dar dacă vântul ar bate dinspre est...

— Atunci n-ar găsi un port de refugiu nici aici, pe coastă şi nici în altă parte, în larg!

— Aşa cum spui, băiete. În Ţara de Foc sau în Patagonia nu te poţi opri. Trebuie să ieşi în larg, căci altfel rişti să te urci pe mal.

— Dar, în sfârşit, după părerea mea, vremea bună va mai ţine.

— Părerea ta este şi a mea, Felipe. Suntem aproape de începutul verii... 3 luni bune înaintea ta, e ceva...

— Şi lucrările au fost terminate tocmai la timp.

— Ştiu, băiete, ştiu. La începutul lui decembrie. Sau, cum s-ar spune, începutul lui iunie pentru marinarii din Nord. În acest anotimp bântuie mai rar furtuni din acelea care răstoarnă o navă încărcată tot aşa de uşor cum ţi-ar smulge pălăria din cap... Şi apoi, atâta timp cât *Santa-Fe* se găseşte în port, poate să se dezlănţuie vântul, furtuna sau vijelia cât i-o plăcea!... Nu-i nici o primejdie ca insula noastră să se scufunde cu far cu tot!

— Desigur, Vasquez. De altfel, după ce va transmite acolo ştiri despre noi, când canoniera se va întoarce cu celălalt schimb...

— Peste 3 luni, Felipe...

— Va găsi insula pe locul ei...

— Şi pe noi pe ea, răspunse Vasquez, frecându-şi mâinile după ce trase adânc din pipă, învăluindu-se într-un nor de fum. Vezi, băiete, nu suntem aici la bordul unei nave pe care vijelia o mână încoace şi încolo, sau dacă vrem s-o numim navă, ea este bine înfiptă în coada Americii şi nu va fi smulsă din ancora sa... Ştiu prea bine că aceste meleaguri sunt primejdioase şi că mările de la capul Horn au, pe drept cuvânt, o tristă faimă. Că naufragiile pe Insula Statelor au fost nenumărate şi că jefuitorii de epave n-ar putea alege un loc mai nimerit pentru a strânge avere! Dar toate acestea se vor schimba, Felipe! Iată că acum Insula Statelor are un far, şi nici un uragan, ori de unde ar sufla el, nu va reuşi să-l stingă! Navele îl vor vedea la timp pentru a-şi găsi drumul!... Se vor călăuzi după lumina sa şi nu vor mai risca să se lovească de stâncile capului San-Juan, de ale lui San-Diego sau Fallows, chiar şi pe nopţile cele mai întunecoase! Noi vom fi aceia care vom avea grijă de far şi o vom face cum trebuie.

Vasquez vorbea cu atâta însufleţire, încât sfârşi prin a-l linişti pe camaradul său. Poate că Felipe nu se gândea cu inima uşoară la lungile săptămâni pe care trebuia să le trăiască pe această insulă pustie, fără să aibă vreo legătură cu semenii săi, până în ziua când le va veni schimbul.

Pentru a termina, Vasquez adăugă:

— Vezi tu, băiete, timp de 40 de ani am colindat toate mările vechiului şi noului continent, ca mus, elev marinar, marinar, maistru. Ei bine, acum, când a sosit vârsta să mă pensionez, nu puteam să-mi

doresc ceva mai bun decât să fiu paznicul unui far, şi încă ce far! Farul de la Capătul Lumii!...

În adevăr, farul merita o asemenea denumire, aşezat cum era la capătul acestei insule pierdute, atât de departe de orice pământ locuit sau care putea fi locuit!

— Spune-mi, Felipe, zise Vasquez care-şi scutură pipa în căuşul palmei, la ce oră iei locul lui Moriz?

— La 10 noaptea.

— Bine, atunci eu voi fi acela care te voi schimba de la 2 dimineaţa până la răsăritul soarelui.

— În regulă, Vasquez. Aşadar, ceea ce avem mai bun de făcut amândoi acum este să dormim.

— La culcare, Felipe, la culcare!

Vasquez şi Felipe urcară spre mica incintă în mijlocul căreia se găsea farul şi intrară în locuinţa paznicilor, iar poarta se închise după ei.

Noaptea fu liniştită. În momentul în care se făcu ziuă, Vasquez stinse flacăra care arsese 12 ore. Mareele, în general slabe în Pacific, mai ales de-a lungul coastelor Americii şi Asiei, sunt din contră foarte puternice pe suprafaţa Atlanticului şi violenţa lor este resimţită până în îndepărtatele regiuni ale arhipelagului Magellan.

În acea zi, refluxul începând la 6 dimineaţa, canoniera trebuia să profite de el ridicând ancora în zori. Dar nefiind gata cu pregătirile, comandantul se decise să iasă din golful Elgor abia la mareea de seară.

Santa-Fe, navă din marina militară a Republicii Argentina, cu o capacitate de 200 de tone, cu o maşină de 260 cai putere, comandată de un căpitan şi un secund, având 50 de oameni echipaj, cu maistru cu tot, slujea la paza coastelor de la gurile lui Rio de la Plata şi până la strâmtoarea Lemaire din Oceanul Atlantic. În acel timp geniul maritim nu construise încă navele sale rapide, crucişătoarele, torpiloarele şi altele. Astfel că *Santa-Fe,* sub acţiunea elicei sale, nu depăşea viteza de 9 mile pe oră, viteză suficientă, de altfel, pentru poliţia de coastă a Patagoniei şi a Ţării de Foc, căci apele lor erau străbătute numai de vase de pescari.

În acel an canoniera avea misiunea să urmărească construcţia farului pe care guvernul argentinian hotărâse să-l ridice la intrarea golfului Lemaire.

La bordul său fură transportate personalul şi materialele necesare acestei lucrări, dusă la bun sfârşit după planurile unui priceput inginer din Buenos Aires.

Se împlineau aproape 3 săptămâni de când *Santa-Fe* era ancorată în golful Elgor. După ce debarcase proviziile pentru 4 luni, după ce se convinsese că nimic nu va lipsi paznicilor noului far până în ziua când vor fi schimbaţi, comandantul Lafayate avea să readucă în patrie pe muncitorii trimişi pe Insula Statelor. Dacă anumite împrejurări neprevăzute n-ar fi întârziat terminarea lucrărilor, *Santa-Fe* ar fi trebuit să fie încă de-acum o lună înapoi în portul său.

De altfel, în tot timpul petrecut aici, comandantul Lafayate putea fi liniştit în acest golf foarte bine apărat contra vânturilor din nord, sud şi vest. Numai vijelia dinspre mare putea să-l stingherească. Dar primăvara se arătase blândă, şi acum, la începutul verii, se putea spera că nu se vor dezlănţui decât mici furtuni trecătoare în regiunile magellanice.

Era ora 7 când căpitanul Lafayate şi secundul său Riegal ieşiră din cabinele lor situate pe duneta, la pupa navei. Marinarii terminau cu spălatul punţii şi oamenii de serviciu împingeau apa spre orificiile de scurgere. În acelaşi timp, maistrul principal lua măsuri ca totul să fie gata pentru ora plecării. Cu toate că trebuiau să ridice ancora abia după-amiază, se scoteau velele din apărători, se curăţau trombele de aer, arama de pe habitaclu şi spiraiuri, se aşeza barca mare pe cavaleţii de pe punte, cea mică rămânând la apă, pentru serviciul curent. La răsăritul soarelui, pavilionul fu ridicat la picul brigantinei. După 3 sferturi de oră răsunau cele 4 bătăi ale clopotului din prova pentru marinarii de cart, care îşi luară în primire posturile. După ce mâncară împreună, cei 2 ofiţeri urcară pe dunetă, cercetară cerul destul de senin datorită vântului dinspre uscat şi dădură ordin maistrului să-i debarce.

Comandantul voia să inspecteze pentru ultima oară, în această dimineaţă, farul cu anexele sale, locuinţa paznicilor, magazia de provizii şi combustibil şi să se asigure de buna funcţionare a aparatelor.

Coborî deci pe coastă, însoţit de secund, şi se îndreptă spre incinta farului.

Mergând într-acolo, îşi mărturisi îngrijorarea pentru cei 3 oameni care vor rămâne în posomorâta singurătate a Insulei Statelor.

— E într-adevăr greu, zise căpitanul. Totuşi trebuie ţinut seama că aceşti oameni vrednici au dus întotdeauna o viaţă aspră, deoarece cea mai mare parte din ei sunt vechi marinari. Pentru ei serviciul la far este într-un fel o odihnă.

— Fără îndoială, răspunse Riegal, dar una este să fii paznic de far pe o coastă populată care comunică uşor cu uscatul şi alta să trăieşti pe o insulă pustie, pe care navele nu fac decât s-o privească în treacăt şi încă de cât mai departe posibil.

— Recunosc, Riegal. Dar oamenii vor fi schimbaţi din 3 în 3 luni. Vasquez, Felipe şi Moriz îşi vor începe serviciul în perioada cea mai puţin grea.

— Într-adevăr, domnule comandant, şi nu vor avea de suferit iernile teribile ale capului Horn...

— Teribile, desigur, încuviinţă căpitanul. De când am făcut, acum câţiva ani, o recunoaştere în strâmtoare, în Ţara de Foc, în Insula Dezolării, de la capul Virgenes la capul Pilar, nu mai am nimic de învăţat în materie de furtuni! Dar, în fine, paznicii noştri au o locuinţă solidă, pe care vijeliile nu o vor dărâma. Nu le vor lipsi nici alimentele şi nici cărbunii, chiar dacă straja lor la far s-ar prelungi cu două luni. Îi lăsăm sănătoşi şi tot aşa îi vom regăsi, căci dacă aerul este tare, cel puţin e

curat la răscrucea dintre Atlantic şi Pacific!... Şi apoi, Riegal, mai e ceva: atunci când autorităţile militare au avut nevoie de paznici pentru Farul de la Capătul Lumii, nu mai ştiau pe cine să aleagă, atâtea cereri erau.

Cei 2 ofiţeri sosiră înaintea incintei unde-i aşteptau Vasquez şi camarazii săi. Poarta fu deschisă şi ei se opriră pentru a răspunde salutului reglementar al celor 3 oameni.

Comandantul Lafayate, înainte de a le vorbi, îi examina de la picioarele încălţate cu cizme groase până la capetele acoperite de glugile pelerinelor impermeabile.

— Totul a mers bine în noaptea asta? întrebă el adresându-se paznicului şef.

— Bine, domnule comandant, răspunse Vasquez.

— N-aţi văzut nici o navă în larg?...

— Nici una şi, cum cerul era senin, am fi observat orice lumină, chiar de la 4 mile.

— Farul a funcţionat bine?

— Fără întrerupere, domnule comandant, până la răsăritul soarelui.

— N-aţi suferit de frig în camera de cart?

— Nu, domnule comandant. E bine închisă şi vântul nu intră prin ferestrele duble.

— Vom inspecta întâi locuinţa voastră şi apoi farul.

— La ordinele dumneavoastră, comandante, răspunse Vasquez.

Locuinţa paznicilor, construită la baza turnului, avea ziduri groase care puteau înfrunta toate vijeliile magellane. Cei doi ofiţeri inspectară diferitele încăperi destul de bine rânduite. Cei ce rămâneau nu aveau a se teme nici de ploaie, nici de viscolele foarte puternice pe această latitudine aproape polară.

Odăile erau despărţite de un culoar, la capătul căruia se afla o uşă pe unde se intra înăuntrul farului.

— Să urcăm, zise căpitanul Lafayate.

— La ordinele dumneavoastră, repetă Vasquez.

— E suficient să ne însoţeşti numai dumneata.

Vasquez făcu un semn celorlalţi 2 paznici să rămână la intrarea pe culoar. Apoi împinse uşa dinspre scară şi cei doi ofiţeri îl urmară.

Această scară îngustă, în spirală, cu trepte de piatră încastrate în zid, nu era întunecoasă, deoarece 10 ferestruici o luminau la fiecare etaj.

Când ajunseră în camera de cart, deasupra căreia erau lanterna şi instalaţia de luminat, ofiţerii se aşezară pe o bancă circulară fixată de perete. Prin cele 4 ferestre din această cameră se putea privi spre toate punctele orizontului.

Cu toate că briza era uşoară, sufla destul de tare la această înălţime, fără însă a acoperi strigătele ascuţite ale pescăruşilor şi albatroşilor care treceau fâlfâind din aripi.

Căpitanul Lafayate şi secundul său, pentru a privi mai bine insula şi marea din jur, se căţărară pe scăriţa care ducea la galeria ce împrejmuia farul.

Toată partea insulei care se vedea spre vest era pustie, ca şi marea pe care o puteau cerceta de la nord-vest spre sud şi care forma un vast arc de cerc, întrerupt numai spre nord-est de înălţimile capului San-Juan. La poalele turnului se afla golful Elgor, al cărui mal era însufleţit de forfota marinarilor de pe *Santa-Fe.* Nici o pânză, nici o dâră de fum nu se vedea în larg. Nimic decât imensitatea oceanului. Rămaseră acolo un sfert de oră, apoi ofiţerii, urmaţi de Vasquez, coborâră şi se întoarseră la bordul navei.

După ce prânziră, căpitanul Lafayate şi secundul Riegal veniră din nou pe uscat. În orele care mai rămâneau până la plecare, voiau să cerceteze malul de nord al golfului. De mai multe ori, şi fără pilot, căci se înţelege de la sine că nu exista pilot pe Insula Statelor, comandantul sosise în timpul zilei pentru a putea ancora în micul golf de la poalele farului. Dar, din prudenţă, făcea întotdeauna o nouă recunoaştere a acestei regiuni puţin sau deloc cunoscută.

Ofiţerii îşi prelungiră deci plimbarea. Traversând istmul îngust care uneşte insula cu capul San-Juan, examinară malul portului natural cu acelaşi nume, care de partea cealaltă a istmului formează o limbă de pământ ca şi a golfului Elgor.

— Portul San-Juan, spuse comandantul, este foarte bun. Peste tot apa este destul de adâncă, chiar şi pentru nave de tonaj mai mare. E păcat că intrarea în port este atât de dificilă. Un far, chiar cu lumină mai slabă, construit în aceeaşi linie cu farul din Elgor, ar permite navelor în dificultate să găsească uşor un adăpost.

— Şi este ultimul care se găseşte după ieşirea din strâmtoarea Magellan, adăugă secundul Riegal.

La ora 4 ofiţerii se întoarseră. Suiră la bordul navei după ce îşi luară rămas bun de la Vasquez, Felipe şi Moriz, care rămaseră pe chei aşteptând plecarea ei.

La ora 5 presiunea începu să urce în cazanul canonierei, din al cărei coş se revărsau vârtejuri de fum negru. Marea nu va întârzia să se retragă şi *Santa-Fe* va ridica ancora imediat ce va începe refluxul.

La 6 fără un sfert, comandantul dădu ordin să se vireze ancora şi să se pregătească maşinile.

La prova, secundul supraveghea manevra; ancora fu ridicată la postul ei şi apoi fixată.

Santa-Fe porni, salutată de cei 3 paznici. Şi orice ar fi gândit Vasquez, dacă el şi camarazii săi priveau cu emoţie cum se depărta canoniera, ofiţerii şi echipajul încercau o emoţie mult mai profundă, lăsându-i pe cei 3 pe această insulă de la capătul Americii.

Santa-Fe înainta cu o viteză medie de-a lungul coastei de nord-vest a golfului Elgor. Nu era nici 8 când intră în larg. După ce trecu de capul

San-Juan, înainta cu toată viteza, lăsând strâmtoarea la vest; iar când se făcu noapte, luminile Farului de la Capătul Lumii apăreau doar ca o stea deasupra orizontului.

CAPITOLUL II
INSULA STATELOR

Insula Statelor, denumită şi Pământul Statelor, este situată la capătul de sud-est al noului continent. Este ultima şi cea mai estică din arhipelagul magellanic, pe care erupţiile epocii vulcanice l-au format în regiunile paralelei a 55-a, la mai puţin de 7 grade de Cercul Polar sudic. Scăldată de apele ambelor oceane, este căutată de navele care trec dintr-unul în celălalt, fie că ele vin din nord-est, fie din sud-vest, după ce au lăsat în urmă capul Horn.

Strâmtoarea Lemaire, descoperită în secolul al XVII-lea de către navigatorul olandez cu acelaşi nume, desparte Insula Statelor de Ţara de Foc, care se află la 25-30 kilometri depărtare. Ea oferă navelor în trecere un drum mai scurt şi mai uşor, scutindu-le de puternica hulă din dreptul Insulei Statelor. Aceasta o mărgineşte la est pe o lungime de circa 10 mile de la capul San-Antonio la capul Kempe, şi navele cu aburi sau pânze sunt mai puţin expuse decât dacă trec pe la sudul insulei. Insula Statelor măsoară 39 de mile de la vest la est, de la capul San-Bartolome până la capul San-Juan, pe o lăţime de 11 mile între capul Colnett şi capul Webster. Malul Insulei Statelor este extrem de accidentat, o adevărată succesiune de golfuri, golfuleţe şi intrânduri, din care în unele nu se poate răzbate din cauza unor cordoane de insuliţe şi recife de corali. Astfel că au avut loc multe naufragii pe aceste meleaguri, din cauza ţărmurilor prăpăstioase, cu ieşituri ascuţite, sau mărginite de roci enorme. Chiar pe timp liniştit oceanul se izbeşte de faleză cu o neasemuită furie.

Insula este nelocuită, dar se poate trăi aici, cel puţin în timpul sezonului frumos, adică în cele 4 luni: noiembrie, decembrie ianuarie şi februarie, cât ţine vara la această înaltă latitudine. Cirezile şi turmele ar găsi hrană îndestulătoare pe întinsele câmpi din interior, mai ales în regiunea situată la est de Port Parry şi cu prinsă între limba Conway şi capul Webster. Când stratul gros de zăpadă se topeşte sub razele soarelui antarctic, iarba se iveşte destul de verde şi solul păstrează până la iarnă o umezeală binefăcătoare. Rumegătoarele obişnuite să trăiască în regiunile magellanice ar putea să se simtă bine aici. Dar odată cu sosirea frigului cirezile ar trebui duse în câmpii mai călduroase, în Patagonia sau chiar în Ţar de Foc.

Totuşi se întâlnesc în stare sălbatică câteva lame, asemănătoare ca înfăţişare cu cerbii şi a căror carne este destul de bună, când este bine prăjită sau friptă. Aceste animale nu mor de foame în timpul lung

perioade de iarnă, pentru că ele ştiu să găsească sub zăpadă rădăcini şi muşchi cu care stomacul lor trebuie să se mulţumească.

Din centrul insulei, într-o parte şi în alta, se întind câmpiile şi pot zări câţiva copaci cu frunzişul rar, mai mult galben decât verde. Sunt mai ales fagi antarctici cu trunchiul înalt de vreo 60 de picioare, cu crengi orizontale, apoi mărăcini spinoşi de esenţă foarte dură, cu fructe a căror coajă are proprietăţi asemănătoare cu vanilia.

În realitate, aceste câmpii şi pădurici nu acoperă nici măcar un sfert din suprafaţa insulei. Restul cuprinde un podiş stâncos, unde domină cuarţul, trecători adânci, lungi şiruri de blocuri neregulate care s-au împrăştiat în urma erupţiilor foarte vechi, căci acum ai căuta în zadar cratere de vulcani stinşi în această parte a Ţării de Foc sau a Magellaniei. În mijlocul insulei, câmpiile mai întinse capătă aparenţa de stepe când, în timpul celor 8 luni de iarnă, nici o ridicătură nu tulbură uniformitatea stratului de zăpadă. Apoi, pe măsură ce te îndrepţi spre vest, relieful este mai variat, falezele litoralului devin mai înalte şi mai abrupte. Aici se ridică munţi în formă de con, cu vârfuri foarte înalte care ajung până la 3.000 de picioare deasupra nivelului mării, de unde poţi cuprinde cu privirea întreaga insulă. Acestea sunt ultimele şiruri muntoase ale Anzilor, care constituie de la nord la sud imensul schelet al noului continent.

Desigur că în asemenea condiţii climaterice, expusă asprelor şi teribilelor uragane, flora insulei se reduce la nişte rare specii care nu se aclimatizează deloc cu vecinătatea strâmtorii Magellan, la fel cu cea din arhipelagul Maluinelor la aproximativ 100 de leghe depărtare de Ţara de Foc. Sunt plante ca drobul, cebarea, broniul, iarba-şarpelui, năgara, foarte decolorate. Prin păduri, între ierburile câmpiei, aceste floricele palide îşi arată corolele care se vestejesc înainte de se nască.

La poalele stâncilor de pe litoral, pe povârnişurile unde se strânge puţin humus, un naturalist ar putea să mai găsească ceva muşchi şi la adăpostul copacilor nişte rădăcini comestibile, urmele unor azalee de pildă, pe care triburile din Ţara de Foc le consumă în loc de pâine, dar care sunt foarte puţin hrănitoare. În zadar ai căuta un curs regulat de apă pe suprafaţa Insulei Statelor. Nici un râu sau pârâu nu izvorăşte din acest sol de piatră. Zăpada se strânge în straturi groase; ea durează 8 luni pe an şi în timpul anotimpului cald, mai bine zis mai puţin friguros, se topeşte sub razele oblice ale soarelui şi întreţine o umiditate permanentă. Atunci se formează mici bălţi şi lacuri, pe ici pe colo, unde apa se păstrează până la primul îngheţ. În momentul în care începe această povestire, pâraie de apă căzeau din înălţimile de lângă far şi, şerpuind sprinţare, se pierdeau în limanul Elgor sau în portul San-Juan.

Dacă fauna şi flora se găsesc atât de slab reprezentate pe insulă, în schimb peştele se află în abundenţă pe tot litoralul. Astfel că, în ciuda primejdiilor prin care trec ambarcaţiunile în strâmtoarea Lemaire, oamenii din Ţara de Foc fac câteodată un pescuit bogat.

Speciile sunt foarte variate. Sezonul cel mare de pescuit ar putea chiar să atragă numeroase vase, căci atunci aceste meleaguri sunt străbătute de cetacee, balene, caşaloţi ca şi de foci şi morse. Marile animale marine au fost vânate cu atâta cruzime, încât ele se refugiază acuma în mările antarctice unde pescuitul este pe cât de greu, pe atât de primejdios.

E uşor de înţeles că pe toate malurile insulei, pe prundişuri, printre stânci, mişună scoici, iar alte specii de crustacee comestibile se strecoară cu miile printre recife. Cât despre păsări, ele sunt nenumărate.

Totuşi nu trebuie crezut după această descriere a Insulei Statelor că ea ar fi stârnit râvna chilienilor sau a Republicii Argentina. În definitiv, insula nu este decât o stâncă enormă pe care nu se poate locui. A cui era ea în anii când începe această povestire?... Tot ce se poate spune este că făcea parte din arhipelagul magellanic care ţinea de cele două republici de la capătul continentului american.

În timpul sezonului frumos, oamenii din Ţara de Foc se opreau rareori pe insulă, doar când vremea rea îi obliga să-şi găsească aici adăpost. Cât despre navele comerciale, un mare număr preferau să meargă prin strâmtoarea Magellan, trecută pe toate hărţile maritime şi pe care o puteau străbate fără pericol, pentru a intra dintr-un ocean în celălalt, fie că veneau din est sau din vest, mai ales datorită dezvoltării navigaţiei cu aburi. Singurele bastimente care luau cunoştinţă de Insula Statelor erau cele ce se pregăteau să depăşească sau depăşiseră capul Horn. E de remarcat că Republica Argentina a avut o iniţiativă fericită construind Farul de la Capătul Lumii şi toate naţiunile trebuie să-i fie recunoscătoare. În adevăr, nici o lumină nu exista la acea epocă prin meleagurile Magellaniei, de la intrarea în strâmtoarea Magellan la capul Virgenes, pe Atlantic, şi până la ieşirea din strâmtoare, la capul Pilar, din Pacific. Farul de pe Insula Statelor avea să aducă foloase incontestabile navigaţiei prin aceste regiuni. Nici măcar la capul Horn nu era un far care ar fi putut evita multe catastrofe, asigurând navelor care veneau din Pacific un plus de siguranţă la intrarea în strâmtoarea Lemaire.

Guvernul argentinian decisese deci construirea acestui far în fundul golfului Elgor. După un an de lucrări desfăşurate în bune condiţii, inaugurarea se făcuse la 9 decembrie 1859.

La 150 de metri de limanul golfului, solul avea o ridicătură pe o suprafaţă de 4-500 de metri pătraţi, cu o înălţime de 30-40 de metri. Un zid de pietre închise, această terasă stâncoasă avea să servească drept temelie turnului. Farul se ridică în mijlocul terasei, înconjurat fiind de anexele formate din locuinţe şi magazii.

Anexele cuprindeau: 1) camera paznicilor, mobilată cu paturi, dulapuri, mese şi scaune şi încălzită de o sobă cu cărbuni, al cărei burlan ieşea deasupra acoperişului; 2) sala comună, având şi ea o sobă de încălzit şi care servea ca sufragerie, cu o masă în mijloc, lămpi atârnate de tavan, dulapuri în perete, care conţineau diverse instrumente: lunetă,

barometru, termometru, apoi lămpile de schimb ale farului şi, în fine, o pendulă aşezată pe un perete lateral; 3) magazia unde se găseau provizii pentru un an, cu toate că aprovizionarea şi schimbarea oamenilor se făceau la fiecare 3 luni, plină cu diferite conserve, carne sărată, corned-beef[1], slănină, legume uscate, pesmeţi, ceai, cafea, zahăr, butoiaşe de whisky şi rachiu, medicamente uzuale; 4) magazia cu rezerva de ulei pentru lămpile farului; 5) magazia unde se găsea combustibilul, în cantitate suficientă, pentru nevoile paznicilor pe toată durata iernii antarctice. Acesta era ansamblul de construcţii, alcătuind o clădire circulară.

Turnul, foarte solid, era construit cu materiale de pe insulă. Pietrele dure, prinse între ele cu buloane de fier, asamblate cu mare precizie şi îmbucate una în alta în „coadă de rândunică", formau un zid capabil să reziste celor mai puternice furtuni, uraganelor atât de frecvente în această regiune care se găseşte la răscrucea dintre două oceane, cele mai mari de pe glob. Aşa cum spusese Vasquez, vântul nu va disloca acest turn. Felinarul străjuit de el şi de camarazii lui va fi bine păzit, în pofida vijeliilor magellanice!

Turnul avea 32 metri şi, adăugind şi înălţimea terasei, lumina se găsea la 223 de picioare deasupra nivelului mării[2]. Putea fi deci zărită din larg de la o distanţă de 15 mile, distanţă pe care o străbate raza vizuală de la această înălţime. Dar în realitate nu se vedea la mai mult de 10 mile. La acea epocă nu existau încă faruri funcţionând cu hidrogen carburat sau cu lumină electrică. De altfel, pe această insulă îndepărtată care comunica greu cu statele apropiate, se impunea sistemul cel mai simplu, care necesita şi un minimum de reparaţii. S-a adoptat atunci luminatul cu ulei, înzestrat cu toate perfecţionările pe care le posedau atunci ştiinţa şi industria.

Vizibilitatea la 10 mile era suficientă. Le rămânea navelor care veneau din nord-est şi din sud-est destule posibilităţi să ajungă la strâmtoarea Lemaire sau să se îndrepte spre sudul insulei. Toate primejdiile puteau fi evitate, urmând cu exactitate instrucţiunile publicate de autorităţile maritime: având farul în nord-nord-vest în al doilea caz şi la sud-sud-vest în primul caz, capul San-Juan şi limba de pământ Several sau Fallows vor fi depăşite la timp, unul la babord şi celălalt la tribord, pentru ca nava să nu fie deviată de vânt sau curenţii de apă. Între altele, dacă o navă ar fi constrânsă să se oprească în golful Elgor, ceea ce se întâmpla rar, orientându-se după far va avea toate şansele să poată ancora. La întoarcere, *Santa-Fe* va putea deci cu uşurinţă să ajungă la liman chiar şi în timpul nopţii. Golful, având o lungime de circa 3 mile până la capul San-Juan şi puterea luminii fiind de 10 mile, canoniera va avea înaintea sa 7 mile până la primele limbi de pământ ale insulei.

[1] Carne de vită, conservată (în limba engleză în text);
[2] Aproximativ 68 metri.

Se înţelege de la sine că Farul de la Capătul Lumii avea o lumină fixă. Nici o teamă să fie confundat cu o altfel de lumină de către căpitani, pentru că nu exista alta în aceste regiuni, nici măcar la capul Horn. Nu era deci necesar să o deosebească, fie prin eclipse, fie prin clipiri, ceea ce permitea să fie înlăturat un mecanism delicat, ale cărui eventuale reparaţii ar fi fost foarte anevoioase pe această insulă locuită numai de cei 3 paznici.

Părăsind insula pe un timp senin, comandantul canonierei putu în adevăr să constate că nimic nu mai era de refăcut la instalaţia şi buna funcţionare a farului. Era limpede că bunul mers depindea acum numai de punctualitatea şi vigilenţa paznicilor. Cu condiţia de a ţine lămpile în perfectă stare, de a reînnoi cu grijă fitilurile, de a fi atenţi la introducerea uleiului în proporţii potrivite, de a regla tirajul întinzând sau scurtând manşoanele sticlelor ce le înconjurau, de a aprinde luminile seara şi a le stinge la răsăritul soarelui şi de a nu slăbi nici un moment supravegherea farului, farul era menit să aducă cele mai mari servicii navigaţiei de pe meleagurile îndepărtate ale oceanului Atlantic. Nimeni nu se îndoia de altfel de bunăvoinţa şi zelul lui Vasquez şi al celor 2 camarazi ai săi. Aleşi în urma unei selecţii riguroase dintr-un mare număr de candidaţi, toţi 3 dăduseră dovadă de conştiinciozitate, curaj şi rezistenţă în posturile ce le ocupaseră anterior.

Trebuie să repetăm că siguranţa celor 3 paznici părea absolută, cu toate că Insula Statelor era izolată, la 1.500 mile de Buenos Aires, singurul loc de unde puteau să le vină proviziile şi ajutoarele. Cei câţiva locuitori din Ţara de Foc şi din insulele arhipelagului, care soseau câteodată în sezonul cald, nu rămâneau multă vreme şi pe deasupra aceşti sărmani oameni erau complet inofensivi. După ce terminau să pescuiască, erau grăbiţi să facă drumul întors prin strâmtoarea Lemaire şi să ajungă la ţărmurile Ţării de Foc sau ale insulelor arhipelagului.

Alţi străini nu fuseseră văzuţi pe aici niciodată. Coastele insulei erau prea temute de navigatori, pentru ca vreo navă să caute un adăpost pe care l-ar fi găsit mai uşor şi mai sigur în alte puncte ale Magellaniei.

Cu toate acestea, toate precauţiunile fuseseră luate în eventualitatea sosirii unor indivizi suspecţi în golful Elgor. Anexele farului aveau porţi solide, care se închideau pe dinăuntru, şi nu s-ar fi putut forţa gratiile ferestrelor de la magazii şi locuinţe. De asemenea, Vasquez, Moriz şi Felipe posedau carabine şi revolvere pentru care aveau destulă muniţie.

În fine, la capătul culoarului care ducea la intrarea turnului se pusese o uşă de fier care nu putea fi cu nici un chip forţată sau spartă. Cum ar fi fost deci posibil să pătrunzi în interiorul turnului prin ferestruicile înguste ale scării, apărate şi ele prin cruci de fier, şi cum s-ar fi putut ajunge la galeria care înconjura lanterna, altfel decât să te fi căţărat pe lanţul paratrăsnetului?

Astfel au fost făcute lucrările de mare importanţă ale farului, care fură duse la bun sfârşit pe Insula Statelor prin grija guvernului Republicii Argentina.

CAPITOLUL III
CEI TREI PAZNICI

În această epocă, din noiembrie până în martie, în regiunile arhipelagului Magellan este cea mai activă navigaţie. Marea este totdeauna furtunoasă. Dar dacă nimic nu poate opri şi linişti valurile mari care vin din ambele oceane, starea vremii este mai puţin schimbătoare şi uraganele care o tulbură din când în când, răscolind marea până în zonele cele mai depărtate, sunt trecătoare. Navele cu aburi şi cele cu vele profită de acest timp mai blând pentru a face ocolul capului Horn. Trecerea navelor spre strâmtoarea Lemaire sau pe la sud de Insula Statelor nu poate însă schimba monotonia lungilor zile ale acestui anotimp. Aici navele n-au fost niciodată numeroase şi au devenit şi mai rare încă de când s-a dezvoltat navigaţia cu aburi şi s-au perfecţionat hărţile maritime, care au făcut mult mai puţin primejdioasă strâmtoarea Magellan, drum şi mai scurt şi mai uşor.

Totuşi, această monotonie, inerentă vieţii în faruri, nu o resimt prea mult oamenii însărcinaţi de obicei cu paza. Ei sunt în cea mai mare parte marinari sau pescari încercaţi. Acest fel de oameni nu stau să numere zilele şi orele; ei ştiu să-şi caute de lucru şi să se distreze. Serviciul nu se mărgineşte numai la a asigura aprinderea farului în amurg şi stingerea lui la răsăritul soarelui. Lui Vasquez şi camarazilor săi li se dăduse şi sarcina de a supraveghea cu grijă apropierea navelor de golful Elgor, de a merge de mai multe ori pe săptămână la capul San-Juan, de a inspecta coasta până la punctul Several, fără însă a se îndepărta mai mult de 3-4 mile. Trebuiau să ţină la zi *Jurnalul farului,* să noteze toate întâmplările ce ar putea surveni, trecerea vaselor cu aburi sau vele, căror ţări aparţineau, denumirea lor, înălţimea mareelor, direcţia şi forţa vântului, schimbarea vremii, durata ploilor, frecvenţa furtunilor, variaţiile de presiune şi temperatură şi alte fenomene, ceea ce ar fi permis să se stabilească harta meteorologică a acestor regiuni.

Vasquez, argentinian de origine, ca şi Felipe şi Moriz, fusese numit şef al pazei farului din Insula Statelor. Avea vârsta de 47 de ani, o sănătate de fier, era foarte rezistent, cum îi stă bine unui marinar care a străbătut în toate sensurile cea mai mare parte a celor 180 paralele. Hotărât, energic, era obişnuit cu primejdiile şi în mai multe împrejurări ştiuse să facă faţă situaţiei, chiar cu riscul vieţii. Datora funcţia de şef al echipei nu numai vârstei, ci şi caracterul său ferm care inspira o încredere totală. Fără să fi ajuns la un grad mai mare decât cel de maistru principal în marina de război a Republicii, el a părăsit serviciul

fiind stimat de toţi. Astfel, când solicită acest loc în Insula Statelor, autorităţile maritime i-l încredinţară fără nici o ezitare.

Felipe şi Moriz erau de asemenea marinari, unul de 40 şi altul de 37 de ani. Vasquez îi cunoştea de mult pe ei şi familiile lor şi îi propusese autorităţilor. Primul rămăsese neînsurat, ca şi dânsul. Singurul căsătorit, Moriz, n-avea copii, iar nevasta lui, pe care o va revedea peste 3 luni, avea o slujbă la un mic hotel din portul Buenos Aires.

După 3 luni, Vasquez, Felipe şi Moriz se vor reîmbarca pe *Santa-Fe,* care va aduce alţi 3 paznici în Insula Statelor, pe care-i vor schimba tot ei, 3 luni mai târziu. Îşi vor relua serviciul în iunie, iulie şi august, adică în mijlocul iernii.

Din ziua de 10 decembrie serviciul fu organizat reglementar. În fiecare noapte lămpile funcţionau sub supravegherea unuia din paznici rămas în camera de cart, în timp ce ceilalţi doi se odihneau în dormitor în timpul zilei, aparatele erau cercetate, curăţate, înzestrate cu fitiluri noi, la nevoie, încât să emită puternicele lor raze de lumină, după asfinţitul soarelui.

Între timp, conform ordinelor primite, Vasquez şi camarazii lui coborau până la mare, prin golful Elgor, fie pe jos de-a lungul unui mal sau altuia, fie în ambarcaţiunea lăsată la dispoziţia lor, un fel de şalupă cu o mică punte, având o randă şi un foc, şi care se adăpostea într-un mic golfuleţ unde era apărată de malurile înalte contra vântului de est singurul primejdios.

E de la sine înţeles că atunci când Vasquez, Felipe şi Moriz făcea aceste recunoaşteri în golf sau prin împrejurimi, unul din ei rămânea totdeauna de gardă pe galeria superioară a farului. În adevăr, se putea întâmpla ca vreo navă să treacă prin dreptul Insulei Statelor şi să dorească să le facă cunoscută matricola sa. Era deci necesar ca unul din paznici să fie la post. De pe terasă nu se putea privi decât spre est nord-est. În celelalte direcţii, malurile stăvileau vederea la câteva sute de stânjeni de incintă. De aici nevoia ca cineva să fie în permanenţă în camera de cart, pentru a putea comunica cu navele.

Primele zile după plecarea canonierei nu se întâmplă nimic. Timpul rămase frumos şi temperatura destul de ridicată. Termometrul arăta câteodată 10 grade peste zero. Vântul sufla din larg, îndeobşte ca o briză uşoară, între răsăritul şi apusul soarelui; apoi seara bătea dinspre uscat, adică spre nord-est, şi venea din vastele câmpii ale Patagoniei şi ale Ţării de Foc. Plouase însă câteva ore şi, cum căldura creştea, erau de aşteptat în curând furtuni care să schimbe situaţia atmosferică. Sub influenţa razelor solare, care aveau o putere mai mare, începuse să se arate flora. Pe câmp, în jurul incintei, mantia de zăpadă pierise şi ieşise la iveală un covor de un verde palid. În pădurea de fagi antarctici ai fi avut plăcerea să te întinzi sub frunzişul nou. Pârâul alerga umflat de ape spre limanul din vale. Muşchiul şi lichenii reapăreau la poalele arborilor şi împodobeau povârnişurile stâncilor; ca şi scoicile comestibile, atât de

bune ca remediu contra scorbutului. În fine, dacă nu primăvara, căci acest frumos cuvânt nu e cunoscut în arhipelagul Magellan, vara era cea care mai domnea câteva săptămâni pe cel mai îndepărtat hotar al continentului american.

În acest sfârşit de zi, înainte de a se aprinde farul, Vasquez, Felipe şi Moriz, toţi 3 pe galeria circulară, stăteau ca de obicei de vorbă. Şeful pazei conducea şi întreţinerea conversaţia.

— Ei bine, băieţi, spuse el după ce-şi umplu pipa, exemplu urmat şi de ceilalţi, a început să vă placă noua voastră existenţă?... Începeţi să vă obişnuiţi cu ea?

— Desigur, Vasquez, răspunse Felipe. Nu te poţi nici plictisi, nici obosi foarte tare într-un timp atât de scurt.

— Într-adevăr, adăugă Moriz, cele 3 luni vor trece mai repede decât aş fi crezut..

— Da, băiatule, vor zbura ca o corvetă cu velele întinse!

— Fiindcă veni vorba de nave, zise Felipe, n-am văzut azi niciuna, nici măcar la orizont...

— Vor veni, Felipe, vor veni, replică Vasquez făcând palma pâlnie şi uitându-se prin ea ca printr-o lunetă. Degeaba s-a mai ridicat acest frumos far pe Insula Statelor, un far care trimite razele sale la 10 mile în larg, dacă nici o navă nu va profita de existenţa lui.

— De altfel, farul nostru este cu totul nou, spuse Moriz.

— Aşa cum spui, băiete, replică Vasquez, şi trebuie timp pentru ca să afle căpitanii că această coastă este acum luminată. Când vor şti, nu vor ezita să se apropie de ea şi să intre în strâmtoare, spre binele lor! Dar nu e totul să afli de far, trebuie să fii şi sigur că este aprins totdeauna, de la apusul soarelui până în zori.

— Vestea nu se va răspândi, remarcă Felipe, decât după întoarcerea lui *Santa-Fe* la Buenos Aires.

— E adevărat, băiete, spuse Vasquez, şi când raportul căpitanului Lafayate va fi publicat, autorităţile se vor grăbi să-l aducă la cunoştinţa tuturor cercurilor maritime. Dar chiar acuma mulţi navigatori trebuie că ştie ce s-a făcut aici.

— Iar drumul lui *Santa-Fe,* care n-a plecat decât de 5 zile, va dura...

— Cât va dura, îl întrerupse Vasquez. Cred că nu mai mult de o săptămână! Timpul e frumos, marea calmă, vântul prielnic... Canoniera are vânt bun în vele, întinse zi şi noapte şi, cu ajutorul maşinilor, m-ar mira dacă n-ar face 8-9 noduri.

— În momentul de faţă trebuie să fi trecut de strâmtoarea Magellan şi să fi lăsat în urmă capul Virgenes cu cel puţin 15 mile.

— Mai mult ca sigur, băiete, zise Vasquez. În momentul acesta navighează de-a lungul coastei Patagoniei şi poate să se întreacă în iuţeală cu caii patagonezi. Deşi, cine poate să ştie dacă în acea ţară oamenii şi animalele aleargă ca o fregată de primă mână cu velele în vânt?

Era de înţeles de ce aceşti vrednici marinari se gândeau tot timpul la *Santa-Fe.* Nava, care tocmai îi părăsise, nu era ea oare ca o parte din pământul patriei lor unde se ducea? Aşa că o vor însoţi cu gândul până la sfârşitul călătoriei.

— Ai avut noroc astăzi la pescuit? îi spuse Vasquez lui Felipe.

— Destul noroc, Vasquez, am prins cu undiţa o duzină de guvizi şi cu mâna un crab de vreo 3 livre[1], care se strecura printre stânci.

— E foarte bine, spuse Vasquez, şi nu-ţi fie frică că vei sărăci golful. Peştii, cu cât prinzi mai mulţi, cu atât se înmulţesc mai tare, cum s-ar zice, şi asta ne va permite să economisim proviziile noastre de carne uscată şi de slănină sărată! Cât despre legume...

— Eu, zise Moriz, am coborât până la pădurea de fagi. Am dezgropat câteva rădăcini şi vă voi face o mâncare tot aşa de grozavă ca a priceputului bucătar de pe canoniera.

— Va fi binevenită, declară Vasquez, căci nu trebuie să mănânci prea multe conserve, chiar din cele mai bune! Nimic nu-i mai sănătos decât ce e proaspăt vânat, pescuit sau cules!

— Eh, făcu Felipe, dacă ne-ar pica vreo rumegătoare dinăuntrul insulei... o pereche de lame sau altceva.

— N-ar fi rău un fileu sau o pulpă de lama, replică Vasquez. O bucată bună de vânat cărui stomac nu i-ar place? Aşa că, dacă se va prezenta ocazia, vom căuta să nu o pierdem. Dar, băieţi, fiţi atenţi să nu vă îndepărtaţi de incintă ca să vânaţi un animal mare sau mic.

Important este să te conformezi instrucţiunilor de a nu fi departe de far, în afară de cazul când te duci să vezi ce se întâmplă în golful Elgor şi în larg, între capul San-Juan şi capul Diegos.

— Totuşi, reluă Moriz, mare iubitor de vânătoare, dacă ar apare o pradă frumoasă în bătaia puştii...

— La o bătaie de puşcă, la două sau chiar la 3, nu zic nu, răspunse Vasquez. Dar ştiţi, lama este prea sălbatică pentru a căuta înalta societate... adică pe a noastră, şi aş fi foarte surprins să zăresc măcar o pereche de coarne deasupra stâncilor, în dreptul pădurii de fagi sau pe lângă incinta farului!

Într-adevăr, de la începutul lucrărilor nu se văzuse nici un animal în apropierea golfului Elgor. Secundul de pe *Santa-Fe,* un adevărat Nemrod[2], încercase de mai multe ori, dar în zadar, să vâneze o lamă. Încercările sale rămăseseră infructuoase, cu toate că înaintase cam 6 mile în interior. Dacă vânatul mare nu lipsea, el nu se lăsa însă văzut decât la distanţe prea mari spre a putea fi nimerit. Poate, dacă ar fi trecut înălţimile de după portul Parry, dacă ar fi ajuns până la celălalt capăt al insulei, secundul ar fi avut şanse mai mari. Dar acolo unde se ridicau vârfurile înalte ale munţilor, în partea occidentală, urcuşul ar fi fost foarte

[1] 1 livră = 453 grame;
[2] Nemrod – rege biblic mesopotamian, vânător legendar.

anevoios, astfel că nici el, nici altul din echipajul navei *Santa-Fe* n-au mers niciodată până în împrejurimile capului San-Bartolome.

În timpul nopţii de 16 spre 17 decembrie, Moriz făcând de gardă în camera de cart de la ora 6 la 10, o lumină apăru în larg înspre est, la 5-6 mile depărtare. Era limpede că era lumina unei nave, prima care se arăta în apele insulei, de la terminarea farului.

Moriz se gândi pe bună dreptate că acest lucru i-ar putea interesa şi pe camarazii lui care nu dormeau încă şi se duse să-i înştiinţeze. Vasquez şi Felipe urcară imediat cu el şi, cu luneta la ochi, se aşezară înaintea ferestrei deschise spre est.

— Este o lumină albă, zise Vasquez.

— Atunci nu este o lumină de poziţie, zise Felipe, pentru că nu este nici verde, nici roşie.

Observaţia era justă. Nu erau lumini de poziţie care se aşează, după culoare, una la tribord şi una la babord.

— Şi dacă e albă, adăugă Vasquez, e cea de la straiul focului, ceea ce înseamnă că nava se apropie de insulă.

Asupra acestui lucru nu încăpea îndoială. Era sigur vorba de un vapor care se îndrepta spre capul San-Juan. Va trece oare prin strâmtoarea Lemaire, sau o va lua pe la sud? Aceasta era întrebarea pe care şi-o puneau paznicii.

Urmăriră deci mersul navei, pe măsură ce se apropia, şi după o jumătate de oră se dumeriră de direcţia urmată.

Nava, lăsând farul la babord spre sud-vest, se îndrepta direct spre strâmtoare. Putură observa lumina sa roşie în momentul când trecea în dreptul portului San-Juan, apoi dispăru în noapte.

— Iată prima navă care a descoperit Farul de la Capătul Lumii! exclamă Felipe.

— Da, dar nu va fi ultima! zise Vasquez.

A doua zi dimineaţă, Felipe semnală un velier mare care apărea la orizont. Cerul era senin, fără nici o urmă de negură, ceea ce permitea să vezi nava de la cel puţin 10 mile depărtare. Chemaţi, Vasquez şi Moriz urcară până la galeria farului. Se putea vedea nava în dreptul ultimelor faleze ale litoralului, puţin la dreapta golfului Elgor, între capul Diegos şi capul Several.

Înainta repede, cu o viteză de cel puţin 12-13 noduri. Dar cum se îndrepta direct spre Insula Statelor, nu se putea şti dacă va trece pe la nordul sau sudul ei.

Ca oameni ai mării pe care asemenea chestiuni îi interesau foarte mult, Vasquez, Felipe şi Moriz căutau în discuţia lor să stabilească direcţia navei. În cele din urmă Moriz fu cel ce avu dreptate, când susţinuse că velierul nu se îndrepta spre strâmtoare. În adevăr, când era la vreo milă şi jumătate de coastă, întoarse pentru a avea vântul în spate şi a putea trece de capul Several. Era o corabie mare de cel puţin 1.800

de tone, un bare cu 3 catarge de tipul acelor *clippere* construite în America, a căror viteză este în adevăr extraordinară.

— Să mi se facă luneta umbrelă, exclamă Vasquez, dacă această navă n-a ieşit de pe şantierele din Noua Anglie!

— Poate ne va transmite matricola, zise Moriz.

— Nu şi-ar face decât datoria, răspunse şeful pazei.

Aşa se şi întâmplă, în momentul când velierul trecu de capul Several. O serie de pavilioane apărură în vârful brigantinei, semnale pe care Vasquez le descifra imediat, consultând codul ce se afla în camera de cart.

Era *Montank* din Boston, Noua Anglie, aparţinând Statelor Unite ale Americii. Paznicii îi răspunseră ridicând pavilionul Argentinei în vârful paratrăsnetului şi nu încetară să urmărească nava până în momentul când catargul său dispăru pe după înălţimile capului Webster, de pe coasta sudică a insulei.

— Şi acum, zise Vasquez, drum bun, *Montank,* şi să-ţi ajute Cerul să nu te prindă vreo vijelie în largul capului Horn.

În timpul zilelor următoare marea rămase aproape pustie. Abia dacă se mai zăriră vreo două pânze la orizont. În dimineaţa zilei de 21, Felipe se plimba fumând pe terasă, când i se păru că zăreşte un animal înspre pădurea de fagi. După ce privi câteva momente, se duse să ia luneta din sala comună. Recunoscu fără greutate o lamă mare. Era poate ocazia să dea lovitura.

Îndată Vasquez şi Moriz, pe care-i chemă, ieşiră pe terasă. Se înţeleseră să pornească la vânat. Dacă reuşeau să doboare lama, aceasta însemna un supliment de carne proaspătă, care ar fi fost o schimbare plăcută a tainului obişnuit.

Iată ce hotărâră: Moriz, înarmat cu o carabină, va părăsi incinta şi va încerca, fără să fie văzut, să facă în aşa fel încât animalul, care stătea nemişcat, s-o apuce spre golf, unde îl va pândi Felipe.

— În orice caz, luaţi seama, băieţi, le spuse Vasquez. Lamele au auzul foarte ascuţit şi adulmecă de la mari distanţe. Dacă îl va vedea sau simţi pe Moriz de foarte departe, va fugi atât de repede că nu veţi mai putea trage asupra ei, şi nici să-i schimbaţi drumul. Lăsaţi-o atunci să scape, căci nu trebuie să vă îndepărtaţi... Ne-am înţeles?...

— Desigur, răspunse Moriz.

Vasquez şi Felipe rămaseră pe terasă şi, servindu-se de lunetă, constatară că lama nu se mişcase din locul unde se arătase la început. Atenţia lor se concentra asupra lui Moriz.

Acesta se îndrepta spre pădurea de fagi. Va înainta neobservat şi poate, fără a speria animalul, să ajungă la stânci, pentru a-i cădea în spate şi a-l face să fugă spre golf. Camarazii îl putură urmări cu privirea până în momentul când ajunse la pădure, în care dispăru.

Trecu o jumătate de oră. Lama stătea tot nemişcată şi Moriz trebuia să se afle pe aproape, pentru a o doborî. Vasquez şi Felipe aşteptau să audă o împuşcătură şi animalul să cadă rănit sau s-o ia la goană.

Totuşi nu fu tras nici un foc de armă şi, spre cea mai mare mirare a lui Vasquez şi Felipe, iată că lama, în loc să fugă, se întinse pe stâncă. Copitele îi atârnau în gol şi trupul istovit se lăsase la pământ, ca şi cum nu mai avea putere să se ţină pe picioare.

Aproape imediat, Moriz, care reuşise să se strecoare între stânci. apăru şi se repezi către lama care nu se mişcă; se aplecă asupra animalului, îl pipăi cu mâna şi se ridică brusc.

Apoi, întorcându-se spre far, făcu un gest care era uşor de înţeles. El cerea în mod evident camarazilor săi să vină cât mai repede.

— S-a întâmplat ceva neobişnuit, zise Vasquez. Să mergem, Felipe. Şi amândoi, sărind de pe terasă, alergară spre pădurea de fagi. Nu făcură mai mult de 10 minute până acolo.

— Ei bine... şi lama?... întrebă Vasquez.

— Iat-o, răspunse Moriz arătând spre animalul de la picioarele sale.

— E moartă? întrebă Felipe.

— Moartă, răspunse Moriz.

— A murit de bătrâneţe? strigă Vasquez.

— Nu... de pe urma unei răni!

— Rănită, a fost rănită?!

— Da, de un glonte, în coastă!

— Un glonte!... repetă Vasquez.

Nimic mai adevărat. După ce fusese lovită de un glonte, lama se târâse până în acest loc şi căzuse moartă.

— Există deci vânători pe insulă... murmură Vasquez. Nemişcat şi gânditor, privi îngrijorat în jurul lui.

CAPITOLUL IV
BANDA KONGRE

Dacă Vasquez, Felipe şi Moriz ar fi mers până-n capătul vestic al Insulei Statelor, ar fi constatat cât de mult se deosebea acest litoral de cel care se întinde între capul San-Juan şi capul Several. Nu erau decât faleze care aveau aproape 200 de picioare înălţime, cele mai multe abrupte, prelungindu-se până sub apele adânci şi care erau fără încetare bătute de valuri, chiar şi pe timp frumos.

În faţa acestor coaste sterpe, ale căror spărturi, crăpături şi falii adăposteau mii de păsări de mare, se aflau o mulţime de bancuri şi recife, o parte văzându-se până la o depărtare de două mile în timpul refluxului. Între ele şerpuiau canale înguste şi treceri practicabile numai pentru ambarcaţiuni uşoare. Ici-colo, fâşii de plajă, nisipuri, unde creşteau câteva plante marine jigărite, presărate cu scoici sfărâmate de iureşul valurilor mari din timpul fluxului. Peşterile nu lipseau în interiorul

acestor maluri: grote adânci, uscate, întunecoase, cu intrări înguste care nu erau vânturate de furtuni, nici inundate de hulă, chiar şi în perioada echinoxului. Ajungeai la ele pe nişte cărări întortocheate pline de grohotiş, răscolit câteodată de fluxul marin. Şanţuri greu de trecut te duceau până la creastă, dar pentru a ajunge la podişul din centrul insulei, ar fi trebuit să treci peste creste mai înalte de 900 de metri şi să străbaţi o distanţă nu mai mică de 15 mile. În general, solul era mult mai sălbatic şi pustiu pe aceste locuri decât pe litoralul opus unde se găsea golful Elgor.

Cu toate că vestul Insulei Statelor se afla la adăpost de vânturile din nord-vest, datorită înălţimilor Ţării de Foc şi ale arhipelagului Magellan, marea se dezlănţuia cu tot atâta furie ca şi la capul San-Juan, capul Diegos şi capul Several. Aşa că dacă un far fusese construit pe coasta Atlanticului, un altul ar fi fost la fel de necesar pe coasta Pacificului pentru navele care se îndreptau spre strâmtoarea Lemaire venind de la capul Horn. Poate că guvernul chilian se gândea la acea epocă să urmeze exemplul guvernului argentinian.

În orice caz, dacă astfel de lucrări ar fi fost întreprinse în acelaşi timp la cele două capete ale insulei, n-ar fi fost cu putinţă ca o bandă de răufăcători să se pripăşească în vecinătatea capului San-Bartolome.

Cu câţiva ani înainte, aceşti răufăcători îşi găsiseră sălaş la intrarea golfului Elgor, unde descoperiseră o grotă adâncă, săpată în stânca de pe mal. Grota le oferea un adăpost sigur şi cum nici o navă nu se oprea la Insula Statelor, se aflau în perfectă siguranţă.

Aceşti indivizi, în număr de 12, aveau un şef cu numele de Kongre, căruia un anume Careante îi servea de secund.

Nu erau decât o adunătură de indivizi, originari din America de Sud, 5 dintre fiind de naţionalitate argentiniană şi chiliană. Cât despre ceilalţi, băştinaşi probabil din Ţara de Foc, fuseseră recrutaţi de Kongre, deoarece trebuiseră numai să traverseze strâmtoarea Lemaire pentru a completa banda de pe insula pe care o cunoşteau, căci veneau acolo la pescuit în timpul sezonului frumos.

Despre Careante se ştia doar că este chilian, dar era greu de spus în ce oraş sau sat se născuse, sau din ce familie făcea parte. Având vârsta între 31 până la 40 de ani, de statură mijlocie, slab, dar numai vine şi muşchi şi deci extrem de puternic, viclean, prefăcut, nu s-ar fi dat înapoi niciodată de la jaf sau omor.

Cât despre şeful bandei, nu se ştia nimic. Nu vorbise niciodată despre naţionalitatea sa. Se numea în adevăr Kongre? Nu ştia nimeni. Un astfel de nume este destul de răspândit la indigenii din arhipelagul Magellan şi din Ţara de Foc. În timpul unei călătorii a navelor *Astrolabe* şi *Zelle,* căpitanul Dumont d'Urville, la o oprire în portul Peckett din strâmtoarea Magellan, primise la bord un patagonez care se numea astfel. Dar era îndoielnic ca acesta să fie originar din Patagonia. Nu avea faţa îngustă în partea superioară şi lată în partea inferioară cum o au

locuitorii din acele regiuni, nici fruntea lor strâmtă şi piezişă, ochii alungiţi, nasul turtit şi statura îndeobşte înaltă. Chipul său era departe de a fi blând ca la mai toate aceste popoare.

Kongre avea un temperament pe cât de energic pe atât de violent. Aceasta se vedea uşor din trăsăturile lui întunecate, pe care nu izbutea să le ascundă o barbă deasă, încărunţită, deşi nu împlinise decât 40 de ani. Era un adevărat bandit, un răufăcător periculos, făptaşul multor crime, care nu putuse să-şi găsească alt sălaş decât această insulă pustie din care se cunoştea numai coasta.

Dar de când se adăpostiseră aici, cum au putut Kongre şi tovarăşii săi să-şi ducă viaţa? Acest lucru îl vom explica pe scurt.

Când Kongre şi complicele său Careante fugiseră din Punta-Arenas, portul principal în strâmtoarea Magellan, în urma nelegiuirilor pentru care trebuiau să atârne în ştreang, ei se refugiară în Ţara de Foc, unde era greu să fie urmăriţi. Acolo aflară de la populaţie cât de frecvente erau naufragiile pe Insula Statelor, care încă nu avea nici un far. Fără îndoială că malurile ei fuseseră acoperite de tot felul de epave şi sfărâmături, dintre care unele desigur aveau o mare valoare. Kongre şi Careante se gândiră atunci să organizeze o bandă de jefuitori ai epavelor, împreună cu 2 sau 3 ticăloşi ca dânşii întâlniţi în Ţara de Foc. Li se asociară alţi 10 patagonezi de aceeaşi teapă. O ambarcaţiune indigenă îi transportă pe celălalt mal al strâmtorii Lemaire. Dar deşi Kongre şi Careante fuseseră marinari şi navigaseră mult timp prin meleagurile nesigure din Pacific, nu putură evita o catastrofă. O furtună îi aruncă spre est şi valurile spumegânde sfărâmară ambarcaţiunea de stâncile capului Calnett, în momentul când încercaseră să intre în apele liniştite ale portului Parry.

Atunci porniră pe jos spre golful Elgor. Nu fură decepţionaţi în planurile lor. Plajele între capul San-Juan şi capul Several erau acoperite cu sfărâmăturile unor naufragii mai vechi sau mai recente, cu baloturi de mărfuri încă intacte, cu lăzi cu provizii care puteau să asigure hrana bandei pe multe luni. Găsiră revolvere şi puşti uşor de reparat, muniţii bine păstrate în cutiile lor metalice, lingouri de aur şi argint de mare valoare, provenind de la bogatele transporturi australiene, mobile, scânduri, lemne de tot felul, ici şi colo câteva resturi de schelete, dar nici un supravieţuitor al catastrofelor maritime.

De altfel, primejdioasa Insulă a Statelor era cunoscută de navigatori. Orice navă pe care furtuna o izbea de această coastă se pierdea cu tot ce avea pe ea, oameni şi mărfuri.

Kongre şi tovarăşii săi nu se aşezară în fundul golfului Elgor, ci la intrarea lui, ceea ce convenea mai bine planurilor lor de a supraveghea capul San-Juan. Întâmplarea îi făcu să descopere o peşteră a cărei deschizătură se ascundea în dosul unor tufişuri dese de plante marine, alge şi varec, şi care era destul de încăpătoare pentru toată banda. Aşezată în spatele unor stânci ale falezei de pe malul de nord al golfului, se afla la adăpost de vântul din larg. Transportară aici din resturile

naufragiilor tot ce putea servi ca mobilă, paturi, haine, o cantitate mare de conserve de carne, lăzi cu pesmet, butoiaşe cu rachiu şi vin.

O a doua grotă, lângă prima, servea să se depoziteze tot ce avea o valoare deosebită, ca aur, argint sau bijuterii preţioase găsite pe plajă. Dacă mai târziu Kongre va reuşi să pună mâna pe vreo navă atrasă mişeleşte în golf, atunci va încărca toată prada şi se va întoarce în acele insule ale Pacificului în care săvârşise primele piraterii.

Până atunci, căci ocazia încă nu se ivise, răufăcătorii nu putuseră părăsi Insula Statelor. E adevărat că timp de doi ani averea lor nu încetă să sporească. Avură loc alte naufragii, din care traseră mari foloase. Şi după exemplul jefuitorilor de epave de pe anumite coaste periculoase din Lumea Veche şi Nouă, de multe ori provocară ei aceste catastrofe. Noaptea, când se dezlănţuiau furtunile din est, dacă o navă ajungea în dreptul insulei, o atrăgeau cu focuri aprinse în direcţia recifelor, şi dacă prin minune unul din naufragiaţi scăpa de furia valurilor, el era imediat masacrat. Aşa se desfăşurau acţiunile criminale ale acestor bandiţi, a căror existenţă nu era cunoscută.

Totuşi, banda continua să fie prizonieră pe insulă. Kongre a putut provoca naufragiul câtorva nave, dar n-a reuşit să le atragă în golful Elgor pentru a pune mâna pe ele. Pe de altă parte, nici o navă n-a venit să se adăpostească înăuntrul golfului, puţin cunoscut de căpitani, şi chiar dacă ar fi întrebat, ar fi trebuit să aibă un echipaj prea slab ca să nu se apere de cei 15 bandiţi. Timpul trecea şi grota se umplea de lucruri de mare valoare. E lesne de închipuit furia lui Kongre şi a bandei sale. De altfel, acesta era veşnicul subiect de discuţie între Careante şi şeful lui.

— Să eşuăm pe această insulă, ca o navă oarecare, repeta el, când avem o încărcătură care valorează mai mult de 100.000 de piaştri!...

— Da, răspundea Kongre, va trebui să plecăm cu orice preţ!

— Când şi cum? întreba Careante.

Şi această întrebare rămânea totdeauna fără răspuns.

— Proviziile noastre se vor termina, bombănea Careante. Când găseşti ce să pescuieşti, lipseşte vânatul!... Şi ce ierni petrecem pe această insulă! Mii de draci! Şi când mă gândesc la ce o să mai avem de îndurat!

La toate acestea, ce putea să spună Kongre! Era puţin vorbăreţ şi nu prea prietenos. Dar fierbea de furie când se vedea atât de neputincios! Nu, nu putea face nimic... nimic! Nu neapărat o navă ancorată pe care bandiţii să o captureze, ci chiar o mică ambarcaţiune din Ţara de Foc, ce s-ar fi aventurat în estul insulei, ar fi fost de ajuns dacă ar fi putut Kongre pune mâna pe ea cu uşurinţă. Şi dacă nu el, cel puţin Careante şi unul din chilieni s-ar fi servit de ea spre a ajunge în strâmtoarea Magellan, unde s-ar fi prezentat ocazia să plece la Buenos Aires sau Valparaiso. Cu bani, care nu le lipseau, ar fi cumpărat o navă de 150-200 tone, pe care Careante cu câţiva marinari ar fi adus-o în golful Elgor. Această navă odată ajunsă în liman, s-ar fi descotorosit de

echipaj aşa cum ştiau... Apoi, întreaga bandă s-ar fi îmbarcat cu bogăţiile strânse, cu destinaţia insulele Solomon sau Noile Hebride.

Aşa stăteau lucrurile când, cu 15 luni înainte de această povestire, situaţia se schimbă brusc.

La începutul lui octombrie 1858, un vapor sub pavilion argentinian apăru în dreptul insulei şi începu manevra pentru a pătrunde în golful Elgor.

Kongre şi asociaţii săi recunoscură imediat o navă de război, contra căreia nu puteau întreprinde nici o acţiune. După ce înlăturară orice urmă a prezenţei lor şi camuflară intrările celor două grote, se retraseră în interiorul insulei pentru a aştepta plecarea navei.

Era *Santa-Fe* care venea din Buenos Aires, având la bord un inginer însărcinat cu construirea unui far pe Insula Statelor şi care trebuia să stabilească locul pe care avea să fie clădit.

Canoniera nu rămase decât câteva zile în golful Elgor şi apoi plecă fără să fi observat vizuina lui Kongre şi a bandei sale.

Cu toate acestea, Careante, care se strecurase noaptea până la liman, putuse afla motivul pentru care *Santa-Fe* acostase pe Insula Statelor. Un far urma să fie construit înăuntrul golfului Elgor! Se părea că banda era nevoită să-şi părăsească sălaşul, şi ar fi făcut-o desigur dacă ar fi putut. Kongre luă deci singura hotărâre posibilă în această împrejurare. El cunoştea partea de vest a insulei în jurul capului San-Bartolome, unde se găseau alte caverne care puteau să-i asigure un refugiu. Fără a pierde nici o zi, deoarece canoniera trebuia să revină cu o echipă de muncitori pentru a începe lucrul, el începu să transporte tot ce era necesar pentru a putea trăi timp de un an, fiind convins, pe bună dreptate, că la această depărtare de capul San-Juan nu avea să se teamă că va fi descoperit. Totuşi, îi lipsea timpul să golească ambele grote. Trebuie deci să se mulţumească să scoată cea mai mare parte din provizii, conserve, băuturi, aşternuturi de pat, haine şi alte câteva lucruri de valoare, apoi, astupând cu grijă intrările cu pietre şi ierburi uscate, le lăsă pe celelalte în plata Domnului.

După 5 zile de la plecarea lor, *Santa-Fe* apăru din nou la intrarea golfului Elgor şi apoi ancoră în liman. Muncitorii coborâră pe uscat şi debarcară materialele transportate. Aleseră ca teren o mică înălţime şi lucrările începură de îndată, şi se isprăviră după cum se ştie.

Iată de ce banda Kongre fusese nevoită să se refugieze la capul San-Bartolome. Un pârâu format de topirea zăpezilor le furniza apa necesară. Pescuitul şi într-o oarecare măsură vânatul le îngădui să economisească proviziile cu care veniseră din golful Elgor.

Dar cu câtă nerăbdare aşteptau Kongre, Careante şi tovarăşii lor ca farul să fie terminat şi *Santa-Fe* să plece, pentru a nu se întoarce decât peste 3 luni, cu schimbul!

Era de la sine înţeles că şi Kongre, şi Careante voiau să afle tot ce se făcea în fundul golfului. Fie că mergeau de-a lungul coastei de la sud

la nord sau că se apropiau prin interiorul insulei, fie că-i urmăreau de pe înălţimile care mărginesc partea de sud a portului New-Year, ei putură să-şi dea seama de mersul lucrărilor şi să ştie când se vor termina. Kongre propuse atunci să pună în aplicare planul pe care-l pregătise de multă vreme. Cine ştie dacă acum, când golful era luminat, vreo navă nu se va opri, navă pe care apoi o va putea fura după ce va fi masacrat întregul echipaj?

Cât despre o excursie pe care ofiţerii canonierei ar vrea s-o facă la extremitatea sudică a insulei, Kongre gândea că n-avea de ce să se teamă. Nimeni nu va fi ispitit, cel puţin în acest an, să se aventureze până la capul San-Bartolome prin podişurile golaşe sau râpele aproape de neumblat, căci toată această regiune muntoasă nu putea fi străbătută decât cu preţul unor eforturi imense. Comandantul canonierei, e drept, putea să facă înconjurul insulei. Dar era foarte puţin probabil să caute să debarce pe coasta plină de stânci, şi în orice caz banda va lua toate măsurile să nu fie descoperită.

De altfel, acest lucru nu se întâmplă până în luna decembrie, iar lucrările farului erau pe sfârşite. Paznicii rămâneau singuri şi Kongre va fi încunoştinţat de plecarea navei atunci când farul îşi va trimite în noapte primele sale raze.

În ultimele săptămâni, câte unul din bandă observa ce se petrece, de pe vreo înălţime de unde se putea vedea turnul, de la o distanţă de 7 sau 8 mile, cu ordinul de a se întoarce imediat când se va aprinde lumina farului pentru întâia dată.

Careante fu acela care în noaptea de 9 spre 10 decembrie aduse această veste la capul San-Bartolome.

— Da, exclamă el, găsindu-l pe Kongre în cavernă, diavolul a aprins în sfârşit lumina acestui far, pe care tot diavolul o va stinge.

— Nu vom avea nevoie de el! răspunse Kongre, a cărui mână se întinse ameninţător spre est.

După câteva zile, la începutul săptămânii următoare, vânând pe lângă portul Parry, Careante se întâmplă să nimerească o lamă. Se ştie că animalul îi scăpă şi veni să se prăbuşească acolo unde-l văzuse Moriz, pe râpa de lângă pădurea de fagi. Din acea zi, Vasquez şi echipa sa, dându-şi seama că nu mai sunt singurii locuitori ai insulei, începură să supravegheze mai atent împrejurimile golfului Elgor.

Sosise deci momentul când Kongre avea să părăsească capul San-Bartolome, pentru a se întoarce la capul San-Juan. Bandiţii hotărâră să lase materialele lor în cavernă. Vor lua cu ei numai alimente pentru drumul de 3-4 zile ce-l aveau de făcut, socotind că se vor aproviziona din depozitele farului. Era 22 decembrie. Plecând în zori şi urmând o potecă ştiută doar de ei, puteau străbate în prima zi o treime de distanţă. La sfârşitul acestei etape, în timpul căreia parcurgeau 10 mile de teren muntos, halta avea să se facă la adăpostul copacilor sau într-o văgăună oarecare.

După haltă, a doua zi, înainte de răsăritul soarelui, Kongre va începe a doua etapă aproape la fel cu cea dintâi, apoi, după încă o zi de mers, va ajunge la golful Elgor în a treia seară.

Kongre credea că în serviciul farului fuseseră lăsaţi numai 2 oameni, pe când în realitate erau 3. Dar nu avea nici o importanţă. Vasquez, Moriz şi Felipe nu se vor putea împotrivi bandei, neavând nici o bănuială că răufăcătorii se află în apropierea incintei. Doi vor fi ucişi în locuinţă şi al treilea va fi răpus cu uşurinţă în camera de cart. Kongre va deveni astfel stăpânul farului. Va avea apoi tot timpul să aducă materialele de la capul San-Bartolome şi să le depoziteze din nou în grota din golful Elgor.

Acesta era planul întocmit de temutul bandit. Nu se îndoia că va reuşi pe deplin. Dar şansa îl va favoriza oare după aceea? Iată ce nu mai era atât de sigur, întrucât lucrurile nu mai depindeau de el. Va trebui ca o navă să ancoreze în golful Elgor. E adevărat că acest popas va fi cunoscut de navigatori după călătoria lui *Santa-Fe.* Deci se putea foarte bine ca o navă de tonaj mijlociu să prefere să se refugieze în golful luminat de far decât să străbată prin strâmtoare, sau ocolind pe la sud insula, o mare dezlănţuită. Kongre se hotărâse ca, într-un asemenea caz, să pună mâna pe nava care-i dădea posibilitatea atât de mult aşteptată, să fugă în Pacific, scăpând de pedeapsa pentru crimele săvârşite. Dar trebuia ca totul să se petreacă înainte de întoarcerea canonierei pentru schimbarea paznicilor. Dacă nu ar fi putut părăsi insula în timp util, Kongre şi ai lui trebuiau să se întoarcă la capul San-Bartolome. Şi atunci nu va mai fi acelaşi lucru. Când comandantul Lafayate va afla de dispariţia celor 3 paznici ai farului, nu va avea nici o îndoială că au fost victimele unei răpiri sau ale unui asasinat. Se vor întreprinde cercetări şi canoniera nu va pleca decât după ce îi va căuta de la un capăt la altul al insulei. Cum ar putea atunci banda să scape de această urmărire şi cum va putea supravieţui dacă situaţia s-ar prelungi? În caz de nevoie, guvernul argentinian va trimite neîndoielnic şi alte nave. Şi chiar dacă ar reuşi Kongre să pună mâna pe o ambarcaţiune a friegienilor, şansă puţin probabilă, strâmtoarea va fi supravegheată în aşa fel, încât nu va mai putea s-o traverseze pentru a se refugia în Ţara de Foc. Îi va ajuta oare norocul pe bandiţi să poată părăsi insula la timp?

În seara zilei de 22, Kongre şi Careante se plimbau discutând la extremitatea capului San-Bartolome şi, după obiceiul marinarilor, scrutau cerul şi marea. Careante zise:

— E deci stabilit că vom lăsa tot materialul la capul San-Bartolome?

— Da, răspunse Kongre. Va fi mai uşor să-l ridicăm mai târziu... când vom fi stăpâni acolo... şi când...

Nu apucă să termine. Cu ochii îndreptaţi spre largul mării, se opri şi zise:

— Careante... priveşte acolo... în dreptul capului...

Careante privi marea în direcţia indicată.

— Ah, făcu el, dacă nu mă înşel, este o navă!...

— Care vrea să ajungă la insulă, spuse Kongre, şi se ţine aproape de coastă, căci are vântul din faţă.

Într-adevăr, o navă, cu toate pânzele întinse, manevra la vreo două mile de capul San-Bartolome.

Cu toate că avea vântul din faţă, nava înainta puţin câte puţin şi, în caz că voia să treacă prin strâmtoare, avea să intre în ea înainte de a se întuneca.

— E o goeletă, zise Careante.

— Da... o goeletă de 150-200 tone, răspunse Kongre.

Nu încăpea îndoială că goeletă voia mai degrabă să treacă prin strâmtoare decât să o ia pe la capul San-Bartolome. Totul era dacă va ajunge în apropierea lui înainte să se lase întunericul. Cu vântul care sufla, nu risca să fie aruncată de curent pe recif?

Toată banda se strânse la extremitatea capului.

Nu era pentru prima oară de când se aflau aici, ca o navă să apară la o distanţă atât de mică de insulă. Se ştie că, în asemenea împrejurări, jefuitorii căutau s-o atragă în dreptul stâncilor, prin focuri amăgitoare. Şi de data aceasta cineva propuse să se recurgă la acest mijloc.

— Nu, răspunse Kongre, nu trebuie ca această goeletă să se sfărâme. Să încercăm să punem mâna pe ea... Vântul şi curentul îi sunt potrivnice... Noaptea va fi neagră. Va fi imposibil să pătrundă în strâmtoare. Mâine ea va mai fi în dreptul capului şi vom vedea ce vom face...

O oră mai târziu, nava dispăru în beznă fără ca vreo lumină să arate prezenţa sa în larg.

În timpul nopţii, vântul se schimbă şi începu să bată dinspre sud-vest. A doua zi în zori, când Kongre şi însoţitorii săi ieşiră pe ţărm, zăriră goeletă eşuată pe recifele capului San-Bartolome.

CAPITOLUL V
GOELETA *MAULE*

Kongre cunoştea ca nimeni altul meseria de marinar. Dacă a avut vreodată comanda unei corăbii, se punea întrebarea, ce fel de navă şi în ce mări? Singur Careante, marinar ca şi dânsul, altădată secundul său în cursul acestei vieţi rătăcitoare dusă pe Insula Statelor, ar fi putut s-o spună. Dar nu o spunea.

Desigur că nu era calomnie să arunci în faţă celor doi ticăloşi numele de *pirat*. Această viaţă de criminali au dus-o şi în insulele Solomon sau în Noile Hebride, unde navele mai erau atacate destul de des la acea dată. Şi fără îndoială că, după ce scăpaseră de expediţiile Angliei, Franţei şi Americii în aceste părţi ale oceanului Pacific, ei s-au refugiat în arhipelagul Magellan, apoi pe Insula Statelor, unde au devenit jefuitori de epave.

5 sau 6 din însoţitorii lui Kongre şi Careante fuseseră şi ei pescari sau marinari ai flotei comerciale, şi deci erau obişnuiţi cu marea. Cât despre friegieni, ei vor putea completa echipajul dacă banda va reuşi să pună mâna pe goeletă. Această goeletă, după cum arătau coca şi arborada, n-avea mai mult de 150-160 de tone. O rafală din vest o împinsese în cursul nopţii pe un banc de nisip presărat cu roci, pe care se putea sfărâma. Dar coca părea că nu fusese avariată. Înclinată la babord, cu etrava întoarsă oblic spre uscat, stătea cu tribordul către larg. În această poziţie se vedea toată puntea. Arborada era intactă, de asemenea şi velele strânse pe jumătate, afară de cele mici care fuseseră strânse complet.

În seara precedentă, când goeletă fusese văzută în dreptul capului San-Bartolome, ea lupta cu un vânt din nord-est destul de puternic şi cu o viteză destul de mică încerca să ajungă la intrarea strâmtorii Lemaire. În momentul când Kongre şi ai săi o pierduseră din ochi din cauza întunericului, vântul avea tendinţa să slăbească şi curând nu mai suflă destul de tare pentru a permite unei nave să înainteze cu viteza obişnuită. Probabil că, târâtă de curenţi în direcţia recifelor, se apropiase prea mult de coastă şi nu mai putuse să-şi reia direcţia spre larg când, în timpul nopţii, vântul îşi schimbă direcţia brusc, cum se-ntâmplă în aceste regiuni. Orientarea vergilor arăta că echipajul făcuse toate eforturile pentru a veni în vânt. Dar fără îndoială că fusese prea târziu, pentru că până la urmă goeletă eşua pe bancul de nisip.

În ceea ce privea pe căpitan şi echipajul său, nu se puteau face decât presupuneri. Dar probabil că, văzându-se împinşi de vânt şi de curenţi spre o coastă periculoasă, plină de recife, au coborât cu barca pe mare, fiind siguri că nava lor se va sfărâma de stânci şi că vor pieri astfel cu toţii. Inspiraţia se dovedi nefericită. Rămânând la bord, căpitanul şi oamenii săi ar fi scăpat teferi. Dar nu mai încăpea îndoială că pieriseră, căci barca se vedea cu chila în sus la două mile distanţă spre nord-est, împinsă de vânt în golful Franklin.

Nu era greu să urce la bordul goeletei cât timp marea mai scădea. Pornind de la capul San-Bartolome, puteai, sărind din stâncă în stâncă, să ajungi până la locul unde eşuase nava, care era la o depărtare de cel mult o jumătate de milă. Acest lucru îl făcură Kongre şi Careante, însoţiţi de 2 din oamenii lor. Ceilalţi rămaseră pe mal pentru a observa dacă nu se mai zărea vreun supravieţuitor al naufragiului.

Când Kongre şi ai lui ajunseră pe bancul de nisip, goeleta era în întregime pe uscat. Dar cum apa trebuia să urce cu 7-8 picioare la următoarea maree, nu încăpea nici o îndoială că nava va putea pluti din nou dacă fundul ei nu era avariat. Kongre nu se înşelase când evaluase nava ca având 160 de tone. Făcând înconjurul ei, văzu partea din spate pe care sta scris: *Maule, Valparaiso.* Goeleta care eşuase pe Insula Statelor în noaptea de 22 spre 23 decembrie era deci o navă chiliana.

— Asta-i tocmai ce ne trebuie, zise Careante.

— Dacă goeleta n-are o spărtură în cocă, îşi dădu cu părerea unul din bandiţi.

— O spărtură sau orice altă avarie se repară, se mulţumi să răspundă Kongre.

Merse apoi să cerceteze carena. Bordajul părea că nu avusese de suferit. Etrava puţin îngropată în nisip era parcă neatinsă, iar cârma se afla la locul ei. Cât despre partea de cocă culcată pe nisip, neputând fi cercetată din exterior, nu se cunoştea starea ei. După două ore de plutire pe mare, Kongre va şti la ce să se aştepte.

— La bord! spuse el.

Dacă înclinarea navei făcea uşoară îmbarcarea prin babord, ea nu permitea însă mersul pe punte. Trebuia să te târăşti urcând de-a lungul parapetului. Kongre şi ceilalţi îl trecură, sprijinindu-se de şartul catargului mare.

Zdruncinătura din timpul eşuării nu fusese prea puternică şi, în afară de câteva obiecte neamarate, totul era la locul său. Goeleta nu avea forme prea fine, coca ei era destul de plată şi, ca urmare, nu era prea înclinată şi era sigur că se va ridica singură în timpul fluxului, dacă în urma vreunei avarii nu se va umple cu apă.

Prima grijă a lui Kongre fu să se strecoare până la comandă, a cărei uşă o deschise cu oarecare greutate. Găsi cabina căpitanului. Intră sprijinindu-se de pereţi, luă hârtiile de bord din sertarul unui dulap şi se întoarse pe punte unde îl aştepta Careante.

Amândoi examinară jurnalul de bord şi aflară următoarele: Goeleta *Maule* din Valparaiso, Chile, având 157 de tone, căpitan Pailha, cu 6 oameni echipaj, plecase cu lest la 23 noiembrie, cu destinaţia insulele Falkland. După ce trecuse cu bine capul Horn, *Maule* se pregătea să intre în strâmtoarea Lemaire, când eşua pe recifele Insulei Statelor. Nici căpitanul Pailha şi nici vreunul din oamenii echipajului n-au scăpat din naufragiu, căci, dacă vreunul din ei ar fi supravieţuit, trebuia să se fi salvat pe capul San-Bartolome. Dar, deşi de două ore se făcuse ziuă, nimeni nu apăruse până acum.

După cum se vede, goeleta nu avea nici o încărcătură, deoarece plecase spre Maluine cu lest la bord. Dar esenţial pentru Kongre era să aibă la dispoziţie o navă pentru a părăsi insula, cu stocul de pradă, şi va avea această navă dacă reuşea s-o pună pe *Maule* pe linia de plutire.

Ar fi trebuit să deplaseze lestul ca să poată examina interiorul calei. Lestul se compunea din fier vechi, aruncat grămadă. Pentru a-l scoate, se cerea un anumit timp şi goeleta ar fi fost prea expusă dacă vântul s-ar fi înteţit din larg. Era mai bine dacă putea fi mişcată de pe bancul de nisip la ora fluxului. El nu va întârzia şi în puţin timp marea va urca.

Kongre îi spuse lui Careante:

— Vom pregăti totul pentru a mişca nava de îndată ce va avea destulă apă sub chilă. E posibil să nu aibă o avarie mare şi să nu intre multă apă.

— Vom şti în curând, răspunse Careante, căci marea începe să urce; apoi ce vom face, Kongre?

— Vom scoate nava în afara recifelor şi o vom duce de-a lungul istmului până la golfuleţul Pinguinilor, în faţa cavernelor. Acolo nu va atinge fundul nici la mareea cea mai joasă, căci nu calcă mai mult de 6 picioare.

— Şi apoi? întrebă Careante.

— Vom îmbarca tot ce am adus din golful Elgor...

— Şi mai departe?... zise Careante.

— Vom vedea, răspunse Kongre.

Începură să lucreze în aşa fel ca să nu piardă următoarea maree, ceea ce ar fi întârziat cu 12 ore recuperarea goeletei. Trebuia cu orice preţ să fie ancorată în golfuleţ înainte de prânz. Acolo va fi pe linia de plutire şi în relativă siguranţă, dacă timpul se menţinea frumos.

În primul rând Kongre, ajutat de tovarăşii săi, ridică ancora din tribord care fu fixată în afara bancului de nisip, întinzându-se lanţul pe toată lungimea lui. În felul acesta, îndată ce chila va pluti deasupra nisipului, va fi posibil ca goeleta să fie trasă până la locul unde apa e adâncă. Înainte ca mareea să scadă, se va putea ajunge la golfuleţ, şi după-amiază se va putea examina cala.

Aceste măsuri luate fără şovăire au fost puse în aplicare până în momentul când începu fluxul. Bancul de nisip avea să fie acoperit în curând de apă.

Apoi Kongre, Careante şi 6 oameni urcară la bord, pe când ceilalţi se îndreptară spre ţărm. Acum trebuia aşteptat, nu era altceva de făcut.

De multe ori vântul se înteţeşte odată cu fluxul, bătând din larg, şi acest lucru era de temut, căci goeleta ar fi putut să se-mpotmolească mai adânc în bancul de nisip. Cum ea se găsea aproape de mal, mareea n-ar mai fi fost suficientă pentru a o degaja, dacă ar mai fi fost împinsă spre uscat chiar cu numai o jumătate de cablu[1].

Dar se părea că împrejurările favorizau planurile lui Kongre. Vântul bătea acum spre sud, astfel că el ajută la degajarea navei.

Kongre şi oamenii săi erau la prova, care trebuia să plutească mai curând decât pupa. Cum se putea spera pe drept cuvânt, goeleta putea să se rotească pe chilă şi n-ar mai fi fost nevoie decât să virezi cabestanul ancorei pentru a abate etrava spre larg; apoi, trasă de lanţul lung de aproape 160 de metri, nava ar fi ajuns în elementul ei. Între timp, marea urca încetul cu încetul. Anumite zvâcniri indicau că nava simţea acţiunea mareei. Fluxul venea cu valuri mari dar domoale, nici unul nu se spărgea în larg. Kongre nu şi-ar fi putut dori împrejurări mai fericite. Deşi era acum sigur că va degaja goeleta, punând-o apoi în siguranţă într-una din adânciturile golfului Franklin, o eventualitate îl mai îngrijora. Oare coca lui *Maule* nu fusese găurită la babord, în partea care se aflase

[1] Cablu – unitate de măsură pentru distanţe, egală cu a 10-a parte dintr-o milă marină, adică 185,2 m.

îngropată în bancul de nisip şi care nu putuse fi cercetată? Dacă avea acolo o spărtură, n-ar fi avut suficient timp s-o găsească sub lest şi s-o astupe. Atunci goeleta n-ar putea să se ridice, cala s-ar umple cu apă şi ar fi nevoiţi s-o abandoneze, iar prima furtună ar distruge-o.

Aceasta este marea lor grijă. E lesne de înţeles cu câtă nerăbdare urmăreau bandiţii creşterea fluxului. Dacă vreo bucată din bordaj era desfăcută sau călăfătuirea distrusă, apa nu va întârzia să năvălească în cală şi *Maule* nu se va putea ridica din nisip.

Dar încetul cu încetul spiritele se potoliră. Marea creştea. Cu fiecare moment, coca intra tot mai mult în apa care urca în jurul navei, fără a pătrunde în interior. Câteva zguduituri arătară că era intactă şi puntea îşi recăpăta orizontalitatea normală.

— Nici o gaură de apă! Nici o gaură! exclamă Careante.

— Atenţie la cabestan! comandă Kongre.

Manivelele erau gata. Oamenii nu aşteptau decât un ordin ca să le manevreze. Kongre, aplecat peste copastie, urmărea cum apa urca încontinuu, de două ore şi jumătate. Etrava începea să se urnească din loc şi partea dinainte a chilei nu mai atingea nisipul. Dar etamboul rămânea încă înfundat în nisip şi cârma nu se mişca liberă. Va mai trebui o jumătate de oră ca şi partea dinapoi a navei să fie degajată.

Kongre vru atunci să grăbească operaţia de ridicare şi, tot rămânând în prova, strigă:

— Vira!

Manivelele, împinse puternic, nu putură decât să întindă lanţul, dar etrava nu se întoarse spre larg.

— Atenţie! strigă Kongre.

Era de temut în adevăr ca ancora să nu derapeze, şi ar fi fost greu să fie fixată din nou.

Goeleta se ridicase complet şi Careante, examinând cala, se asigură că nu intrase apa. Aşadar, chiar dacă exista vreo avarie, cel puţin bordajul nu era spart. Se putea deci spera că *Maule* nu avusese de suferit nimic nici în timpul eşuării, nici în cele 12 ore cât stătuse pe bancul de nisip. În aceste condiţii, staţionarea navei în golfuleţul Pinguinilor nu avea să dureze mult timp. Va fi încărcată în această după-masă şi mâine va putea să navigheze pe mare. De altfel, trebuia profitat de starea vremii. Vântul le era prielnic fie că nava se va îndrepta spre strâmtoarea Lemaire, fie că va merge de-a lungul coastei meridionale a Insulei Statelor, pentru a trece în Atlantic.

La ora 9 mareea trebuia să înceteze şi se ştie că mareele în timpul primului pătrar de lună nu sunt prea puternice. Dar, avându-se în vedere faptul că goeleta nu călca prea mult la apă, se putea spera că va reîncepe să plutească.

Într-adevăr, puţin după ora 8 şi jumătate, pupa începu să se ridice. *Maule* nu mai suferi nici o avarie datorită bancului de nisip şi mării calme.

Kongre, după ce examina situaţia, ajunse la concluzia că putea din nou încerca să tragă nava pe lanţul ancorei, spre larg. La ordinul său, oamenii începură să vireze şi, după ce traseră vreo 20 de metri de lanţ, prova navei fu în sfârşit îndreptată spre larg. Ancora era bine înfiptă. Ghearele ei intraseră în crăpăturile rocilor şi mai curând s-ar fi rupt decât să se desprindă la tracţiunea cabestanului.

— Haide, băieţi! strigă Kongre.

Şi toată lumea puse umărul, chiar şi Careante, în timp ce Kongre, aplecat peste balustradă, observa pupa goeletei. Urmară câteva momente de dezamăgire, căci jumătate din chilă se freca încă de nisip.

Kongre şi ceilalţi începură să fie din nou îngrijoraţi. Marea nu va mai urca decât încă douăzeci de minute şi trebuia ca goeleta să fie pusă pe linia de plutire înainte, căci altfel ar rămâne ţintuită până la mareea viitoare. Mareea urma să fie în scădere încă două zile şi nu va începe să crească decât peste 48 de ore.

Sosise momentul să se facă o sforţare supremă.

E lesne de închipuit furia acestor oameni, sau chiar turbarea lor, dacă s-ar fi dovedit neputincioşi.

Să ai sub picioare nava pe care o doreai de atâta vreme, care îţi asigură libertatea şi te scapă de pedeapsă, şi să nu poţi să o smulgi de pe acest banc de nisip!...

Şi înjurăturile, blestemele izbucniră pe când gâfâiau la cabestan, cu teama ca ancora să nu se rupă sau să derapeze! Va trebui atunci să aştepte fluxul de seară, pentru a putea fixa din nou ancora sau pentru a o adăuga pe cea de-a doua. Dar cine putea şti ce o să se mai întâmple sau ce condiţii atmosferice vor fi după 24 de ore!

Şi într-adevăr, câţiva nori destul de negri se arătară spre nord-est. E drept că, dacă ar urma să rămână pe loc, situaţia navei nu s-ar înrăutăţi, căci bancul de nisip se găsea adăpostit de faleza înaltă a litoralului. Dar marea nu va deveni furioasă şi valurile nu vor desăvârşi ceea ce eşuarea începuse cu o noapte înainte?

Şi apoi, aceste vânturi de nord-est chiar dacă sunt mai domoale, nu vor ajuta trecerea prin strâmtoare. În loc să aibă vântul plin în vele, *Maule* va fi forţat să navigheze cu vânt de bulină câteva zile şi, când e vorba de navigaţie, o întârziere poate avea consecinţe foarte grave.

Marea era acum liniştită şi în câteva minute refluxul se va face simţit. Bancul de nisip era încă acoperit. Câteva vârfuri de recife începeau să se arate, totuşi. Extremitatea capului San-Bartolome nu se mai vedea şi pe plajă apăreau ultimele băltoace în urma mareei care scădea.

Era evident că marea începea să se retragă încet şi că stâncile vor începe în curând să apară în jurul bancului de nisip.

Atunci se auziră noi înjurături. Oamenii, istoviţi, gâfâind, erau gata să se dea bătuţi, socotind că nu mai puteau reuşi. Kongre sări la ei, cu ochii scoşi din orbite, spumegând de furie. Apucând un topor, ameninţa

să-l lovească pe primul care şi-ar părăsi postul şi toţi ştiau foarte bine că nu va şovăi să o facă.

Se apucară, aşadar, din nou de lucru la manivele şi eforturile lor întinseră lanţul aproape să se rupă, strivind căptuşeala de aramă a nării ancorei.

În fine se auzi un zgomot. Piedica de siguranţă a cabestanului intrase în locaşul său. Goeleta făcuse o mică mişcare către larg. Echea cârmei redeveni mobilă, indicând că aceasta se degajă încetul cu încetul din nisip.

— Ura! Ura! strigară oamenii, simţind că nava se eliberează. Chila alunecase pe nisip. Rotirea cabestanului se acceleră şi în câteva minute, trasă de ancoră, goeleta sfârşi prin a pluti în afara bancului.

Imediat Kongre se repezi la timonă, lanţul slăbi, ancora derapa şi fu ridicată la post. Nu mai trebuia decât să treacă printre recife pentru a intra în golful Franklin.

Kongre puse să se ridice focul mare care era suficient pentru mersul navei. Marea o înconjura din toate părţile. O jumătate de oră după ce ocolise ultimele stânci de-a lungul malului, goeleta ancoră în golfuleţul Pinguinilor, la două mile depărtare de capul San-Bartolome.

CAPITOLUL VI
ÎN GOLFUL ELGOR

Operaţiunea de readucere pe linia de plutire reuşise din plin. Dar asta încă nu era totul. Goeleta nu se prea afla în siguranţă în acest adăpost săpat în ţărmul capului San-Bartolome. Era prea expusă la furtunile de nord-vest şi la hula din larg. În sezonul mareelor înalte ale echinoxului, n-ar fi putut rămâne aici nici 24 de ore.

Kongre ştia acest lucru. Aşa că intenţia sa era să părăsească acest adăpost în timpul refluxului de a doua zi, de care voia să se folosească pentru a străbate în parte strâmtoarea Lemaire.

Înainte de asta, trebuia totuşi neapărat să cerceteze în amănunt nava şi să verifice starea interioară a cocii. Cu toate că avea siguranţa că apa nu pătrundea, se putea totuşi ca nu bordajul, ci scheletul să fi suferit din cauza eşuării şi să fie necesare anumite reparaţii în vederea unei călătorii mai lungi.

Kongre puse imediat oamenii să deplaseze lestul care umplea cala până la partea superioară a varangelor[1]. Nu va trebui neapărat descărcat, ceea ce va economisi timp şi muncă, şi mai ales timpul, atât de important în situaţia puţin sigură în care se afla *Maule.* Mai întâi, fierul vechi din care era format lestul fu transportat în cală dinspre prova spre pupa, pentru a se putea cerceta partea dinainte a bordajului interior. Această cercetare fu făcută în mod minuţios de Kongre şi Careante,

[1] Varangă – element structural din osatura transversală a fundului navei, care face legătura între coaste, chilă, carlingi şi bordajul exterior.

ajutat de un chilian numit Vargas, care lucrase altădată ca dulgher în atelierele de construcţii din Valparaiso şi cunoştea bine această meserie.

Nu se constată nici o avarie în toată partea cuprinsă între etravă şi călcâiul catargului de mizenă. Varangele, coastele şi bordajul erau în stare bună; întărite cu aramă, nu se resimţiseră de şocul produs de eşuarea pe bancul de nisip.

După ce lestul fu apoi împins din nou în faţă, coca fu găsită neatinsă şi de la catargul de mizenă până la catargul mare. Pontifii nu erau îndoiţi sau deformaţi şi scara care ducea spre puntea centrală nu fusese deplasată.

Se ocupară apoi de a treia porţiune a calei, de catargul mare până la etambou. Aici găsiră o avarie de oarecare importanţă. Deşi nu exista o spărtură, coastele din babord aveau o adâncitură pe o lungime de un metru şi jumătate. Aceasta probabil se făcuse din cauza izbiturii de un vârf de stâncă, înainte ca goeleta să fi fost împinsă pe bancul de nisip. Dacă bordajul nu cedase complet, dacă umplutura de câlţi rămăsese pe loc, ceea ce împiedicase apa să pătrundă în cală, totuşi această avarie prezenta o anumită gravitate şi orice marinar trebuia să o ia în seamă.

O reparaţie se impunea deci în momentul când nava trebuia să iasă în larg, în afară de cazul când ar fi fost vorba de o scurtă traversare pe timp frumos. De altfel, mai mult ca sigur că o asemenea reparaţie ţinea o săptămână întreagă dacă existau materialele şi uneltele necesare.

Când Kongre şi ai lui ştiură despre ce este vorba, blestemele, îndreptăţite de situaţia în care se aflau, urmară uralelor care însoţiseră repunerea pe linia de plutire a navei *Maule.* Oare goeleta nu le va putea servi la nimic? Oare nu vor putea părăsi Insula Statelor?

Kongre interveni atunci zicând:

— Avaria este într-adevăr gravă... În starea actuală nu putem să ne încredem în *Maule,* care pe timp de furtună ar risca să se spargă... Sunt de parcurs sute de mile înainte de a ajunge în insulele Pacificului! Ar însemna să riscăm să ne scufundăm pe drum. Dar această avarie se poate repara şi o vom repara.

— Unde? întrebă unul din chilieni, care nu-şi ascundea îngrijorarea.

— Nu aici, în orice caz, spuse un alt bandit.

— Nu, răspunse hotărât Kongre. În golful Elgor.

Goeleta putea să străbată distanţa până la golf în 48 de ore. Nu aveau decât să navigheze de-a lungul litoralului insulei, pe la sud sau pe la nord. În grota unde se afla toată prada, dulgherul va avea la dispoziţie lemnul şi uneltele necesare acestei reparaţii. Chiar dacă era nevoie de 15 zile, de 3 săptămâni, *Maule* va putea aştepta. Timpul bun trebuia să mai dureze cel puţin două luni şi în felul acesta Kongre şi banda sa vor putea să părăsească Insula Statelor la bordul unei nave care, odată reparaţiile făcute, oferea toate garanţiile de securitate.

În plus, Kongre avusese întotdeauna intenţia să rămână câtva timp în golful Elgor după ce va părăsi capul San-Bartolome. N-ar fi vrut cu nici

un preţ să piardă obiectele de tot felul lăsate în grotă, când lucrările farului îl obligaseră să se refugieze în celălalt capăt al insulei. Astfel planurile sale nu vor fi modificate şi doar oprirea în golf va fi mai îndelungată.

Din nou încrezători în soarta lor, bandiţii făcură pregătirile necesare pentru ca nava să plece a doua zi, în timpul mareei înalte.

Cât despre prezenţa paznicilor farului, ea nu-i neliniştea pe piraţi, în câteva cuvinte, Kongre arătă ce soartă le pregătea.

— Înainte de sosirea goeletei, îi zise el lui Careante între patru ochi, eram decis să pun stăpânire pe baia Elgor. Intenţiile mele nu s-au schimbat. Numai că, în loc să ajung neobservat acolo, prin insulă, vom ajunge pe calea mării, la vedere. Goeleta va ancora în golfuleţ. Vom fi primiţi fără să stârnim bănuieli şi apoi... Un gest, pe care Careante îl înţelese, sfârşi gândul lui Kongre. Şi în adevăr, acest ticălos avea toate şansele să reuşească. Doar printr-o minune Vasquez, Moriz şi Felipe puteau să scape de soarta care-i ameninţa.

După-amiaza fu destinată pregătirilor de plecare. Kongre dădu ordin să se pună la loc lestul şi se ocupă de încărcatul proviziilor, armelor şi a altor obiecte aduse la capul San-Bartolome.

Totul se făcu cu repeziciune. De la plecarea din golful Elgor, adică de mai bine de 1 an, Kongre şi oamenii săi se hrăniseră îndeosebi din rezervele lor şi nu mai rămăsese din ele decât o cantitate foarte mică, pe care o aşezară în cambuză. Cât despre rufe, haine, unelte, obiecte de aur şi argint, ele fură depuse în bucătărie în cazarma echipajului, în magazia de la pupa şi în cala vasului, unde aveau să tie depozitate şi lucrurile aflate în caverna din dreptul golfului.

Pe scurt, se munci în aşa fel încât, la ora 4 după-masă, toată încărcătura era la bord. Goeleta putea pleca imediat, dar Kongre se feri să navigheze noaptea de-a lungul unui litoral plin de recife. Nu ştia nici dacă va trece prin strâmtoarea Lemaire, pentru a ajunge în dreptul capului San-Juan. Aceasta depindea de direcţia vântului. Da, va trece, dacă va bate din sud, şi nu va trece dacă va bate din nord, cu tendinţa de a se înteţi. Atunci era mai bine să înconjoare insula pe la sud, ceea ce ar face ca goeleta să fie apărată de coastă. În plus, oricare ar fi drumul ales, această traversare, după părerea lui, nu trebuia să dureze mai mult de vreo 30 de ore, adăugându-se şi oprirea din timpul nopţii. Seara nu aduse nici o schimbare a vremii. Nici urmă de negură la apusul soarelui şi linia orizontului care despărţea cerul de mare era aşa de desluşită, că o rază verde traversă spaţiul când discul soarelui dispăru îndărătul zării.

Se părea deci că noaptea va fi calmă, şi chiar aşa se întâmplă. Cea mai mare parte a oamenilor o petrecură la bord, unii în cazarmă, alţii în cală. Kongre ocupa cabina căpitanului Pailha, la dreapta, şi Careante pe cea a secundului, în stânga careului.

La prima oră a dimineţii, Kongre ajunse cu o barca la mal şi, în dreptul capului San-Bartolome, se urcă printr-o viroagă, pe coama falezei.

De la această înălţime, privirea sa putea cuprinde marea pe o vastă întindere. Numai spre est câmpul vizual era închis din cauza şirului de munţi care se ridicau între capul San-Antonio şi capul Kempe.

Marea, calmă în regiunea din sud, era destul de agitată la intrarea în strâmtoare, pentru că vântul devenea mai tare şi mai rece. În rest nu se vedea în larg nici o pânză sau urmă de fum şi goeleta nu va întâlni cu siguranţă nici o navă în scurta traversare până la capul San-Juan.

Kongre se hotărî imediat. Fiindu-i teamă că vine furtuna şi nevrând să supună goeleta la mari eforturi, expunând-o hulei din strâmtoare, totdeauna puternică în timpul refluxului, se decise să facă drumul de-a lungul coastei meridionale a insulei şi să ajungă la baia Elgor, trecând pe la capurile Kempe, Webster, Several şi Diegos. Pe la sud sau pe la nord, distanţa era aproape aceeaşi.

Kongre coborî, reveni pe mal, apoi plecă spre grotă, unde constată că nici un obiect nu fusese uitat. Nimic nu va da în vileag deci, prezenţa unui grup de oameni la capătul de vest al Insulei Statelor.

Se făcuse ceva mai mult de ora 7. Refluxul care începea va ajuta la ieşirea din golfuleţ.

Ridicară ancora, ridicară vela trincă şi focul, suficiente să scoată goeleta din zona bancurilor de nisip, cu briza care bătea din nord-est.

Kongre ţinea timona în timp ce Careante veghea în prova. 10 minute fură destul pentru a degaja nava dintre grămezile de recife şi goeleta începu să simtă, puţin ruliul mării.

Din ordinul lui Kongre, Careante desfăşură mizena şi brigantina, care înseamnă la o goeleta vela cea mare, apoi ridică vela gabie. Cu velele întinse, *Maule* o porni în larg spre sud-vest, pentru a trece de capul San-Bartolome.

După o jumătate de oră, *Maule* ocolise stâncile. Întoarse apoi mult şi luă direcţia spre est, în aşa fel încât să aibă vântul cât mai din spate. Vântul îi era favorabil la adăpostul coastei meridionale a insulei, de care nava nu se îndepărta la mai mult de 3 mile.

Între timp, Kongre şi Careante putură să constate că această navă uşoară se comportă bine la toate vitezele. Desigur că vara nu era nici un pericol să te aventurezi cu ea în apele Pacificului, după ce-ai lăsat în urmă ultimele insule ale arhipelagului Magellan.

Kongre ar fi putut să ajungă la intrarea băii Elgor în aceeaşi seară, dar preferă să se oprească într-un punct oarecare al litoralului, înainte de apusul soarelui. Nu forţă deci velele, se sluji numai de o parte din ele şi se mulţumi cu o viteză de 5-6 mile pe oră.

În această primă zi, *Maule* nu întâlni nici o altă navă şi când se lăsă noaptea, se opri la est de capul Webster, după ce făcuse cam o jumătate de drum. Aici se îngrămădeau stânci uriaşe şi se vedeau cele mai înalte

maluri ale insulei. Goeleta ancoră la un cablu de mal, într-o adâncitură adăpostită de o limbă de pământ; o navă nu putea fi mai bine aşezată înăuntrul unui port şi chiar al unui bazin portuar. Desigur că dacă vântul începea să bată din spre sud, *Maule* ar fi fost foarte expus în acest loc, unde marea, când se umflă în timpul furtunilor polare, este tot aşa de agitată ca la capul Horn.

Dar vremea rămânea frumoasă, vântul bătea de la nord-est şi norocul continua să favorizeze planurile lui Kongre şi ale oamenilor săi!

Noaptea de 25 spre 26 decembrie fu una dintre cele mai liniştite. Vântul, care încetase către ora 10 seara, începu din nou să sufle dis-de-dimineaţă, pe la ora 4.

La prima licărire a zorilor, Kongre luă măsuri de plecare. Se întinseră velele care fuseseră strânse în timpul nopţii. Cabestanul readuse ancora la post şi goeleta se puse în mişcare.

Capul Webster se prelungeşte în mare cu 4-5 mile de la nord spre sud. Goeleta trebuia să urce pentru a ajunge la coasta care merge spre est şi care până la capul Several, are o lungime de aproape 20 de mile.

Maule îşi reluă drumul în aceleaşi condiţii ca în ziua precedentă îndată ce ajunse lângă litoral, unde regăsi aceleaşi ape liniştite la adăpostul malurilor înalte.

Ce coastă îngrozitoare! Şi mai înfricoşătoare chiar decât cea din strâmtoare! O îngrămădire de blocuri imense într-un echilibru nesigur, multe din ele umplând plajele până la distanţa acoperită de maree, enormă întindere de recife negre, care nu lăsau nici un loc liber între ele nu numai pentru o navă de mic tonaj, dar nici măcar pentru ca o simplă barcă să poată acosta.

Goeleta mergea cu jumătate din vele, la vreo 3 mile de litoral. Kongre, necunoscând această coastă, se temea, pe drept cuvânt, să se apropie prea tare. Pe de altă parte, nevrând să solicite prea mult goeleta, o menţinea în apele liniştite pe care nu le putea întâlni mai în larg.

Pe la ora 10, ajuns în dreptul intrării golfului Blossom, nu mai putu să evite complet hula. Vântul bătând spre golful care intra adânc în insulă, ridica valuri mari pe care *Maule* le primea în coastă, gemând. Kongre menţinu viteza pentru a depăşi capul care limitează golful spre est, apoi, acest punct odată trecut, strânse vântul la maximum şi cu murele la babord se îndreptă în larg.

Kongre apucase el însuşi timona şi, cu velele întinse, căuta să se slujească de vânt cât mai mult. Abia pe la 4 după-masă socoti că urcase în vânt destul pentru ca să-şi atingă ţinta în linie dreaptă. Manevrând apoi pentru a avea vântul cât mai în spate, schimbă murele şi luă direcţia spre golful Elgor, lăsând în acel moment în urmă capul Several, la 4 mile spre nord-est. De la această distanţă coasta se putea vedea toată, până la capul San-Juan.

În acelaşi timp, în spatele capului Diegos apărea turnul Farului de la Capătul Lumii, pe care Kongre îl vedea pentru prima oară. Cu luneta

găsită în cabina căpitanului Pailha, putu chiar să-l zărească pe unul din paznici care, de pe galerie, cerceta marea. Soarele mai trebuia să rămână 3 ore deasupra orizontului şi fără îndoială că goeleta va putea ancora înainte de căderea nopţii.

Era sigur că nava fusese reperată de paznici şi că sosirea sa în apele Insulei Statelor era semnalată. Atâta timp cât Vasquez şi camarazii săi îl văzuseră îndreptându-se spre larg, putuseră crede că nava mergea spre Maluine. Dar de când venea cu vântul din tribord, nu mai aveau probabil nici o îndoială că voia să intre în golf.

Puţin îi păsa de altfel lui Kongre că *Maule* fusese zărită şi nici că se bănuia că va ancora aici. Aceasta nu schimba cu nimic planurile sale.

Spre satisfacţia lui, ultima parte a călătoriei se făcea în condiţii favorabile. Vântul bătea ceva mai tare din est. Cu velele braţate la maximum, goeleta nu mai trebuia să înfrunte valurile cele mari pentru a trece de capul Diegos.

Împrejurarea era cât se poate de fericită, căci coca, în starea în care era, nu ar fi suportat diverse manevre care puteau s-o şubrezească, ba chiar să-i facă vreo spărtură înainte de a fi intrat în golf.

Aşa se şi întâmplă. Când *Maule* era la vreo două mile de golf, unul din oamenii echipajului, ducându-se în cală, urcă înapoi strigând că apa pătrundea printr-o crăpătură în bordaj.

Era exact în locul unde coca cedase la ciocnirea cu o stâncă. Dacă bordajul rezistase până aici, crăpase acum pe o întindere de câteva degete. De fapt, avaria nu avea mare importanţă. Deplasând lestul, Vargas reuşi să astupe fără mare greutate crăpătura cu nişte câlţi. Dar bineînţeles că mai târziu era necesară o reparaţie făcută cu grijă, în starea în care rămăsese după eşuarea de la capul San-Bartolome, goeleta nu avea nici o şansă să înfrunte apele Pacificului.

Era ora 6 când *Maule* apăru la o milă şi jumătate de gura Căii Elgor. Kongre dădu ordin să se strângă velele superioare de care nu mai avea nevoie. Fură lăsate numai gabierul, focul mare şi brigantina. Cu aceste vele, *Maule* va ajunge fără greutate să ancoreze în golfuleţul din fundul băii Elgor, sub comanda lui Kongre care cunoştea perfect drumul şi care ar fi putut sluji ca pilot şi altor vase.

De altfel, la ora 6 jumătate seara se proiectă pe apă un fascicol de raze luminoase. Se aprinsese farul şi prima navă căreia avea să-i lumineze calea prin acest golf era o goeletă chiliană, căzută în mâinile unei bande de piraţi.

Era aproape 7 şi soarele tocmai scăpata după înălţimile Insulei Statelor,când *Maule* lăsa la tribord capul San-Juan. Golful se deschidea în faţa sa. Kongre intră cu vântul din pupa.

Kongre şi Careante, trecând în dreptul cavernelor, constataseră că intrările lor nu fuseseră descoperite, căci mai erau astupate cu pietre şi cu o perdea de mărăcini. Nimic deci nu trădase prezenţa lor pe această parte a insulei şi vor găsi prada la locul ei, aşa cum o lăsaseră.

— Totul merge bine, zise Careante către Kongre, în spatele căruia se afla.

— Şi în curând va merge şi mai bine! răspunse Kongre.

După 20 de minute, *Maule* ar fi ajuns la locul unde trebuia să ancoreze.

În acest moment nava fu „interceptată” de 2 oameni care tocmai coborâseră de pe terasă pe faleză.

Erau Felipe şi Moriz. Ei pregătiră şalupa pentru a urca la bordul goeletei. Vasquez era de serviciu în camera de cart.

Când goeleta ajunse în mijlocul golfului, brigantina şi gabierul fuseseră strânse şi *Maule* nu mai avea altă velă întinsă decât focul mare, pe care Careante o cobora.

În momentul când aruncară ancora, Moriz şi Felipe săriră pe puntea navei.

La ordinul lui Kongre, primul fu izbit cu toporul în cap şi căzu. În acelaşi timp, două focuri de revolver doborâră pe Felipe lângă camaradul său. Amândoi muriră pe loc. Printr-una din ferestrele camerei de cart, Vasquez auzi focurile de armă şi văzu cum sunt ucişi camarazii săi.

Aceeaşi soartă îl aştepta şi pe el dacă îl prindeau bandiţii. De la aceşti asasini nu te puteai aştepta la milă. Sărmanul Felipe, sărmanul Moriz, el nu avusese ce face pentru a-i salva şi rămăsese acolo sus, înspăimântat de această crimă oribilă, săvârşită în câteva clipe!

După primul moment de uimire, îşi recapătă sângele rece şi examina repede situaţia. Trebuia să nu cadă cu nici un preţ în mâinile acestor ticăloşi. Poate că nu ştiau de existenţa lui, dar era de presupus că, manevra de ancorare odată terminată, mai mulţi dintre ei se vor gândi să urce în far cu scopul de a-i stinge luminile şi de a împiedica astfel intrarea altor nave în golf, cel puţin până a doua zi dimineaţă.

Fără întârziere, Vasquez părăsi camera de cart şi se repezi pe scările ce duceau la locuinţa de jos.

Nu era nici un moment de pierdut. Se şi auzea zgomotul şalupei depărtându-se de goeletă şi aducând câţiva oameni din echipaj care să debarce pe ţărm.

Vasquez luă două revolvere pe care şi le puse la brâu, băgă câteva provizii într-un sac pe care-l luă în spate şi apoi ieşi din dormitor, coborî repede panta incintei şi, fără a fi fost văzut, dispăru în întuneric.

CAPITOLUL VII
GROTA

Ce noapte groaznică va petrece nenorocitul de Vasquez şi în ce situaţie jalnică se găsea! Camarazii săi fuseseră masacraţi, apoi aruncaţi peste bord şi cadavrele lor erau acum târâte în larg de reflux! Nu se gândea că şi el ar fi avut aceeaşi soartă dacă nu era de pază la far. Se gândea numai la camarazii pe care-i pierduse. „Sărmanul Moriz,

sărmanul Felipe, îşi spunea, s-au dus să-şi ofere serviciile lor acelor ticăloşi, cu toată încrederea, şi li s-a răspuns cu focuri de revolver! Nu-i voi mai vedea, iar ei nu-şi vor mai vedea ţara şi familia!. Şi soţia lui Moriz... care-l aştepta peste două luni... când va afla de moartea lui!”...

Vasquez era zdrobit. Simţea o dragoste sinceră pentru cei 2 paznici, el, şeful lor... Îi cunoştea de mulţi ani!... La sfaturile lui ceruseră să fie luaţi la far... Şi acum rămăsese singur!... Singur!

Dar de unde oare venea această goeletă şi ce fel de echipaj de bandiţi avea la bordul său? Sub ce pavilion mergea şi de ce se oprise în golful Elgor?... O cunoşteau?... Şi ce veniseră să facă aici?... De ce nici nu debarcaseră bine că şi stinseseră farul? Voiau deci să împiedice ca vreo navă să-i urmărească în golf?... Aceste întrebări se perindau prin mintea lui Vasquez, fără să le poată găsi vreun răspuns. Nici nu se gândea la primejdia care-l pândea. Cu toate acestea, răufăcătorii îşi vor da seama în curând că dormitorul trebuia să fi fost ocupat de 3 paznici... Vor începe atunci să-l caute pe al treilea! Şi nu vor reuşi în cele din urmă să-l descopere?

Din locul unde se refugiase pe malul golfului, la mai puţin de 200 de paşi de ancoraj, Vasquez vedea mişcându-se lumina felinarelor, când la bordul goeletei, când pe terasa farului sau prin ferestrele dormitorului. Asculta cum se strigau acei oameni cu voce tare în limba lor maternă. Erau oare compatrioţi, chilieni, peruvieni, bolivieni sau mexicani, care toţi vorbeau limba spaniolă, sau poate brazilieni?

În fine, pe la ora 10, luminile se stinseră şi nici un zgomot nu mai tulbură liniştea nopţii.

Totuşi, Vasquez nu putea rămâne pe loc. Când se va face ziuă, va fi descoperit. Cum nu putea aştepta nici o milă de la aceşti bandiţi, trebuia să ajungă undeva unde nu aveau să-l găsească. În ce parte să-şi îndrepte paşii? Spre interiorul insulei unde ar fi oarecum în mai mare siguranţă? Sau, dimpotrivă, spre intrarea în golf, în speranţa că va fi luat de vreo navă care ar trece pe lângă ţărm? Dar fie în interior, fie pe litoral, cum va putea să-şi asigure existenţa până în ziua când va veni schimbul? Proviziile sale se vor termina repede, înainte de 48 de ore nu-i va mai rămâne nimic. Cum să-şi mai procure hrană? Nici măcar nu luase o unealtă de pescuit! Şi cum să-şi facă foc, prin ce mijloc? Va fi oare nevoit să se hrănească numai cu scoici?

Energia lui obişnuită îl ajută. Trebuia să ia o hotărâre şi o luă. Aceea de a ajunge pe litoralul capului San-Juan, pentru a-şi petrece noaptea. Când vor veni zorile, va vedea ce mai are de făcut.

Vasquez părăsi deci locul de unde observa goeleta. Nu se mai auzea nici un sunet, nu se mai zărea nici o lumină. Răufăcătorii se ştiau în siguranţă în golf şi probabil că nimeni nu sta de pază la bord.

Vasquez o porni pe malul nordic de-a lungul falezei. Nu mai auzea decât clipocitul mării care se retrăgea şi din când în când strigătul vreunei păsări întârziate care se întorcea la cuibul ei.

Era ora 11 când se opri la extremitatea capului. Acolo, pe mal, nu găsi un alt adăpost decât o adâncitură îngustă, unde rămase până se făcu ziuă.

Înainte ca soarele să lumineze orizontul, Vasquez coborî pe malul mării şi se uită dacă nu vine cineva dinspre far sau dinspre cotitura falezei unde începea capul San-Juan.

Tot litoralul era pustiu pe ambele maluri ale golfului. Nici o ambarcaţiune nu se vedea, cu toate că acum echipajul goeletei avea două la dispoziţia sa, barca de pe *Maule* şi şalupa farului.

Nici o navă nu apărea în largul insulei. Vasquez se gândi cât de periculoasă devenea navigaţia în apropierea Insulei Statelor din cauză că nu mai funcţiona farul. În adevăr, navele din larg nu vor mai putea să îşi dea seama de poziţia lor. Cu credinţa de a găsi luminile farului din fundul băii Elgor, ele se vor îndrepta liniştite către vest şi vor risca să se izbească de această coastă periculoasă, cuprinsă între capul San-Juan şi Capul Several.

— Ticăloşii au stins luminile farului! exclamă Vasquez. Şi cum n-au interes, nu le vor aprinde din nou!

Stingerea farului era într-adevăr un fapt foarte grav, de natură să provoace naufragii din care bandiţii să se înfrupte în timpul şederii lor în golf. Nu vor mai avea nevoie, ca altădată, să atragă cu focuri de pe uscat navele, căci acestea, nebănuind nimic, vor veni să găsească farul.

Vasquez, aşezat pe o stâncă, se gândea la tot ce se petrecuse în ajun... Se uita dacă trupurile nefericiţilor săi camarazi nu erau târâte de curenţi.. Nu, refluxul îşi desăvârşise opera şi fuseseră înghiţiţi de adâncurile mării.

Situaţia i se înfăţişa în toată realitatea ei înfricoşătoare. Ce putea să facă? Nimic... nimic, în afară de a aştepta întoarcerea canonierei *Santa-Fe.* Dar mai trebuiau să treacă două luni ca ea să-şi facă apariţia la intrarea băii Elgor. Admiţând că Vasquez n-ar fi fost descoperit înainte, cum va putea el să-şi procure hrana? Un adăpost va găsi întotdeauna în interiorul vreunei grote a falezei şi, de altfel, timpul frumos trebuia să se prelungească cel puţin până la sosirea schimbului. Dacă nenorocirea se întâmpla iarna, Vasquez n-ar fi putut rezista la aceste temperaturi joase care fac ca termometrul să arate 30 până la 40 de grade sub zero. Ar fi murit de frig înainte de a fi murit de foame.

În primul rând Vasquez începu să caute un adăpost. Locuinţa arătase cu siguranţă piraţilor că serviciul la far era încredinţat unui număr de 3 paznici. Fără îndoială că vor voi cu orice chip să scape de cel de-al 3-lea, care fugise, şi nu vor întârzia să-l caute în împrejurimi.

Vasquez îşi recăpătase întreaga energie. Disperarea nu putuse copleşi mult timp acest caracter atât de călit.

După câteva căutări, găsi în fine o crăpătură îngustă, cu adâncimea de 10 picioare şi cu lăţimea de 5-6, în apropierea soitului pe care faleza îl făcea cu plaja capului San-Juan. Un nisip moale acoperea solul, care

era în afara pericolului de a fi atins de cele mai multe maree şi care era ferit şi de şfichiuirea puternică a vânturilor din larg. Vasquez intră în această văgăună unde puse cele câteva lucruri luate din locuinţa farului, precum şi puţinele provizii din sac. Cât despre apa dulce, un mic râu, alimentat de topirea zăpezilor şi care curgea de la poalele falezei spre golf, îi putea astâmpăra setea. Vasquez îşi potoli foamea cu pesmeţi şi o conservă de carne. Când voi să iasă pentru a bea puţină apă, auzi la mică distanţă un zgomot şi se opri. „Sunt ei", îşi zise.

Culcându-se în dreptul peretelui, pentru a putea vedea fără a fi văzut, privi în direcţia golfului. 4 oameni într-o barcă erau duşi de curent. 2 stăteau în faţă. Ceilalţi 2, din care unul ţinea cârma, se aflau în spate. Era barca goeletei şi nu şalupa farului.

„Ce caută aici? se întrebă Vasquez. Mă caută pe mine?"... După modul cum navigase goeleta în golf, era sigur că aceşti ticăloşi cunoşteau bine locurile şi că nu era prima oară când puneau piciorul pe pământul insulei... Desigur, nu pentru a cerceta coasta veniseră până aici!... „Dacă nu vor să mă prindă pe mine, care este atunci scopul lor?"

Vasquez urmărea oamenii. După părerea lui, acela care era la cârma bărcii, cel mai în vârstă din cei 4, trebuia să fi fost şeful, căpitanul goeletei. N-ar fi putut spune de ce naţionalitate era, dar i se păru, după înfăţişare, că atât el cât şi însoţitorii lui aparţineau rasei spaniole din America de Sud.

În acest moment ambarcaţiunea se găsea aproape de intrarea băii, după ce plutise de-a lungul malului nordic, la 100 de paşi de crăpătura unde se ascundea Vasquez. Paznicul nu o pierdea din ochi.

Şeful făcu un semn şi lopeţile încetară să vâslească. O întoarcere a cârmei, profitând de mersul încetinit al bărcii, o făcu să acosteze la mal.

Cei 4 oameni debarcară de îndată, după ce unul din ei înfipse cangea în nisip.

Iată cuvintele care ajunseră la urechile lui Vasquez:

— Aici este?

— Da, caverna este acolo. 20 de paşi înainte de colţul pe care-l face faleza.

— Mare noroc că nu au descoperit-o oamenii de la far!

— Nici unul, din cei care au lucrat 15 luni la construcţia farului!

— Erau prea ocupaţi în interiorul golfului.

— Apoi deschizătura era atât de bine astupată, încât era greu s-o observi.

— Să mergem, zise şeful.

Vreo 2 oameni din cei ce-l însoţeau urcară împreună cu el pieziş pe plajă, latã în acest loc de vreo 100 de paşi.

Din ascunzişul său, Vasquez le urmărea toate mişcările şi era atent să nu piardă nici un cuvânt. Sub paşii lor, nisipul plin de scoici scârţâia. Dar zgomotul acesta încetă şi Vasquez nu-l mai văzu decât pe omul care se tot învârtea pe lângă ambarcaţiune.

„Au pe-acolo vreo cavernă”, îşi zise el.

Vasquez nu se mai îndoia că goeleta a adus o bandă de paraziţi ai mărilor, de piraţi stabiliţi pe Insula Statelor încă înainte de începerea lucrărilor. Să fi ascuns oare în această cavernă prăzile lor?... Şi le vor duce acum la bordul goeletei?

Deodată îi veni gândul că ar trebui să se găsească acolo o rezervă de provizii, de care el ar putea profita. O rază de speranţă îi încălzi sufletul. Îndată ce barca va porni spre locul unde nava ancorase, va ieşi din ascunzătoare, va căuta intrarea în cavernă, unde va găsi cu ce să trăiască până la sosirea canonierei! Şi va avea grijă, dacă avea posibilitatea să supravieţuiască cele câteva săptămâni, să împiedice plecarea de pe insulă a acestor ticăloşi!

Da! Să mai fie pe insulă când *Santa-Fe* va reveni, şi atunci comandantul Lafayate să facă dreptate!

Dar i se va îndeplini oare dorinţa? Gândindu-se bine, Vasquez îşi zicea că goeleta trebuie să fi intrat în golful Elgor numai pentru 2-3 zile. Adică timpul necesar pentru a încărca lucrurile ascunse în cavernă, după care va părăsi Insula Statelor pentru a nu se mai întoarce niciodată.

Vasquez va fi însă în curând lămurit în această privinţă.

După o oră petrecută în interiorul cavernei, cei 3 oameni reapărură şi se plimbară pe plajă. Din crăpătura unde se adăpostise, Vasquez putea să audă vorbele ce le schimbau între ei cu voce tare şi de care el putea să se folosească neîntârziat.

— Vrednicii constructori nu ne-au furat nimic în timpul şederii lor aci!

— *Maule,* când o va porni, va încărca-toate lucrurile.

— Şi provizii suficiente pentru traversare, ceea ce ne scoate din toate buclucurile.

— În adevăr, nu am fi putut să ne asigurăm hrana şi băutura până-n insulele Pacificului, cu ceea ce am găsit pe goeletă!

— Imbecilii! În 15 luni n-au fost în stare să găsească comorile noastre, nici să ne descopere pe capul San-Bartolome!

— Le mulţumim din tot sufletul! N-ar mai fi avut rost să atragem atâtea nave pe recifele insulei, pentru a pierde apoi tot ce-am adunat!

Ascultând aceste cuvinte pe care ticăloşii le rosteau râzând în hohote, Vasquez, cuprins de furie, era ispitit să se arunce asupra lor cu revolverul în mână şi să le găurească ţeasta la toţi. Dar se stăpâni. Era mai bine să nu piardă nimic din convorbirea lor. El află în felul acesta ce făcuseră banditii pe această parte a insulei şi nu fu surprins când adăugară:

— Cât despre acest faimos Far de la Capătul Lumii, pe care căpitanii îl caută acum, va fi ca şi cum ar fi orbi!...

— Şi ca orbii vor continua să se îndrepte spre insulă, unde navele lor nu vor întârzia să fie sfărâmate.

— Vreau să sper că, înainte de plecarea goeletei *Maule,* una sau două nave vor naufragia pe stâncile capului San-Juan! Trebuie să încărcăm bine goeleta, de vreme ce diavolul ne-a trimis-o.

— Şi diavolul a potrivit bine lucrurile!... O navă bună care ne soseşte la capul San-Bartolome, fără echipaj, căpitan sau marinari, de care, de altfel, ne-am fi descotorosit...

Astfel i se dezvălui lui Vasquez că goeleta se chema *Maule,* în ce condiţii căzuse în mâinile bandiţilor la capătul vestic al insulei şi cum pieriseră mai multe nave cu tot ce aveau în ele, atrase de aceşti jefuitori de epave pe recifele insulei.

— Şi acum, Kongre, întrebă unul din cei 3 oameni, ce vom face?

— Ne vom întoarce pe *Maule,* Careante, răspunse Kongre, în care Vasquez recunoscuse, cu drept cuvânt, pe şeful bandei.

— Nu începem să mutăm lucrurile din cavernă?

— Nu înainte să fi reparat avariile, şi sigur că asta va dura mai multe săptămâni...

— Atunci să luăm în barcă, zise Careante, câteva unelte.

— Da... şi să ne întoarcem când va fi nevoie. Vargas va găsi aici tot ce are nevoie pentru lucrări.

— Să nu pierdem timpul, zise Careante. Mareea va veni în curând.

— Desigur, răspunse Kongre, când goeleta va fi reparată, vom încărca totul la bord. Nu avem să ne temem că cineva o să ne jefuiască.

— Eh, Kongre, să nu uităm că la far erau 3 paznici şi că unul din ei ne-a scăpat.

— Nu mă îngrijorează deloc, Careante. Nu vor trece nici două zile şi va muri de foame, afară doar dacă va putea să se hrănească cu muşchi şi scoici... De altfel, vom închide bine şi intrarea în cavernă.

— Oricum, zise Careante, e păcat că avem de făcut reparaţii. Altfel, *Maule* ar fi putut pleca chiar mâine... E drept că, în timpul cât vom mai rămâne, poate că o navă va veni să se sfărâme de coastă, şi asta fără ca măcar să avem nevoie s-o atragem... Şi dacă ea va fi pierdută, noi nu vom pierde!

Kongre şi oamenii săi ieşiră din cavernă ducând cu ei unelte, scânduri de bordaj şi bucăţi de lemn pentru repararea coastelor. Apoi avură grijă să astupe intrarea, după care coborâră la barcă şi plecară în momentul când fluxul ajungea în golf.

Barca porni pe dată şi, cu ajutorul lopeţilor, nu întârzie să dispară la o cotitură a malului.

Când nu mai era primejdie să fie văzut, Vasquez ieşi pe plajă. Ştia acum tot ce voia şi, între altele, două lucruri importante: primul, că putea să-şi procure provizii suficiente pentru câteva săptămâni, al doilea că goeleta avea avarii, ale căror reparaţii aveau să ţină vreo 15 zile sau chiar mai mult, dar în nici un caz atâta pentru a mai fi găsită la întoarcerea canonierei.

Cât despre a-i întârzia plecarea când goeleta va fi gata de drum, cum putea Vasquez să se gândească la aşa ceva? Dar... dacă vreo navă ar trece la mică distanţă de capul San-Juan, ar putea să-i transmită semnale, la nevoie ar putea să ajungă înotând până la ea... Odată ajuns la bord, ar pune pe căpitan la curent cu situaţia... şi dacă acest căpitan ar dispune de un echipaj destul de numeros, el nu va ezita să intre în golful Elgor şi să pună mâna pe goeletă... Dacă răufăcătorii s-ar refugia atunci în interiorul insulei... n-ar mai putea s-o părăsească şi, la întoarcerea canonierei *Santa-Fe,* comandantul Lafayate va şti cum să-i prindă sau să-i nimicească până la ultimul!... Dar se va arăta oare o asemenea navă în dreptul capului San-Juan?... Şi dacă ar trece vreuna, vor fi zărite semnalele lui Vasquez?...

În ceea ce-l privea pe el personal, deşi Kongre ştia despre existenţa unui al treilea paznic, nu-i era nici o teamă, va şti el cum să scape de cercetările bandiţilor. Important era pentru moment să-şi asigure hrana până la sosirea canonierei. Şi se îndreptă, fără să aştepte, spre grotă.

CAPITOLUL VIII
VASUL *MAULE* ÎN REPARAŢIE

Reparaţiile de la coca navei *Maule* erau o treabă destul de grea. Dar dulgherul Vargas era bun meseriaş şi nu-i vor lipsi nici uneltele, nici materialele; deci lucrarea se va executa în bune condiţiuni.

În primul rând, trebuia descărcat lestul din goeletă, apoi ea va trebui trasă pe plajă, unde va fi aşezată pe tribord, pentru ca reparaţiile să poată fi făcute în exterior, înlocuindu-se coastele şi bordajul avariat. Se putea ca să dureze destul de mult, dar Kongre avea timp, căci calcula că vremea bună va mai ţine încă cel puţin două luni. Cât despre sosirea schimbului, ştia la ce să se aştepte.

Jurnalul farului găsit în locuinţa paznicilor îl lămurise. Schimbul trebuind să se facă trimestrial, canoniera *Santa-Fe* nu va reveni în golful Elgor înaintea primelor zile din Martie, şi acum nu se aflau decât în ultimele zile ale lui decembrie.

În acelaşi timp, în jurnal erau trecute numele celor 3 paznici. Moriz, Felipe şi Vasquez. De altfel, lucrurile din cameră arătau că ea fusese locuită de trei inşi. Unul dintre ei putuse deci să scape de soarta nefericită pe care o avuseseră camarazii săi. Unde se refugiase? Kongre nu se prea sinchisea. Singur, fără resurse, fugitul va pieri curând de mizerie şi foame.

Dacă timp pentru repararea goeletei era suficient, trebuia totuşi ţinut seama de unele întârzieri posibile, şi iată că fură nevoiţi să întrerupă lucrul pe care abia îl începuseră.

Nici nu se terminase bine descărcarea goeletei pe care Kongre hotărâse s-o tragă pe uscat a doua zi, când, în noaptea de 3 spre 4 ianuarie, se produse o bruscă schimbare atmosferică.

În timpul acestei nopţi, nori mari se strânseseră la sud. În timp ce temperatura se ridica până la 16 grade, barometrul arătă deodată furtună. Fulgerele brăzdau cerul. Vântul se dezlănţui cu o violenţă extraordinară, marea spumegând trecea peste recife şi valuri mari se spărgeau de faleză. Noroc că *Maule* era ancorată în baia Elgor, bine adăpostită contra acestui vânt sălbatic din sud-est. Pe un astfel de timp, orice navă de mare tonaj, cu vele sau aburi, trecea prin primejdia de a fi aruncată pe coastele insulei. Mai ales o navă mică, cum era *Maule.* Atât de îngrozitoare era puterea acestei furtuni şi a valurilor din larg, că o adevărată hulă cuprinse tot golfuleţul. În timpul mareei înalte, apele creşteau atât de mult, încât plaja era complet inundată. Valurile ajungeau la locuinţa paznicilor şi stropeau până la păduricea de fagi, situată la o jumătate de milă distanţă.

Toate sforţările lui Kongre şi ale oamenilor săi erau îndreptate spre menţinerea navei în locul ancorat. De multe ori ancora aluneca, nava fiind ameninţată să eşueze pe ţărm. Trebuiră să lase o a doua ancoră, pentru a o putea întări pe prima. De două ori crezură că se va produce un dezastru total. Între timp, supraveghind zi şi noapte nava *Maule,* banda se instalase în anexele farului, unde n-aveau a se teme de furtună. Aşternutul din cabine şi din cazarma echipajului a fost adus şi se găsi destul loc pentru toţi cei 15 oameni. Nu locuiseră niciodată mai bine în tot timpul şederii lor în Insula Statelor.

Cât despre provizii, n-aveau nici o grijă. Acelea care se aflau în depozitul farului ar fi ajuns, chiar dacă trebuiau hrăniţi de două ori pe atâţia oameni. Şi, de altfel, în caz de nevoie, s-ar fi putut recurge la rezervele din grotă. De altfel, aprovizionarea goeletei era asigurată pentru lunga traversare prin apele Pacificului.

Vremea rea ţinu până la 12 ianuarie şi nu se schimbă decât în noaptea de 12 spre 13. O săptămână întreagă pierdură, căci nu se putuse lucra deloc. Chiar Kongre considera că era prudent să se aducă din nou pe navă o parte din lestul descărcat, căci goeleta juca pe valuri ca o barcă. A fost destul de greu să fie ferită de rocile de fund de care se putea izbi, ca şi de cele de la intrarea în baia Elgor.

Vântul îşi schimbă direcţia în cursul nopţii şi începu să bată din vest-sud-vest. Marea deveni foarte agitată la capul San-Bartolome şi vântul sufla cu furie. Dacă *Maule* ar mai fi fost ancorată lângă cap, ar fi fost cu siguranţă sfărâmată.

În timpul acestei săptămâni o navă trecu prin dreptul Insulei Statelor. Era ziuă. Nu putuse deci să-şi dea seama de starea farului şi să constate că nu era luminat între apusul şi răsăritul soarelui. Venea din nord-est şi îşi strânsese o parte din vele în strâmtoarea Lemaire; se vedea la catarg pavilionul francez. De altfel, trecea la 3 mile de coastă şi trebuia să priveşti cu luneta pentru a-i desluşi naţionalitatea. Deci, dacă Vasquez îi transmise semnale din capul San-Juan, ele nu puteau fi observate şi chiar nu fură văzute, căci un căpitan francez n-ar fi ezitat să trimită o

barcă pentru a aduce la bord un naufragiat. În dimineaţa zilei de 13, lestul de fier vechi fu din nou debarcat, pus grămadă pe nisip, la adăpostul mareei, şi cercetările în interiorul calei putură să fie mai complet făcute decât la capul San-Bartolome. Dulgherul constată avarii mult mai grave decât se presupusese. *Maule* suferise mult în timpul traversării, în luptă cu o mare dezlănţuită. Se produsese o spărtură la pupa. Nava n-ar fi putut naviga mai departe de baia Elgor. Era deci nevoie să fie trasă pe uscat, pentru a se putea înlocui două varange, 3 coaste şi bordajul de lemn pe o lungime de aproape 6 picioare.

Se ştie că materialele nu lipseau, căci în grotă se găseau obiecte de toate felurile şi pentru toate nevoile. Dulgherul Vargas, ajutat de tovarăşii lui, nu se îndoia nici un moment că va termina la vreme lucrarea. Dacă nu izbutea, i-ar fi fost imposibil goeletei, incomplet reparată, să se aventureze în Pacific. Ceea ce trebuia considerat ca un noroc era că velatura, catargele şi greementul nu suferiseră nici o avarie.

Primul lucru era ca goeleta să fie trasă pe nisip şi aşezată pe tribord. Această operaţiune nu putea fi făcută decât la maree. Aşadar, o nouă întârziere de două zile de aşteptare, până la mareea înaltă a lunii pline, care să permită ca goeleta să fie dusă destul de departe pe plajă, pentru a putea rămâne pe uscat până la o nouă lună plină.

Kongre şi Careante profitară de această întârziere pentru a se întoarce la grotă, şi de data asta o făcură cu şalupa farului, mai mare decât barca goeletei. Cu ea se puteau aduce o parte din obiectele de valoare, aurul şi argintul, bijuterii şi alte materiale preţioase, care vor fi depozitate în magaziile anexei. Şalupa plecă în dimineaţa zilei de 14 ianuarie. Refluxul se făcea simţit de vreo două ore şi şalupa se putea întoarce cu fluxul de după-masă.

În timp ce şalupa cobora dusă de curent, Kongre cercetă cu atenţie cele două maluri ale golfului. Unde s-ar fi putut ascunde cel de-al treilea paznic care scăpase de masacru? Cu toate că pentru el acest lucru nu putea fi un subiect de îngrijorare, ar fi fost mai bine dacă l-ar fi înlăturat, ceea ce şi voia să facă la prima ocazie.

Uscatul era tot atât de pustiu ca şi golful. Nu era animat decât de zborul şi strigătele a mii de păsări care-şi aveau cuibul pe faleză.

Către ora 11, şalupa acosta în dreptul grotei, după ce viteza ei fusese mărită nu numai de reflux, dar şi de o briză prielnică.

Kongre şi Careante debarcară, lăsând de pază doi dintre oameni şi se îndreptară spre cavernă, ieşind de acolo o jumătate de oră mai târziu.

Lucrurile păreau să fie în starea în care le lăsaseră. De altfel, erau acolo atâtea obiecte de tot soiul, aruncate unele peste altele, încât ar fi fost greu, chiar şi la lumina unui felinar, să-ţi dai seama dacă lipsea ceva.

Kongre şi însoţitorul său scoaseră două lăzi bine închise, provenite de la naufragiul unei corăbii englezeşti cu 3 catarge, care conţineau o mare sumă de monezi de aur şi de pietre preţioase. Le puseră în şalupă şi se pregăteau să plece, când Kongre îşi arătă dorinţa să meargă până

la capul San-Juan. De acolo ar putea cerceta litoralul la sud şi la nord. Împreună cu Careante urcară deci pe faleză şi coborâră capul până la extremitatea sa.

Din acest loc se putea vedea pe de-o parte malul care mergea până-n strâmtoarea Lemaire pe o distanţă de două mile, iar pe de alta, malul până la capul Several.

— Nimeni! zise Careante.

— Nu... nimeni! răspunse Kongre.

Amândoi reveniră apoi la şalupă şi, cum începea fluxul, ea luă cursul curentului. Înainte de ora 3 erau înapoi, în fundul băii Elgor.

După două zile, în dimineaţa de 16, Kongre şi oamenii săi aduseră goeleta pe uscat. La ora 11 trebuia să fie mareea ce mai înaltă şi toate dispoziţiunile fuseseră date în consecinţă. O parâmă fixată pe mal va ajuta la trasul goeletei pe plajă, când apa va fi suficient de înaltă.

În sine, această operaţiune nu prezenta nici o dificultate sau risc şi mareea făcea toată treaba.

Când marea se linişti, se trase parâma şi *Maule* fu adusă cât mai departe posibil deasupra plajei.

Nu mai era de aşteptat decât refluxul. Către ora 1 apa începu să se retragă, se iviră treptat stâncile cele mai apropiate de faleză şi chila goeletei atinse nisipul. La ora 3 era complet aşezată pe uscat şi îşi arăta tribordul. Putea deci să se pună pe lucru. Numai că, neputând fi adusă goeleta la poalele falezei, lucrarea va fi întreruptă câteva ore pe zi, pentru că nava va pluti la revenirea mareei. Dar, pe de altă parte, cum, începând de la această dată, mareea va pierde mereu din înălţime, întreruperea lucrului va scade din ce în ce şi două săptămâni vor putea munci fără pauză.

Dulgherul se puse pe treabă.

Partea de bordaj avariată fu scoasă cu uşurinţă, după ce fură înlăturate foile de aramă cu care era acoperit. Această operaţiune lăsa libere coastele şi varangele care trebuiau înlocuite. Lemnul adus de la grotă, plăci şi scânduri curbe, va ajunge şi nu va mai fi nevoie să dobori un arbore din pădurea de fagi, să-l tai, să-l fasonezi, ceea ce ar fi constituit o muncă foarte grea.

În următoarele 15 zile, Vargas şi ceilalţi făcuseră o treabă foarte bună, fiind ajutaţi şi de un timp frumos. Mai greu era să scoţi varangele şi legăturile dintre ele, care trebuiau îndepărtate şi înlocuite. Aceste diverse piese erau prinse în aramă şi fixate cu cepuri de stejar. Totul ţinea bine şi fără îndoială că goeleta *Maule* ieşise dintr-unul din cele mai bune şantiere de construcţii din Valparaiso. Vargas putu, cu destule eforturi, să termine această primă parte a lucrului său şi, sigur că fără uneltele de tâmplărie adunate în cavernă, n-ar fi putut face cine ştie ce.

Se înţelege că în primele zile, din cauza apelor crescute ale mării, lucrul a trebuit să fie întrerupt temporar. Mai târziu însă mareea deveni atât de slabă, că abia atingea marginea înclinată a plajei. Chila nu mai

avea contact cu apa şi se putea lucra în interiorul cocii. Dar era totuşi important să se repare bordajul înainte ca marea să înceapă din nou să urce.

Din prudenţă, fără a desprinde căptuşeala de alamă, Kongre puse să se refacă toate cusăturile sub linia de plutire. Se refăcu călăfătuiala cu gudronul şi câlţii luaţi de la epave.

Lucrarea continuă în aceste condiţii până la sfârşitul lunii ianuarie, aproape fără întrerupere. Timpul rămânea favorabil. Plouase dacă nu zile întregi, dar destule ore, adesea cu găleata; în general însă nu au fost ploi de durată.

În această perioadă au fost văzute în preajma Insulei Statelor două nave. Prima era un steamer[1] englez venit din Pacific, care, după ce trecu de strâmtoarea Lemaire, luă direcţia nord-est, pentru a se îndrepta apoi spre vreun port european. Trecuse în timpul zilei, în dreptul capului San-Juan. Se ivi după răsăritul soarelui şi nu mai fu zărit după apusul lui. Căpitanul navei nu putuse deci constata că farul era stins.

A doua navă era o corabie mare cu 3 catarge, dar nu se putu desluşi cărei ţări aparţinea. Tocmai se lăsa noaptea, când se arătă la capul San-Juan, pentru a naviga apoi pe lângă coasta orientală a insulei până la capul Several. Careante, care stătea de veghe în camera de cart, nu-i zări decât lumina verde de la tribord. Dar căpitanul şi echipajul corăbiei, dacă navigau pe mare de mai multe luni, nu puteau şti că farul fusese între timp terminat.

Corabia mergea destul de aproape de coastă ca oamenii să poată să observe semnalele, ca de exemplu un foc aprins la extremitatea capului.

Vasquez căutase oare să le atragă atenţia?... Oricum ar fi fost, nava dispăruse spre sud la răsăritul soarelui. Şi alte nave şi corăbii mai fură văzute la orizont, în drumul lor spre insulele Maluine. Probabil însă că nici nu ştiau de existenţa Insulei Statelor.

În ultima zi a lunii ianuarie, în momentul când mareele deveneau foarte mari din cauza lunii pline, timpul suferi, mari schimbări. Vântul de la est se înteţi şi bătea direct spre intrarea golfului Elgor.

Dacă reparaţiile nu se isprăviseră încă, cel puţin coastele, varangele şi bordajul, acum înlocuite, făceau etanşă coca vasului *Maule.* Nu aveai să te temi că apa va pătrunde în interiorul calei.

Avuseseră noroc, căci, timp de 48 ore, în plin flux, marea se ridica în jurul cocii şi goeleta se redresa, fără să desprindă chila din nisip.

Kongre şi oamenii lui trebuiră să ia toate măsurile ca să evite noi avarii care ar fi putut să le întârzie plecarea. Printr-o întâmplare fericită, goeleta continua să se ţină bine. Ea se înclina într-o parte şi în alta destul de tare, dar nu risca să fie aruncată pe stâncile golfului.

[1] Navă a cărei principală metodă de propulsie este puterea aburului, de obicei, condusă către elice sau către padele.

De altfel, de la 2 februarie mareea începu să scadă şi *Maule* se imobiliza din nou pe plajă. Fu atunci posibilă călăfătuirea cocii şi în partea ei superioară, şi ciocanul de lemn se auzea bătând de dimineaţă până seara.

Astfel, încărcarea mărfurilor din cavernă nu va fi aceea care va întârzia plecarea. Şalupa vasului făcea dese drumuri la grotă, cu oamenii care nu lucrau cu Vargas. Ei erau însoţiţi când de Kongre, când de Careante.

Cu fiecare drum, ambarcaţiunea aducea o parte din obiectele ce trebuiau încărcate în cala goeletei. Aceste obiecte erau depuse în mod provizoriu în magazia farului. Astfel încărcarea lor se va face mai uşor şi mai sistematic, decât dacă goeleta le-ar fi luat direct din faţa grotei sau de la intrarea golfului, unde operaţiunea putea fi stânjenită de vânt. Pe această coastă, care se prelungea de la capul San-Juan, nu exista alt adăpost decât golfuleţul de la poalele farului.

Câteva zile încă şi, cu reparaţiile definitiv terminate, *Maule* va fi în măsură să iasă în larg şi lucrurile vor fi încărcate pe navă. Pe data de 12, ultimele cusături ale punţii şi cocii fuseseră călăfătuite. *Maule* fusese chiar revopsită, folosindu-se câteva oale cu vopsea găsite pe navele eşuate. Kongre schimbă cu această ocazie numele goeletei, pe care, în onoarea secundului său, o botează *Careante.* Avusese grijă şi să controleze toate piesele de pe punte şi se făcură mici reparaţii la vele care, de altfel, fuseseră probabil noi când nava părăsise portul Valparaiso.

Goeleta era deci gata să fie ancorată în golfuleţ încă de la 12 februarie şi ar fi putut fi imediat încărcată, dacă, spre marele necaz al lui Kongre şi al oamenilor săi, atât de grăbiţi să părăsească Insula Statelor, n-ar fi trebuit să aştepte luna nouă, ca să vină mareea pentru a repune nava pe apă. Această maree avu loc la 14 februarie. În acea zi chila navei se ridică din nisip şi goeleta alunecă uşor în apa adâncă, unde urma numai să se facă încărcarea lucrurilor. Fără evenimente neprevăzute, *Careante* va putea porni în câteva zile, să iasă din golful Elgor şi, trecând prin strâmtoarea Lemaire, să brăzdeze, cu toate velele întinse, apele Pacificului.

CAPITOLUL IX
VASQUEZ

De când goeleta ancorase în golful Elgor, Vasquez rămăsese pe litoralul capului San-Juan, de care nu voia să se îndepărteze. Dacă vreo navă ar fi făcut escală în golf, ar fi putut să-i semnaleze prezenţa sa.

Atunci ar fi fost luat la bord şi l-ar fi putut preveni pe căpitan de pericolul de a naviga în direcţia farului; l-ar fi încunoştinţat că o bandă de răufăcători pusese stăpânire pe el şi, dacă acest căpitan n-ar fi avut

destui oameni să pună mâna pe bandiţi sau să-i alunge în interiorul insulei, ar fi avut cel puţin timp să întoarcă nava spre larg.

Dar cât de vagă era această eventualitate! De ce vreo navă ar face nesilită escală în acest golf, abia cunoscut de navigatori?

Ar fi fost un noroc ca o asemenea navă să se îndrepte spre arhipelagul Maluinelor, un drum de numai câteva zile, şi astfel să prevină repede autorităţile engleze de cele ce se petreceau pe Insula Statelor. Atunci o navă de război ar fi putut să sosească imediat în baia Elgor, înainte de plecarea goeletei *Maule,* să-i nimicească până la unul pe Kongre şi ceata lui şi să pună imediat farul din nou în funcţiune. Pentru aceasta, se gândea Vasquez, va trebui oare să aştepte întoarcerea canonierei *Santa-Fe*? Încă două luni?... Până atunci goeleta va fi departe... Şi unde ar mai putea fi găsită în mijlocul tuturor insulelor din Pacific?...

După cum se vede, bravul Vasquez, uitând de sine, se gândea tot timpul la camarazii săi asasinaţi fără milă şi la faptul că aceşti răufăcători ar putea să rămână nepedepsiţi după ce ar părăsi insula. De asemenea, îşi punea problema gravelor pericole care ameninţau navigaţia prin aceste locuri, de când fusese stins Farul de la Capătul Lumii.

Altminteri, de la venirea piraţilor la grotă, avea asigurate resursele de hrană, cu condiţia să nu fie descoperită ascunzătoarea sa.

Grota, foarte mare, pătrundea adânc în interiorul falezei. Aici se adăpostise banda timp de mai mulţi ani. Aici strânsese de pe toate epavele aur, argint şi obiecte preţioase, rămase după reflux de la navele eşuate pe litoral. Aici Kongre şi oamenii săi trăiseră luni îndelungate, hrănindu-se mai întâi din proviziile ce le aveau în momentul debarcării lor, apoi din cele procurate de un număr mare de naufragii, din care multe fuseseră provocate de ei.

Din aceste provizii, Vasquez nu luă decât strictul necesar, în aşa fel încât Kongre şi ceilalţi să nu poată observa vreo lipsă: el se rezumă la o lădiţă cu pesmeţi, un butoiaş cu carne conservată, o sobiţă pentru gătit, un ceainic, o ceaşcă, o cuvertură de lână, o cămaşă şi ciorapi de schimb, o manta de ploaie, două revolvere cu 20 de gloanţe, un amnar, un felinar şi nişte iască. Mai luă şi două livre de tutun de pipă. De altfel, după cele auzite, reparaţiile goeletei trebuiau să dureze mai multe săptămâni şi va putea eventual să-şi reînnoiască proviziile.

Trebuie spus că, din precauţie, găsind că îngusta grotă pe care o ocupa era prea aproape de cavernă şi fiindu-i teamă să nu fie descoperit, îşi căutase un adăpost mai depărtat şi mai sigur. Îl aflase în spatele litoralului, la vreo 500 de paşi depărtare, dincolo de capul San-Juan, în partea de ţărm care mărginea strâmtoarea. Acolo se deschidea o peşteră a cărei intrare nu putea fi văzută, între două stânci înalte care se aflau în josul falezei. Pentru a ajunge acolo trebuia să te strecori printre aceste stânci, pe care abia le deosebeai în grămada de blocuri. În timpul fluxului, marea ajungea aproape de stânci, dar nu se ridica

niciodată atâta ca grota să fie inundată, şi pe nisipul fin dinăuntru nu se vedeau nici un fel de scoici şi nici o urmă de umezeală.

S-ar fi putut trece de sute de ori pe dinaintea peşterii, fără să-i bănuieşti existenţa şi a fost o întâmplare că Vasquez o descoperise cu câteva zile înainte. El transportă aici diversele obiecte luate din caverna piraţilor, pe care avea să le folosească. De altfel, Kongre, Careante sau alţii veneau foarte rar pe această parte a litoralului. Singura dată când sosiseră a fost când luaseră al doilea transport al lucrurilor din grotă. Vasquez îi zărise oprindu-se la capul San-Juan. Culcat între cele două stânci, el nu putea fi văzut şi ei nici nu-l văzură.

A luat cele mai mari precauţiuni. Ieşea de preferinţă seara, mai ales când se ducea la grotă. Înainte de a trece de colţul falezei de la intrarea în golf, se asigura mai întâi că nici barca, nici şalupa nu se aflau la ţărm.

Dar cât de nesfârşit îi părea timpul în singurătatea lui şi ce amintiri dureroase i se perindau fără încetare prin minte! Acea scenă a măcelului de care scăpase! Felipe şi Moriz căzând sub loviturile asasinilor! O dorinţă nemăsurată îl cuprindea să-l întâlnească pe şeful acestei bande şi să răzbune cu propriile-i mâini moartea nefericiţilor săi camarazi! „Nu... nu! repeta el. Vor fi pedepsiţi, mai devreme sau mai târziu!... Nu le va fi îngăduit să scape de pedeapsă!... Vor plăti cu viaţa lor crimele săvârşite!”

Uita că şi viaţa lui atârna de un fir, atâta timp cât goeleta se va găsi în golful Elgor.

„Şi totuşi... exclamă el, să nu plece aceşti ticăloşi! Să mai fie aici când va reveni *Santa-Fe...* Cerul să le împiedice plecarea!”...

Această dorinţă îi va fi îndeplinită? Trebuiau să treacă mai mult de 3 săptămâni pentru ca *Santa-Fe* să fi putut apare în dreptul insulei!

Pe de altă parte, durata rămânerii goeletei în golf îl mira pe Vasquez. Avariile ei erau oare atât de mari încât o lună nu fusese de ajuns să fie complet reparate? Jurnalul farului trebuia să-i fi dezvăluit lui Kongre data când venea schimbul. Ei ştiau, aşadar, că dacă nu plecau înaintea primelor zile ale lunii martie, atunci...

Acum era 16 februarie. Vasquez, plin de nerăbdare şi nelinişte, voia să afle cum stau lucrurile. Când apuse soarele, se îndreptă spre intrarea golfului şi o luă pe malul nordic, în direcţia farului. Cu toate că se întunecase de-a binelea, el putea totuşi să fie întâlnit de careva din bandă care ar fi venit pe acest drum. Se strecură deci de-a lungul falezei cu multă băgare de seamă, scrutând întunericul, oprindu-se şi ciulind urechea dacă nu se auzea vreun zgomot suspect.

Vasquez avea de străbătut aproximativ 3 mile pentru a ajunge în fundul golfului. Făcea calea întoarsă spre far pe acelaşi drum pe care fugise după omorârea camarazilor săi. Ca şi atunci, nu fu văzut de nimeni. Pe la ora 9 se opri la vreo 200 de metri de incinta farului şi de acolo zări câteva lumini la ferestrele anexei. Avu o pornire de mânie şi făcu un gest ameninţător, la gândul că aceşti bandiţi se aflau în locul

paznicilor pe care-i uciseseră şi al aceluia pe care l-ar mai fi ucis dacă le-ar cădea în mână!

De unde se găsea, Vasquez nu putea să vadă goeleta în întuneric. Trebuia să se apropie cu încă 100 de paşi, fără a ţine seama de pericolul la care se expunea. Toată banda stătea închisă în locuinţă. Nimeni probabil n-avea să iasă din casă.

Vasquez se apropie şi mai mult. Se strecură până la malul micului golf. Goeleta fusese scoasă de pe bancul de nisip cu o seară înainte. Acum, ancorată, se legăna pe apă.

Ah! Dac-ar fi putut, dacă n-ar fi depins decât de el, cu ce plăcere i-ar fi distrus coca şi ar fi făcut-o să se ducă la fund!

Aşadar avariile erau reparate. Totuşi Vasquez observă că, deşi goeleta plutea, ea ieşea afară din apă cu două picioare mai sus de linia de plutire. Aceasta arăta că nu fusese adus pe navă nici lestul şi nici încărcătura. Era deci probabil că plecarea va mai întârzia cu câteva zile. Dar desigur că acesta va fi ultimul răgaz şi *Maule* va porni peste 48 de ore, va depăşi capul San-Juan şi va pieri în zare pentru totdeauna. Vasquez nu mai avea decât o mică cantitate de provizii. Astfel că a doua zi se duse la cavernă spre a se reaproviziona.

Era în zori, dar, înţelegând că în această dimineaţă şalupa va veni spre a ridica tot ce trebuia îmbarcat pe goeleta, se grăbi, nu fără a-şi lua toate precauţiile. Vasquez intră deci în cavernă.

Se găseau încă destule lucruri din cele fără prea mare valoare, cu care Kongre n-ar fi vrut să îngreuneze cala goeletei *Maule.* Dar când Vasquez căută pesmeţi şi carne, avu o mare dezamăgire!

Toate alimentele fuseseră scoase!... Şi peste 48 de ore îi va lipsi hrana!... Vasquez nu avea timp să se lase pradă gândurilor. În acest moment se auzi un zgomot de lopeţi. Şalupa venea, având la bord pe Careante şi încă doi.

Vasquez se repezi până la intrarea cavernei şi, scoţând capul afară, privi.

Şalupa tocmai acosta. Nu avu timp decât să se tragă înapoi şi să se ascundă în colţul cel mai întunecos, în spatele unui morman de vele şi de obiecte pe care goeleta nu le putea încărca şi care vor rămâne în grotă.

Vasquez era hotărât să-şi vândă scump pielea dacă ar fi fost descoperit. Se va servi de revolverul pe care-l purta la cingătoare. Dar singur contra 3!... Numai 2 trecură prin deschizătură, Careante şi dulgherul Vargas. Deci Kongre nu-i însoţise.

Careante ţinea un felinar aprins şi, urmat de Vargas, alese diferite obiecte care completau încărcătura goeletei.

Tot căutând, vorbeau între ei. Dulgherul spuse:

— Iată-ne la 17 februarie. E timpul să plecăm.

— Ei bine, vom pleca, răspunse Careante.

— Chiar mâine?

— Chiar mâine, cred, pentru că suntem gata.

— Dar va trebui să avem o vreme favorabilă, zise Vargas.

— Fără îndoială, şi pare să se cam strice... dar se va schimba.

— Dacă am mai fi reţinuţi aici 8 sau 10 zile...

— Da, zise Careante, am risca să înfruntăm schimbul care vine...

— Asta nu! Asta nu! exclamă Vargas. Nu suntem în stare să nimicim o navă de război.

— Nu, ea ne va nimici pe noi, până o să ne facă praf şi pulbere, rosti Careante scăpând o înjurătură grozavă.

— În fine, spuse celălalt, deocamdată ce-aş vrea este să fiu pe mare la vreo 100 de mile de aici!

— Mâine, îţi repet, mâine! strigă Careante. Afară doar dacă va fi un vânt încât să le smulgă lamelor coarnele!

Vasquez asculta nemişcat aceste vorbe, ţinându-şi răsuflarea, între timp, Careante şi Vargas căutau cu felinarul în mână. Ei mişcau din loc anumite obiecte, alegeau unele din ele punându-le deoparte. Câteodată se apropiau atât de mult de colţul în care se găsea Vasquez, încât acesta n-avea decât să întindă braţul pentru a le pune revolverul în piept.

Căutarea şi strângerea lucrurilor dură o jumătate de oră. Careante chemă omul care rămăsese în şalupă. Acesta se grăbi să sosească şi ajută la transport. Careante aruncă apoi o ultimă privire în interiorul cavernei.

— E păcat de ce lăsăm, zise Vargas.

— Trebuie, răspunse Careante. Ah, dacă goeleta ar fi fost de 300 de tone!... Dar am luat tot ce este mai de preţ şi cred că acolo vom face treabă bună cu ele.

Apoi plecară şi în curând ambarcaţiunea, mergând cu vântul în spate, dispăru dincolo de capătul insulei. Vasquez ieşi şi el şi plecă spre adăpostul lui. Aşadar, după 48 de ore nu va mai avea nimic de mâncare şi nu încăpea îndoială că, dacă Kongre şi ai săi plecau, vor lua cu ei şi toate rezervele farului, astfel că Vasquez nu va mai găsi nimic. Ce va face el ca să poată rezista până la întoarcerea canonierei, care, admiţând că nu va avea întârziere, nu va putea fi aci înainte de 15 zile?

După cum se vede, situaţia era dintre cele mai grele. Nici curajul, nici energia lui Vasquez n-aveau cum să o îmbunătăţească, decât dacă s-ar fi putut hrăni cu rădăcini din pădurea de fagi sau cu peşte din golf. Dar şi pentru asta trebuia ca goeleta *Maule* să fi părăsit definitiv Insula Statelor. Dacă vreo împrejurare obliga nava să mai rămână câteva zile în golf, Vasquez avea să moară negreşit de foame în grota sa de la capul San-Juan.

Se făcea ziuă şi cerul devenea tot mai ameninţător. Grămezi de nori deşi, cenuşii, veneau din răsărit. Forţa vântului creştea pe măsură ce bătea dinspre larg. Încreţiturile care brăzdau suprafaţa mării se schimbară în valuri lungi, cu creste încununate de spumă, care în curând

se vor sparge cu vuiet de stâncile capului. Dacă acest timp continua, goeleta nu va putea porni cu mareea de a doua zi.

Nici seara nu aduse vreo schimbare în starea atmosferică. Din contră, vremea se înrăutăţi. Nu era vorbă de o furtună a cărei durată să fi fost numai de câteva ore. Se isca un uragan. Aceasta se putea vedea după culoarea cerului şi a mării, după vârtejul norilor, care goneau cu o viteză din ce în ce mai mare, şi viitoarea valurilor răscolite de vânt, care se izbeau mugind de stânci. Un marinar ca Vasquez nu putea să se înşele. În locuinţa farului, coloana barometrului căzuse cu siguranţă sub gradaţia de furtună.

În acest timp, cu toate că bătea un vânt turbat, Vasquez nu rămase în grotă. Umbla pe plajă privind orizontul care se întuneca treptat. Ultimele raze ale soarelui care cobora spre apus nu dispărură, înainte ca Vasquez să fi observat o umbră neagră care se mişca în larg.

— O navă! exclamă el. O navă care pare că se îndreaptă spre insulă!

Era în adevăr o navă care venea din est, vrând fie să intre în strâmtoare, fie să treacă pe la sud.

Furtuna se dezlănţui atunci cu o violenţă extraordinară. Era mai mult decât o furtună, era un uragan căruia nu-i rezista nimic şi care duce la pieire şi cele mai puternice nave. Dacă n-au „un acoperiş”, cum spun marinarii, adică dacă nu dau de o coastă înaltă care să-i apere de vânt, atunci foarte rar scapă de naufragiu.

— Şi farul pe care aceşti ticăloşi nu vor să-l aprindă! exclamă Vasquez. Această navă, care-l caută, nu-l va zări! Nu va şti că înaintea ei, la numai câteva mile, se află coasta... Vântul o împinge şi se îndreaptă spre stâncile de care se va sfărâma!

Da! Era posibil să se întâmple o nenorocire care să fie provocată de Kongre şi oamenii săi. Desigur că din înălţimea farului ei zăriseră această navă care nu putuse să ţină drumul şi era obligată să navigheze pe o mare dezlănţuită, având vântul în spate. Era mai mult ca sigur că, neputându-se orienta după luminile farului, pe care căpitanul le va căuta zadarnic spre vest, nava nu va putea să treacă de capul San-Juan pentru a intra în strâmtoare, nici de capul Several pentru a trece pe la sudul insulei! Peste cel mult jumătate de oră ea va fi aruncată pe recifele de la intrarea băii Elgor, fără a fi văzut coasta pe care nu avea cum s-o zărească în ultimele ore ale zilei.

Furtuna ajunsese atunci la culme. Noaptea se anunţa groaznică, iar după noapte şi ziua de mâine, căci nu părea posibil ca uraganul să se liniştească în 24 de ore.

Vasquez nu se mai gândea să intre în adăpostul său şi privirile lui nu părăseau orizontul. Dacă nu mai putea desluşi nava în neagra întunecime, câteodată totuşi îi apăreau luminile, când, sub izbiturile valurilor, se apleca fie pe o parte fie pe alta. Cu un asemenea mers, era limpede: cârma nu mai lucra ferm. Abia dacă mai putea să guverneze

nava. Poate că aceasta era chiar avariată, poate că nu mai avea arborada întreagă. În orice caz, cu siguranţă că nu mai mergea cu velele ridicate. În mijlocul stihiilor, o navă abia dacă mai putea folosi vela de furtună.

Deoarece Vasquez vedea numai lumini verzi sau roşii, însemna că nava era un velier, un vapor ar fi avut o lumină albă atârnată la catargul prova. Nu avea deci maşini care să-i permită să lupte cu vântul.

Vasquez măsura plaja mergând încoace şi încolo, desperat de neputinţa sa de a împiedica naufragiul. Ceea ce ar fi trebuit era ca lumina farului să străbată întunericul... Şi Vasquez privea spre baia Elgor. Mâna sa se întindea zadarnic spre far. Farul nu se va aprinde în noapte aceasta, aşa cum nu se aprinsese de aproape două luni în nopţile precedente şi nava era sortită să piară pe stâncile capului San-Juan, cu oameni şi tot ce avea pe ea.

Atunci, iată ce-i fulgeră lui Vasquez prin minte. Poate că această corabie ar mai putea să ocolească uscatul dacă ar lua cunoştinţă că se apropie de el. Chiar dacă nu va putea face faţă valurilor, poate că, schimbându-şi puţin drumul, va putea să se ferească de litoralul care, între capul San-Juan şi capul Several, nu măsura mai mult de 8 mile. Dincolo de el, marea i se va deschide înaintea etravei.

Se găseau pe plajă lemne, resturi de epave, bucăţi de cocă. Dacă transporta câteva din ele la extremitatea capului, putea face un rug şi, băgând ceva varec uscat, ar aprinde un foc, lăsând vântului grija de a-l înteţi. Nu era oare cu putinţă?... Şi flacăra aceasta nu va fi observată de pe corabie, care, la o milă depărtare de coastă, ar avea încă timpul s-o ocolească?...

Vasquez se puse imediat pe lucru. Strânse mai multe bucăţi de lemne şi le duse la extremitatea capului. Varecul uscat nu lipsea, căci, dacă vântul bătea tot timpul, ploaia încă nu începuse. Apoi, când rugul fu gata, încercă să-l aprindă.

Prea târziu!... O masă enormă apăru atunci în întuneric. Ridicată de valuri uriaşe, era aruncată spre ţărm cu o iuţeală ameţitoare, înainte ca Vasquez să fi putut face cel mai mic gest, corabia ajunse ca o trombă pe bariera de recife. Răsună un bubuit scurt şi înfricoşător şi câteva strigăte de groază care se stinseră imediat. Apoi nu se mai auziră decât şuieratul vântului şi urletul mării care se spărgea de ţărm.

CAPITOLUL X
DUPĂ NAUFRAGIU

A doua zi la răsăritul soarelui, furtuna se dezlănţuia cu aceeaşi furie. Marea înspumată se întindea albă, până la îndepărtata zare. La extremitatea capului, valurile spumegânde se ridicau până la 15-20 picioare înălţime şi stropii lor, duşi de vânt, zburau deasupra plajei.

Mareea care se retrăgea şi rafalele, întâlnindu-se la intrarea băii Elgor, se ciocneau cu o violenţă deosebită. Nici o navă n-ar fi putut pătrunde sau ieşi. După aspectul cerului, tot atât de ameninţător, era probabil că furtuna va dura câteva zile, ceea ce nu putea mira pe nimeni în aceste regiuni ale arhipelagului Magellan.

Era deci sigur că goeleta nu va putea părăsi golful în dimineaţa aceasta. E uşor de închipuit că un asemenea ghinion stârnea furia lui Kongre şi a bandei sale.

Aceasta era situaţia de care Vasquez îşi dădu seama când se trezi în zori, în mijlocul vârtejurilor de nisip. Şi iată ce văzu înaintea ochilor.

La vreo 200 de paşi, pe versantul de nord al capului, deci în afara golfului, zăcea nava naufragiată. Era o corabie cu 3 catarge, de aproximativ 500 de tone. Din arborada ei nu mai rămăseseră decât 3 bucăţi rupte la nivelul parapetului; fie că fusese nevoit căpitanul să ordone tăierea catargelor spre a uşura nava, fie că se sfărâmaseră în momentul eşuării. Nici o epavă nu plutea la suprafaţa mării; dar era probabil ca rămăşiţele să fi fost mânate de vânt în fundul băii Elgor. Dacă aşa se întâmplase, atunci Kongre aflase că o navă eşuase pe recifele capului San-Juan.

Vasquez trebuia deci să fie prevăzător şi nu înainta decât după ce se asigură că nimeni din bandă nu sosise încă la intrarea golfului.

În câteva minute ajunse la locul catastrofei. Marea fiind joasă, putu să facă înconjurul navei eşuate şi la pupa ei citi: *Century-Mobile.*

Era deci o corabie americană, având ca port de ataş capitala statului Alabama, din sudul Uniunii, aşezată în golful Mexic.

Century pierise cu tot ce avea pe el. Nu se vedea nici un supravieţuitor al naufragiului, iar din corabie nu mai rămăsese decât o carcasă turtită. În timpul izbiturii, coca se rupsese în două. Hula scosese şi împrăştiase încărcătura. Resturi de bordaj, de schelet, de arboradă se aflau ici-colo, printre stâncile care, cu toată furia valurilor, se vedeau acum datorită refluxului.

Lăzi, baloturi, butoaie erau împrăştiate de-a lungul plajei şi a capului San-Juan. Coca lui *Century* aflându-se pe uscat, Vasquez putu să intre înăuntru.

Interiorul era complet distrus. Valurile pustiiseră totul. Ele smulseseră scândurile punţii, distruseseră cabinele dunetei şi teugii, demontaseră cârma, iar ciocnirea cu recifele făcuse restul. Şi nu rămăsese nici un supravieţuitor, ofiţer sau om din echipaj!

Vasquez chemă cu voce tare, fără a obţine vreun răspuns. Pătrunse în fundul calei, dar nu găsi nici un cadavru. Ori aceşti nenorociţi fuseseră măturaţi de pe navă de vreun val năprasnic, ori se înecaseră când *Century* se sfărâmase de stânci. Vasquez coborî din nou pe plajă, se convinse că nici Kongre sau alţii din bandă nu se îndreptau către locul naufragiului, apoi urcă din nou până la extremitatea capului San-Juan, cu toate că furtuna nu se potolise.

„Poate, gândi el, voi găsi pe vreunul din oamenii de pe *Century* care mai respiră şi voi putea să-l ajut!”

Căutările lui fură zadarnice. Revenind pe litoral, Vasquez începu să cerceteze resturile de tot felul aruncate de valuri.

„N-ar fi imposibil, gândi el, să dau de o ladă cu conserve care să-mi asigure hrana pe vreo 2-3 săptămâni!”

Găsi în adevăr un butoiaş şi o lădiţă, pe care marea le aruncase dincolo de recife. Pe ele se afla scris conţinutul lor. Lădiţa era de pesmeţi, iar butoiaşul de carne conservată. Avea astfel asigurate pâinea şi carnea pentru cel puţin două luni.

Vasquez transportă mai întâi lădiţa până la grota, care se găsea la vreo 200 de metri, apoi rostogoli până acolo şi butoiaşul.

Când termină, se întoarse la extremitatea capului pentru a mai arunca o privire asupra golfului. Nu se îndoia că şi Kongre ştia de naufragiu. Cu o seară înainte putuse să vadă, înainte de căderea nopţii, din vârful farului, cum această navă era târâtă spre uscat. Şi cum *Maule* se găsea în golfuleţ, blocată de furtună, banda va alerga cu siguranţă la intrarea în baia Elgor, să-şi ia partea de pradă din naufragiu. Dacă erau de găsit diverse sfărâmături ale navei, poate unele obiecte de valoare, cum ar fi putut aceşti jefuitori să lase să le scape o asemenea ocazie?

Când ajunse la cotitura falezei, Vasquez fu surprins de violenţa vântului care se învârtejea în golf. Ar fi fost imposibil ca goeleta să înainteze contra lui şi, chiar dacă ar fi ajuns până la capul San-Juan, nu ar fi putut în nici un caz să iasă în largul mării.

Deodată, în timpul unei scurte acalmii, se auziră nişte strigăte. Era o chemare dureroasă a unei voci pe jumătate stinsă.

Vasquez alergă în direcţia acestei voci care venea dinspre prima văgăună unde se refugiase, el, în apropierea cavernei. După numai 50 de paşi, zări un om care zăcea la poalele unei stânci. Flutura mâna ca pentru a cere ajutor.

Într-o secundă Vasquez fu lângă el.

Omul care zăcea acolo putea avea între 30 şi 35 de ani şi părea voinic. Îmbrăcat cu haine de marinar, culcat pe partea dreaptă, avea ochii închişi, respiraţia gâfâitoare şi era scuturat de friguri. Dar nu părea să fi fost rănit şi nu se observa nici o urmă de sânge pe hainele sale.

Acest om, poate singurul supravieţuitor de pe *Century,* nu auzi când Vasquez se apropie de el. Totuşi, când acesta puse mâna pe pieptul său, făcu un efort zadarnic să se ridice şi, foarte slăbit, căzu din nou pe nisip. Dar ochii i se deschiseră o clipă şi buzele sale rostiră cuvintele:

— Ajutor!... Ajutor!....

Vasquez, îngenuncheat lângă el, îl sprijini încet de stânci zicând:

— Prietene... prietene... sunt lângă tine. Priveşte-mă Te voi salva... Nenorocitul putu doar să întindă mâna, apoi leşină.

Trebuia să i se dea imediat îngrijirile pe care le cerea neapărat starea lui de slăbiciune.

„Deie Domnul să nu fie prea târziu!” îşi zise Vasquez.

În primul rând trebuia luat din acest loc. Banda putea în orice moment să sosească cu şalupa sau barca, sau chiar pe jos, de-a lungul ţărmului. Trebuia deci transportat la grotă unde va fi în siguranţă, şi Vasquez făcu acest lucru. După un drum de vreo 100 de stânjeni, care fu străbătut într-un sfert de oră, se strecură, cu omul în spate, între cele două stânci şi îl întinse pe o pătură, cu capul pe un pachet de haine.

Omul nu-şi revenise, dar respira. Cu toate că nu avea nici o rană aparentă, nu-şi fracturase oare braţele sau picioarele când fusese rostogolit peste recife? Iată de ce se temea Vasquez, care în acest caz nu ştia ce să-i facă. El îl pipăi, îi mişcă membrele şi i se păru că tot corpul îi era neatins. Vasquez turnă puţină apă într-o ceaşcă, adăugă câteva picături de rachiu pe care le avea în ploscă şi vărsă o înghiţitură între buzele naufragiatului; apoi îi fricţionă braţele şi pieptul, după ce-i schimbase hainele ude cu altele pe care le găsise în caverna piraţilor.

Mai mult nu avea ce să facă.

Avu satisfacţia să vadă că bolnavul îşi recapătă cunoştinţa. El reuşi chiar să se ridice puţin şi, privindu-l pe Vasquez care-l sprijinea cu amândouă braţele, îi zise cu o voce ceva mai puţin slabă:

— Mi-e sete... mi-e sete!

Vasquez îi întinse ceaşca plină de apă amestecată cu rachiu.

— Ţi-e mai bine? întrebă Vasquez.

— Da!... Da!... răspunse naufragiatul.

Şi ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva nedesluşit, întrebă strângând uşor mâna salvatorului său:

— Aici?... Dumneata?... Unde mă găsesc?

Vorbea englezeşte, limbă pe care şi Vasquez o cunoştea, aşa că îi răspunse:

— Eşti în siguranţă. Te-am găsit pe plajă după naufragiul lui *Century.*

— *Century...* Da, îmi amintesc...

— Cum te cheamă?

— Davis... John Davis.

— Căpitanul corăbiei?

— Nu... secundul! ...Şi ceilalţi?....

— Toţi au pierit, răspunse Vasquez, toţi! Eşti singurul supravieţuitor al naufragiului.

— Toţi?...

— Toţi!

John Davis rămase ca înlemnit după cele aflate. El, singurul supravieţuitor! Şi cum se întâmplase că a putut să supravieţuiască? Deodată înţelese: îşi datora viaţa acestui necunoscut, aplecat cu atâta grijă asupra lui.

— Mulţumesc, mulţumesc!... zise el, cu ochii în lacrimi.

— Ţi-e foame?... Vrei să mănânci?... Puţin pesmet şi carne? întrebă Vasquez.

— Nu... nu.... vreau să mai beau!

Apa proaspătă amestecată cu rachiu îi făcuse foarte bine lui John Davis, căci putu în curând să răspundă la toate întrebările. Iată, în puţine cuvinte, ce povesti:

Century, corabie cu trei catarge, de 500 de tone, din portul Mobile, părăsise coasta americană cu 20 de zile înainte. Echipajul său era compus din căpitanul Harry Steward, secundul John Davis şi 12 oameni dintre care făceau parte musul şi bucătarul. Vasul era încărcat cu nichel şi marfă scutită de navlu pentru Melbourne, Australia. Drumul fusese foarte bun până la al 55-lea grad latitudine sudică, în Atlantic. Aci se dezlănţui furtuna violentă, care începuse să bântuie în aceste regiuni cu o zi înainte.

Chiar de la început, *Century,* surprins de vijelie, pierdu, odată cu catargul artimon, toate velele din pupa. Puţin după aceea, un val imens care veni din babord mătură puntea, sfarâmă în parte duneta şi luă cu el doi marinari care nu putură fi salvaţi. Intenţia căpitanului Steward fusese să caute un adăpost în spatele Insulei Statelor, în strâmtoarea Lemaire. Era sigur de latitudinea la care se afla, căci fusese calculată în cursul zilei. Preferase acest drum, decât să fi înconjurat capul Horn şi apoi să o ia spre coasta australiană.

Noaptea furtuna devenise şi mai mare. Toate velele fuseseră strânse afară de focul mic şi de vela-gabier, iar corabia înainta cu vântul din pupa.

În acel moment căpitanul se mai credea în larg, la peste 20 de mile de coastă. Socotea că nu era nici un pericol să înainteze până când va zări farul. Se îndreptase deci mult spre sud, evitând astfel riscul de a se izbi de recifele capului San-Juan, fiind sigur că va intra fără greutate în strâmtoare.

Century continuă deci să meargă cu vântul din pupa, Harry Steward aşteptând să vadă farul abia după o oră, căci ştia că el luminează pe o rază de 10 mile.

Dar nu zărise nici o lumină. Pe când el mai credea că este la o bună distanţă de insulă, avu loc o izbitură îngrozitoare. 3 marinari, care lucrau în arboradă, dispărură, odată cu catargul prova şi cu catargul mare. În acelaşi timp valurile sparseră coca şi căpitanul, secundul şi ceilalţi supravieţuitori ai echipajului fură azvârliţi peste bord în mijlocul vârtejului de ape, din care nu mai putea scăpa nimeni.

Astfel *Century* pierise cu tot ce avea pe el. Singur secundul John Davis scăpase de la moarte, graţie lui Vasquez.

Şi acuma, ceea ce nu înţelegea Davis, era pe ce ţărm eşuase corabia.

El îl întrebă din nou pe Vasquez:

— Unde ne aflăm?

— Pe Insula Statelor.

— Insula Statelor! exclamă John Davis, uluit de acest răspuns.

— Da... pe Insula Statelor, zise Vasquez, la intrarea în baia Elgor.

— Dar farul?...

— Nu era aprins!

John Davis, pe chipul căruia se întipărise cea mai mare surpriză, aştepta ca Vasquez să-l lămurească, dar acesta se ridică brusc ciulind urechea. I se părea că aude un zgomot neobişnuit şi voia să se asigure dacă banda nu dădea târcoale prin împrejurimi. Se strecură deci între cele două stânci şi privi litoralul până la capul San-Juan.

Totul era pustiu. Uraganul nu pierduse nimic din puterea sa. Valurile se rostogoleau cu aceeaşi violenţă fantastică şi nori tot mai ameninţători goneau spre orizont, pe cerul îmbâcsit de ceţuri.

Zgomotul auzit de Vasquez venea de la alunecarea navei *Century.* Sub puterea vântului, partea dinapoi a corpului ei se răsturnase şi rafalele pătrunzând în interior, o împingeau spre plajă. Ea se rostogolea ca un imens butoi şi în cele din urmă se sfărâmă de colţul falezei. Pe locul sinistrului, acoperit de mii de resturi, nu mai rămăsese decât cealaltă jumătate a corăbiei. Vasquez se întoarse şi se întinse pe nisip alături de John Davis. Secundul îşi revenea în puteri. Ar fi putut să se ridice şi să iasă pe plajă, sprijinindu-se pe braţul tovarăşului său. Dar acesta îl opri şi atunci John Davis îl întrebă de ce în noaptea aceea farul nu fusese aprins.

Vasquez îi povesti faptele îngrozitoare care se petrecuseră, cu 7 săptămâni înainte, în baia Elgor.

— Ticăloşii.... ticăloşii! rosti John Davis. Bandiţii sunt acum stăpânii farului, pe care nu-l mai aprind. Ei poartă vina naufragiului lui *Century,* morţii căpitanului şi a tuturor oamenilor noştri!

— Da, ei sunt acum stăpânii, zise Vasquez, şi, surprinzând conversaţia şefului lor cu unul din bandă, am putut lua cunoştinţă de planurile lor.

— Şi cum se face că goeleta bandiţilor n-a părăsit încă Insula Statelor, cu lucrurile furate? întrebă John Davis.

— Din cauza unor reparaţii importante care i-au reţinut până acum... Dar m-am asigurat eu însumi că reparaţiile sunt terminate, că au încărcat lucrurile şi că plecarea trebuia să aibă loc azi-dimineaţă.

— În ce direcţie?....

— Spre insulele Pacificului, unde aceşti bandiţi cred că vor fi în siguranţă şi vor putea să-şi facă mai departe meseria de piraţi.

— Goeleta nu poate totuşi să iasă în larg cât va dura furtuna...

— Sigur că nu, răspunse Vasquez, şi, după cum se arată vremea, e probabil că această întârziere o să se prelungească o săptămână întreagă.

— Şi tot timpul cât vor fi aci farul nu se va aprinde?....

— Nu, Davis.

— Şi alte nave riscă să naufragieze aşa cum a naufragiat *Century?*

— Din păcate, acesta este adevărul.

— Nu s-ar putea deci semnala uscatul marinarilor care se apropie în timpul nopţii?

— Da, poate cu focuri aprinse pe plajă, la capul San-Juan. E ceea ce am încercat să fac, ca să avertizez pe Century. Am vrut să aprind sfărâmături de lemn de la epave şi iarbă uscată. Dar vântul sufla cu atâta furie, încât n-am reuşit.

— Ei bine, ceea ce nu ai reuşit singur, Vasquez, o vom face împreună, zise John Davis. Lemnele nu ne vor lipsi. Resturile sărmanei mele corăbii... şi din nefericire ale atâtor altele ne vor servi cu prisosinţă. Căci, dacă plecarea goeletei este întârziată şi dacă farul Insulei Statelor nu poate fi văzut de navele care vin din larg, cine ştie câte naufragii vor mai putea avea loc?

— În orice caz, remarcă Vasquez, Kongre şi banda lui nu-şi pot prelungi şederea pe insulă şi goeleta va pleca, sunt sigur, imediat ce timpul îi va permite să iasă în larg.

— De ce? întrebă Davis.

— Pentru că ei ştiu că schimbul echipei de la far trebuie să se facă în curând.

— Schimbul?

— Da, în primele zile ale lunii martie, şi acum este 18 februarie.

— O navă va sosi în acest schimb?

— Da, canoniera *Santa-Fe* trebuie să sosească din Buenos Aires... cam pe la 10 martie şi poate chiar mai devreme.

John Davis avu acelaşi gând ca şi Vasquez.

— Ah, dar asta-i eu totul altceva!... Fie ca timpul rău să ţină până atunci şi ca aceşti ticăloşi să se mai afle aici când *Santa-Fe* va ancora golful Elgor.

CAPITOLUL XI
JEFUITORII DE EPAVE

Erau în total vreo 12 oameni, împreună cu Kongre şi Careante, atraşi de pornirea de jaf.

Cu o zi înainte, în momentul când soarele apunea, Careante văzuse din galeria farului o corabie cu 3 catarge care venea din est. Kongre, prevenit, credea că această navă, care fugea din faţa furtunii, voia să ajungă în strâmtoarea Lemaire şi apoi să găsească adăpost lângă coasta occidentală a insulei. Atât cât îi îngădui lumina zilei, el supraveghe mişcarea navei, iar când se lăsă noaptea îi urmări luminile. Reuşi să observe că nava nu mai guverna bine şi speră că va eşua pe această coastă pe care nu o putea vedea. Dacă ar fi aprins farul, orice pericol ar fi fost înlăturat. Dar nici prin gând nu-i trecea să facă aşa ceva şi când luminile de pe *Century* se stinseră, nu se mai îndoi că nava

pierise cu oamenii şi încărcătura sa între capul San-Juan şi capul Several.

A doua zi uraganul bântuia cu aceeaşi furie. Era imposibil să iasă cu goeleta. Era o nouă întârziere, care putea dura câteva zile, şi lucrul devenea periculos, sub ameninţarea continuă a sosirii schimbului. Oricât era de mare necazul lui Kongre şi alor săi, trebuiau totuşi să aştepte cu orice preţ. La urma urmelor, nu era decât 19 februarie. Furtuna se va linişti totuşi până la sfârşitul lunii. La prima înseninare, *Careante* va ridica ancora şi va ieşi în larg.

Dar dacă o navă eşuase pe coastă, nu trebuia folosit naufragiul spre a strânge din sfărâmăturile ei ceea ce ar prezenta oarecare valoare, şi astfel să mărească preţul încărcăturii ce va fi transportată de goeletă? Creşterea beneficiului va compensa cel puţin riscul la care se expuneau.

Nici vorbă că asta aveau de făcut. Astfel încât toate aceste păsări răpitoare îşi luară în grabă zborul. Şalupa fu pregătită imediat şi cei 12 oameni, cu şeful lor în frunte, se urcară în ea. Au trebuit să ducă o luptă aprigă, vâslind contra vântului care sufla vijelios şi mâna apele înapoi spre golf. Abia după o oră şi jumătate reuşiră să ajungă la ultimele faleze, dar, cu ajutorul velei, întoarcerea avea să fie mult mai rapidă.

Şalupa acostă pe malul de nord al golfului, în faţa cavernei. Toţi debarcară şi se grăbiră spre locul naufragiului. Atunci izbucniră nişte strigăte, care întrerupseră discuţia între John Davis şi Vasquez.

Acesta se târî numaidecât până la intrarea în grotă, luând seama să nu fie văzut. Peste o clipă, John Davis se strecură lângă el.

— Ah! îi zise Vasquez. Lasă-mă singur!... Ai nevoie de odihnă.

— Nu, răspunse John Davis. Mă simt bine acum. Şi vreau să văd şi eu această ceată de bandiţi.

Secundul de pe *Century* era un om energic; nu mai puţin hotărât ca Vasquez, unul din acei fii ai Americii cu o voinţă de fier. Sigur că trebuie să fi dus o viaţă aspră, ca naufragiul corăbiei să nu-l fi descumpănit. Totodată era şi un marinar priceput. Servise mai întâi ca subofiţer în flota Statelor Unite înainte de a naviga pe nave comerciale şi, la întoarcerea lui *Century* la Mobile, când Harry Steward trebuia să iasă la pensie, armatorii hotărâseră să-i încredinţeze pe viitor comanda navei.

Era deci un motiv în plus ca să fie plin de mânie şi ură. Din nava pe care urma să devină căpitan nu mai vedeau acum decât nişte rămăşiţe răzleţe, la cheremul unei bande de jefuitori. Dacă Vasquez ar fi avut nevoie să fie îmbărbătat de cineva, atunci acesta era omul potrivit!

Dar oricât de decişi şi curajoşi ar fi fost amândoi, ce ar fi putut face contra lui Kongre şi a oamenilor săi?

Adăpostindu-se în spatele stâncilor, Vasquez şi John Davis scrutau cu prudenţă litoralul până la extremitatea capului San-Juan.

Kongre, Careante şi ceilalţi se opriseră mai întâi în colţul unde uraganul aruncase jumătate din coca navei *Century,* transformată în sfărâmături de lemne îngrămădite la poalele falezei.

Jefuitorii se aflau la mai puţin de 200 de paşi de grotă, de unde puteai să le vezi feţele cu uşurinţă. Erau îmbrăcaţi cu mantale de cauciuc, strânse pe talie pentru a împiedica vântul să-i pătrundă, şi pe cap cu nişte glugi strânse şi ele sub bărbie. Se vedea că le era greu să reziste rafalelor de vânt. Câteodată trebuiau să se proptească de o stâncă sau de epavă ca să nu fie trântiţi la pământ. Vasquez îi arătă lui John Davis pe cei pe care-i cunoştea de atunci de când îi văzuse la prima lor venire în cavernă.

— Celui înalt, îi zise, de lângă etrava lui *Century,* îi spune Kongre.

— Şeful lor?

— Da, şeful lor.

— Şi omul cu care vorbeşte?

— E Careante, secundul... L-am văzut bine de pe far. E unul din cei care i-au lovit pe camarazii mei.

— Şi i-ai crăpa cu plăcere capul? zise John Davis.

— Lui şi şefului său, ca pe al unor câini turbaţi! răspunse Vasquez.

Trecuse aproape o oră înainte ca jefuitorii să fi terminat cercetarea acestei părţi a cocii. Voiseră să scotocească fiecare colţ. Nichelul, care forma încărcătura de pe *Century,* nu putea să le folosească la nimic şi deci urma să fie lăsat pe plajă. Dar în ceea ce priveşte marfa scutită de navlu, poate că le convenea. În adevăr, fură văzuţi transportând 2-3 lăzi şi tot atâtea baloturi, pe care Kongre le încarcă pe şalupă.

— Dacă aceşti netrebnici caută aur, argint, bijuterii de preţ sau piaştri, nu vor găsi nimic din toate astea, zise John Davis.

— Astea-s bineînţeles pe gustul lor, răspunse Vasquez. Şi aveau din ele în cavernă, căci probabil că navele care au eşuat pe litoral avuseseră la bord anumite cantităţi de lucruri preţioase. Acum goeleta trebuie să aibă o încărcătură de valoare, Davis.

— Înţeleg de ce, replică acesta, sunt acum atât de grăbiţi s-o pună în siguranţă! ...Dar poate nu vor avea norocul!

— Pentru asta ar trebui ca vremea rea să ţină încă 15 zile, spuse Vasquez.

— Sau să găsim vreun mijloc...

John Davis nu termină ce avea de spus... De altfel, cum puteau împiedica goeleta să iasă în larg îndată ce timpul ar deveni mai blând, după ce furtuna se va potoli şi marea va fi mai liniştită?

Între timp jefuitorii, părăsind jumătatea navei, se îndreptară spre cealaltă jumătate, pe locul unde eşuase, la extremitatea capului. De unde se găseau, Vasquez şi John Davis puteau să-i mai vadă, deşi distanţa era ceva mai mare.

Mareea scădea şi, cu toate că era răscolită de furtună, reciful începu să apară în mare parte. Kongre şi alţi 2-3 oameni intrară pe navă.

— La pupa, sub dunetă, este cambuza, îi spuse Davis lui Vasquez.

Probabil că această cambuză fusese golită de valurile mării. Era totuşi posibil ca o parte din provizii să se mai găsească acolo.

Într-adevăr, mai mulţi oameni scoaseră lăzi cu conserve, câteva butoiaşe şi butoaie, pe care le rostogoliră pe nisip până la şalupă. Găsiră şi baloturi cu îmbrăcăminte între sfărâmăturile dunetei şi le transportară în aceeaşi direcţie.

Cercetările ţinură aproape 2 ore; apoi Careante şi 2 din oamenii săi, înarmaţi cu topoare, începură să sfărâme partea de la pupa a navei.

— Ce învârtesc pe-acolo? întrebă Vasquez. Oare corabia nu este destul de distrusă? De ce dracu' vor să o facă bucăţele?

— Ceea ce vor e uşor de înţeles, răspunse Davis. Vor să nu mai rămână nimic ce ar putea arăta numele şi naţionalitatea navei. Vor să nu se ştie niciodată că *Century* a pierit în aceste locuri ale Atlanticului!

John Davis nu se înşelase. După puţin timp Kongre ieşi din dunetă cu pavilionul american găsit în cabina căpitanului şi îl rupse în mii de bucăţi.

— Ah, ticăloşii! exclamă John Davis. Pavilionul, pavilionul patriei mele!

Vasquez abia mai avu timp să-l apuce de braţ în momentul când, nemaifiind stăpân pe sine, voia să se repeadă pe plajă!.... După ce isprăviră cu jaful şi şalupa fu încărcată ochi, Kongre şi Careante se întoarseră la poalele falezei. Plimbându-se, trecură de vreo 2-3 ori în faţa celor două stânci care închideau grota. Vasquez şi John Davis putură atunci să audă ce-şi spuneau:

— Va fi imposibil să plecăm mâine.

— Da. Mi-e teamă chiar ca vremea rea să nu mai ţină câteva zile.

— Ei! N-am pierdut nimic cu această întârziere....

— Desigur, dar speram să găsesc mai mult într-o corabie americană de acest tonaj!... Nava, pe care am atras-o pe recif înaintea ăsteia, ne-a adus 50.000 de dolari....

— Naufragii pot fi multe, dar nu-ntâlneşti două la fel, răspunse înţelept Careante. Am avut de-a face cu nişte sărăntoci, asta-i tot.

John Davis, scos din sărite, apucase revolverul şi, cu o pornire de furie nestăpânită, ar fi zdrobit capul şefului bandei, dacă Vasquez nu l-ar fi oprit din nou.

— Da, ai dreptate, recunoscu John Davis. Dar nu mă pot obişnui cu ideea ca aceşti ticăloşi să rămână nepedepsiţi... Şi totuşi, dacă goeleta lor reuşeşte să părăsească insula, unde ar mai putea fi găsiţi.... unde să fie urmăriţi?

— Furtuna nu pare să se liniştească, spuse Vasquez. Chiar dacă vântul slăbeşte, marea va mai rămâne agitată câteva zile. Nu vor ieşi din golf, crede-mă.

— Da, Vasquez, dar canoniera nu poate veni înainte de începutul lunii viitoare, aşa mi-ai spus, nu?

— Poate mai devreme, Davis, cine ştie!

— Deie Domnul, Vasquez, să fie aşa!

Era vădit că furtuna nu pierdea nimic din violenţa ei şi, la aceste latitudini, chiar şi în timp de vară perturbaţiile atmosferice durează câteodată 15 zile. Dacă vântul ar bate dinspre sud, ar aduce cu el nori din marea antarctică, unde iarna nu va întârzia să înceapă. De pe acum balenierele se pregăteau să părăsească regiunile polare, căci, începând din luna martie, noile gheţuri se formează în faţa banchizei.

Totuşi era de temut ca peste 4-5 zile să nu vină o acalmie de care goeleta va profita ca să iasă în larg.

Era ora 4 când Kongre şi oamenii săi se îmbarcară. După ridicarea velei, şalupa dispăru imediat de-a lungul malului din nordul golfului. Spre seară furtuna se înteţi. O ploaie rece şi biciuitoare cădea cu găleata din norii veniţi din sud-est.

Vasquez şi John Davis nu putură părăsi grota. Frigul fu destul de puternic şi trebuiră să facă focul pentru a se încălzi. Îl aprinseră la capătul dinspre stânci. Litoralul fiind pustiu şi întunericul complet, nu aveau de ce să se teamă.

Noaptea fu îngrozitoare. Marea izbea poalele falezei. Se putea crede că un mascaret sau mai curând un val uriaş de maree năvălea pe coasta de est a insulei. Desigur că o hulă înfiorătoare trebuia să pătrundă în golf şi Kongre va avea mult de furcă pentru a-l putea menţine pe *Careante* la ancoră.

— Vedea-l-aş făcut praf, spuse John Davis, iar rămăşiţele lui să plutească în larg, cu mareea următoare!

Cât despre coca lui *Century* nu aveau să mai rămână din ea, a doua zi, decât sfărâmăturile adunate între stâncile de lângă mal.

Oare furtuna ajunsese la punctul culminant? Acest lucru Vasquez şi tovarăşul său putură să-l constate a doua zi, în zori. Nimic nu vestea sfârşitul uraganului.

O asemenea dezlănţuire a stihiilor era cu neputinţă de închipuit. Apele cerului se contopeau cu cele ale mării. Şi asta dură toată ziua şi noaptea următoare. Timp de 48 de ore nici o navă nu fu văzută în jurul insulei şi era de înţeles că voiseră să se ferească de meleagurile periculoase ale Magellaniei, bătute fără apărare de furtună. Ele nu s-ar fi putut adăposti de uragan nici în strâmtoarea Magellan, nici în strâmtoarea Lemaire. Salvarea lor era fuga şi aveau nevoie de larga întindere a apelor în faţa etravelor lor.

Aşa cum prevăzuseră John Davis şi Vasquez, coca lui *Century* era complet sfărâmată şi nenumărate rămăşiţe acopereau plaja până la poalele falezei.

Din fericire, hrana nu constituia o preocupare pentru Vasquez şi tovarăşul său. Cu conservele de pe *Century* puteau să se hrănească o lună întreagă, şi chiar mai mult. Dar curând, poate peste vreo 12 zile, va sosi *Santa Fe.* Până-atunci va trece vremea rea şi canoniera nu se va teme să vină în recunoaştere la capul San-Juan.

Despre nava pe care o aşteptau cu atâta înfrigurare se întreţineau adesea.

— Ah, să ţină furtuna pentru a împiedica goeleta să plece şi să înceteze apoi, pentru ca *Santa-Fe* să poată veni, iată ce ar trebui să se întâmple! exclamă cu naivitate Vasquez.

— Ah, răspunse John Davis, dacă am stăpâni vânturile mării, ar fi ca şi făcut!

— Din păcate, aceasta nu e în puterea noastră.

— Nu, nu se poate ca ticăloşii să scape de pedeapsa ce o merită pentru crimele lor, spuse John Davis, repetând cuvintele întrebuinţate de Vasquez cu câtăva vreme înainte. Amândoi, având aceleaşi motive de ură şi aceeaşi sete de răzbunare, erau uniţi prin acelaşi gând.

În zilele de 21 şi 22 situaţia nu se schimbă, cel puţin în mod vizibil. Poate că vântul arăta o oarecare tendinţă să-şi schimbe direcţia spre nord-est. Dar după o oră de şovăială reveni şi aduse din nou asupra insulei tot cortegiul îngrozitoarelor sale rafale.

Nici Kongre şi nici unul din oamenii săi nu se mai arătară. Erau ocupaţi, fără îndoială, să păzească goeleta de avarii, căci uraganul umfla enorm mareele în golfuleţ.

În ziua de 23 dimineaţa condiţiunile atmosferice se ameliorară puţin. Marea rămânea însă agitată şi valurile se rostogoleau cu furie pe mal. Intrarea în golf tot nu putea fi folosită şi goeleta n-avea cum să pornească în larg nici în acea zi şi nici în cea următoare. Oare Kongre şi Careante nu vor profita de această acalmie ca să revină la capul San-Juan, spre a cerceta mai bine marea?

Era posibil, ba chiar probabil, şi de aceea îşi luară toate măsurile de siguranţă. Dar sosirea bandiţilor dis-de-dimineaţă nu era de temut. Aşadar, John Davis şi Vasquez riscară să iasă din grota pe care n-o părăsiseră de 48 de ore.

— Oare vântul bate tot aşa? întrebă Vasquez.

— Mi-e teamă că da, răspunse John Davis, pe care instinctul său de marinar nu-l înşela. Ne-ar fi trebuit încă 10 zile de vreme rea.... 10 zile!... Şi nu le vom avea.

Cu braţele încrucişate privea când cerul, când marea, între timp Vasquez, depărtându-se puţin, merse de-a lungul falezei. John Davis îl urmă. Deodată, lângă o stâncă, piciorul său se izbi de un obiect pe jumătate îngropat în nisip, care scoase un sunet metalic. Se aplecă şi recunoscu lada care conţinea pulberea ce se afla pe bord, atât pentru puşti cât şi pentru două din cele 4 tunuri pe care *Century* le întrebuinţa pentru semnalizare.

— Nu avem ce face cu ea, zise el. Ah, dac-am putea să-i dăm foc în cala goeletei pe care se află aceşti bandiţi!

— Nici nu ne putem gândi la aşa ceva, zise Vasquez clătinând din cap. Oricum, voi lua această lădiţă la întoarcere şi o voi duce în grotă.

Continuară să meargă pe plajă şi se îndreptară spre cap. Dar nu puteau ajunge până la capătul falezei din cauza hulei. Deodată, printre recife, Vasquez zări într-o scobitură de stâncă una din acele mici guri de foc, care plutise până atunci cu afetul său, după eşuarea corăbiei *Century.*

— Iată ceva ce-ţi aparţine, îi spuse el lui John Davis, împreună cu cele câteva ghiulele pe care valurile le-au aruncat acolo.

Şi, ca şi prima oară, John Davis repetă:

— N-avem ce face cu ele!....

— Cine ştie? spuse Vasquez. Fiindcă avem acum cu ce să încărcăm acest mic tun, poate că întâmplarea face să ne servim de el...

— Mă îndoiesc, răspunse tovarăşul său.

— De ce, Davis? Deoarece farul nu este luminat noaptea, dacă s-ar ivi o navă în condiţiile în care a mers *Century,* i-am putea semnaliza prezenţa coastei cu lovituri de tun.

John Davis îşi privi ţintă tovarăşul. Părea că-i trece prin minte cu totul alt gând. Se mulţumi să-i răspundă:

— Aceasta este ideea care ţi-a venit, Vasquez?....

— Da, Davis, şi nu cred că este proastă. Sigur că zgomotul detunăturilor va fi auzit în golf... El va trăda prezenţa noastră pe această parte a insulei... Bandiţii vor începe să ne caute poate chiar ne vor descoperi... iar aceasta ne va costa viaţa!.... Dar câte vieţi nu vom fi salvat în schimbul vieţilor noastre şi, în sfârşit, ne vom fi făcut datoria!

— Există poate şi o altă cale de a ne face datoria! murmură John Davis, fără să mai adauge vreo explicaţie. Dar nu mai făcu nici o obiecţie şi, după cum zisese Vasquez, micul tun fu târât până la grotă; apoi transportară afetul, ghiulelele şi lada cu pulbere. Munca fu grea şi dură un timp îndelungat. Când Vasquez şi John Davis intrară să mănânce ceva, soarele deasupra orizontului arăta că trebuia să fie aproape 10.

Dar abia intrară când Kongre, Careante şi dulgherul Vargas se iviră de după colţul falezei. Şalupa ar fi avut prea mari greutăţi cu vântul şi mareea care începea să urce în golf. Făcuseră drumul pe jos, de-a lungul malului. De data aceasta nu voiau să jefuiască.

Se deciseseră să vină, aşa cum prevăzuse Vasquez, spre a observa cum se prezintă cerul şi marea de când se înseninase dimineaţa. Desigur vor vedea cât de mult ar fi riscat *Careante* dacă voia să iasă din golf şi că nu va putea să lupte contra valurilor imense care se rostogoleau venind din larg. Înainte de a ajunge în strâmtoare sau în vestul insulei, s-ar găsi cu vântul în spate şi, până să treacă de capul San-Juan, ar putea fi izbit de coastă sau răsturnat de valuri.

Aceasta fu într-adevăr părerea lui Kongre şi a lui Careante.

Opriţi pe locul naufragiului, unde nu mai rămăseseră decât puţine rămăşiţe din pupa lui *Century,* abia se ţineau pe picioare din pricina vântului. Vorbeau cu însufleţire, făceau gesturi arătând orizontul cu

mâna şi dându-se înapoi când vreun val cu creasta înspumată se rostogolea pe mal.

Nici Vasquez, nici tovarăşul său nu-i pierdură din ochi în jumătatea de oră cât cercetară intrarea în golf. Plecară în sfârşit, nu fără a privi înapoi destul de des, apoi dispărură după colţul falezei şi luară drumul spre far.

— Uf, s-au dus! spuse Vasquez. Aş da o mie de milioane de triliarde ca să-i mai văd venind câteva zile pentru a cerceta marea din largul insulei!

Dar John Davis clătină din cap. Era evident pentru el că furtuna va înceta în 48 de ore. Hula se va potoli, dacă nu cu totul, cel puţin atât încât să permită goeletei să treacă de capul San-Juan.

Această zi Vasquez şi John Davis o petrecură în parte pe litoral. Schimbarea stării atmosferice se accentua. Vântul bătea dinspre nord-nord-est şi orice navă n-ar fi întârziat să-şi întindă velele pentru a intra în strâmtoarea Lemaire. Când veni seara, Vasquez şi John Davis intrară în grotă. Îşi astâmpărară foamea cu pesmeţi şi carne şi setea cu rachiu amestecat cu apă. Apoi Vasquez se pregăti să se acopere cu pătura, când fu oprit de tovarăşul său:

— Înainte de a te culca, Vasquez, ascultă o propunere pe care vreau să ţi-o fac.

— Spune, Davis.

— Vasquez, îţi datorez viaţa şi n-aş dori să fac ceva fără încuviinţarea ta... Iată ideea pe care vreau să ţi-o supun. Examineaz-o şi răspunde-mi apoi, fără teama de a mă nemulţumi.

— Te ascult, Davis.

— Vremea se schimbă, furtuna a încetat, marea va deveni iar calmă. Mă aştept ca goeleta să pornească în cel mult 48 de ore.

— Din păcate, e foarte adevărat, spuse Vasquez, completând gândul său cu un gest care însemna: „Nu putem să facem nimic!”

John Davis continuă:

— Da, înainte de două zile va ieşi din golf, va trece de cap, va dispare spre vest, va intra în strâmtoare şi nu va mai fi văzută, iar camarazii tăi, Vasquez, şi căpitanul cu tovarăşii mei de pe *Century* nu vor fi răzbunaţi!

Vasquez plecă fruntea; apoi, ridicându-şi capul, îl privi pe Davis a cărui faţă era luminată de ultimele flăcări ale vetrei.

— O singură împrejurare ar putea să împiedice plecarea goeletei, sau cel puţin s-o întârzie până la sosirea canonierei: o avarie care ar obliga-o să se întoarcă în golf... Ei bine, avem un tun, pulbere şi ghiulele... Să aşezăm tunul pe afetul său, la colţul falezei, să-l încărcăm şi, când goeleta va trece, să tragem în plin asupra ei... E posibil să nu se scufunde imediat, dar echipajul ei nu va porni cu o nouă avarie în lunga călătorie pe care o are de făcut... Ticăloşii vor fi obligaţi să se întoarcă în

golf pentru ca să-şi repare corabia. Vor trebui să descarce totul ...Vor avea nevoie poate de o săptămână întreagă şi în acest timp *Santa-Fe....*

John Davis tăcu şi luă mâna tovarăşului său pe care o strânse cu putere. Fără să şovăie, Vasquez îi răspunse:

— Fă cum spui!

CAPITOLUL XII
LA IEŞIREA DIN GOLF

Aşa cum se întâmplă adesea după o mare furtună, zarea era înnegurată în dimineaţa de 25 februarie. Dar, schimbându-şi direcţia, vântul se potolise şi semnele unei schimbări a vremii erau evidente.

În acea zi se decisese că goeleta va ridica ancora şi Kongre făcea pregătirile pentru a porni după-amiază. Se presupunea că soarele va fi risipit până atunci ceţurile care-l înconjuraseră când răsărise. Mareea care trebuia să se retragă la 6 seara va favoriza ieşirea din baia Elgor. Goeleta va ajunge în dreptul capului San-Juan către 7 seara şi lunga înserare de pe aceste latitudini ridicate îi va permite să depăşească capul înainte de căderea nopţii.

Desigur, ar fi putut să pornească cu refluxul de dimineaţă dacă nu ar fi fost negură. Totul era gata la bord, se isprăvise cu încărcatul, alimente aveau suficiente, cele care proveneau de pe *Century,* pe lângă cele scoase din magazia farului. Nu mai rămăsese în anexele farului decât mobilierul şi uneltele cu care Kongre nu voia să mai îngreuneze cala, destul de plină. Cu toate că fusese uşurată de o parte din lest, goeleta era afundată cu câteva degete în plus peste linia normală de plutire şi nu era prudent să supraîncarci nava.

Puţin după prânz, pe când se plimbau pe terasa farului, Careante îi zise lui Kongre:

— Ceaţa începe să se ridice şi vom putea vedea largul mării. Odată cu ceaţa, vântul se potoleşte de obicei şi marea devine mai repede calmă.

— Cred că de data aceasta vom ieşi în fine, răspunse Kongre, şi că nimic nu va stânjeni navigaţia noastră până la strâmtoare....

— Şi dincolo de ea, sper, adăugă Careante. Noaptea va fi totuşi întunecoasă, Kongre. Luna e abia în primul pătrar şi va dispare aproape în acelaşi timp cu soarele....

— N-are importanţă, Careante. N-am nevoie nici de lună, nici de stele, pentru a naviga de-a lungul insulei!.... Cunosc toată coasta de nord şi sper să trec de insulele New-Year şi de capul Colnett la o distanţă destul de mare pentru a putea să mă feresc de stâncile lor!....

— Mâine vom fi departe, Kongre, cu vântul acesta de nord-est şi cu ajutorul velelor. Mâine nu vom mai zări capul San-Bartolome şi sper că, odată cu sosirea nopţii, vom lăsa în urmă Insula Statelor cu cel puţin 20 de mile.

— Nu-i prea devreme, Kongre, dacă ne gândim la timpul de când suntem aici.

— Oare îl regreţi, Careante?

— Nu acum, când totul s-a sfârşit şi când am strâns avere, cum se spune, şi o navă bună ne poartă împreună cu bogăţiile noastre!.... Dar, mii de draci, crezusem că totul era pierdut când *Maule...* când goeleta *Careante* a sosit în golf cu o spărtură prin care intra apa! Dacă n-am fi putut face reparaţiile avariei, cine ştie câtă vreme ar fi trebuit să mai rămânem pe insulă! La venirea canonierei am fi fost obligaţi să ne întoarcem la capul San-Bartolome... Şi eu sunt sătul de capul San-Bartolome.

— Da, răspunse Kongre, al cărui chip aspru se întunecă, şi, de altfel, situaţia ar fi devenit foarte gravă!... Văzând farul fără paznici, comandantul de pe *Santa-Fe* ar fi luat măsuri... S-ar fi pus pe cercetări... Ar fi răscolit toată insula şi cine ştie dacă nu descoperea ascunzătoarea noastră.... Şi apoi, n-ar fi putut să fie înştiinţat de al treilea paznic care ne-a scăpat?

— Nu cred, Kongre. N-am găsit niciodată vreo urmă de-a lui şi n-ar fi putut să trăiască două luni fără hrană. Căci au trecut aproape două luni de când *Careante....* vezi, de data aceasta nu am uitat noul său nume, a ancorat în baia Elgor, şi doar dacă acest brav paznic a trăit tot acest timp numai cu peşte crud sau cu rădăcini...

— În orice caz, vom fi plecaţi înainte de sosirea canonierei, zise Kongre, şi asta e mai sigur. Nu trebuie să sosească decât peste o săptămână, după jurnalul farului, adăugă el, iar atunci noi vom fi departe de capul Horn, în drum spre insulele Solomon sau Noile Hebride.

— În regulă, Kongre. Voi urca pentru ultima oară pe galerie, să scrutez marea. Dacă văd vreo navă...

— Eh! Şi ce ne pasă, zise Kongre ridicând din umeri. Atlanticul şi Pacificul aparţin tuturor. *Careante* are acte în regulă. S-a făcut tot ce era necesar în această privinţă, poţi să te bizui pe mine. Şi chiar dacă *Santa-Fe* l-ar întâlni la intrarea în strâmtoare, îi va înapoia salutul, căci la bună-cuviinţă răspunzi cu bună-cuviinţă.

Cum se vede, Kongre n-avea nici o îndoială asupra reuşitei planurilor sale. De altfel, se părea că totul se-ntrecea să le favorizeze.

În timp ce căpitanul coborî spre golfuleţ, Careante urcă scările şi, ajuns la galerie, rămase de veghe o oră întreagă.

Cerul era senin şi linia orizontului, retrasă cu vreo 12 mile, se arăta desluşit. Marea, încă agitată, nu mai era albită de spuma valurilor dezlănţuite şi hula, puternică încă, nu putea fi o piedică pentru plecarea goeletei. De altfel, când nava va intra în strâmtoare, marea va fi liniştită şi se va merge ca pe un fluviu, la adăpostul malurilor şi cu vântul din pupa.

În larg, nici o navă, afară de o corabie cu 3 catarge care apăru un moment în est, pe la ora două, la o asemenea distanţă încât fără lunetă

Careante nu i-ar fi putut recunoaşte velatura. De altfel, mergea spre nord. Nu avea deci destinaţia spre oceanul Pacific şi nu întârzie să dispară în zare.

E adevărat că, o oră mai târziu, Careante avu o pricină de îngrijorare şi se întrebă dacă nu trebuia s-o comunice lui Kongre.

Înspre nord-nord-est, un fum se vedea la mare depărtare. Era deci un vapor care se îndrepta spre Insula Statelor sau spre Ţara de Foc. Conştiinţa tulbure te face temător. Acest fum îl sperie pe Careante. „Să fie oare canoniera?" îşi zise el.

De fapt, erau abia în 25 februarie şi *Santa-Fe* trebuia să ajungă în primele zile ale lui martie!... Să fi plecat înainte? Dacă era ea, atunci în două ore va fi în dreptul capului San-Juan... Totul ar fi pierdut... Va fi oare nevoit să renunţe la libertate, în momentul când era pe cale s-o dobândească, şi să se întoarcă la oribila existenţă de la capul San-Bartolome?

La picioarele sale, Careante vedea goeleta care se legăna graţioasă, ca şi când voia să-l sfideze. Totul era pregătit. Nu trebuia decât să ridice ancora spre a porni... Dar n-ar fi putut s-o facă cu vântul în faţă, să învingă fluxul care începea să urce; or, marea nu va fi liniştită înainte de două ore şi jumătate. Cu neputinţă deci să iasă în larg înainte de sosirea acestui vapor, şi dacă ar fi canoniera...

Careante nu-şi putut stăpâni înjurătura care-i sta pe buze.

Nu vru totuşi să-l anunţe pe Kongre, care era foarte ocupat cu ultimele pregătiri, înainte de a fi sigur de presupunerea lui, şi rămase mai departe singur de veghe pe galeria farului.

Vaporul se apropia repede, având vânt şi curenţi prielnici. Căpitanul dăduse presiune maximă la cazane, căci pe coş ieşea un fum gros pe care Careante încă nu putea să-l vadă în spatele velelor întinse, în plus, nava era puternic înclinată la tribord. Păstrând această viteză, nu va întârzia să se găsească curând în dreptul capului San-Juan.

Careante privea tot timpul cu luneta şi neliniştea sa creştea pe măsură ce se apropia vaporul. Distanţa fu în curând redusă la numai câteva mile şi coca vasului deveni parţial vizibilă.

Dar deodată temerile lui Careante, care deveneau din ce în ce mai puternice, se risipiră.

Vaporul manevră astfel încât să se îndrepte spre strâmtoare şi Careante reuşi să vadă întregul său greement.

Era un vapor cu aburi de vreo 1.200 – 1.500 tone şi care nu putea fi confundat cu *Santa-Fe.* Careante, la fel cu Kongre şi oamenii săi, cunoştea bine canoniera, pe care o zărise în mai multe rânduri în timpul lungii sale şederi în baia Elgor. Ştia că era construită ca o goeletă cu două catarge, pe când vaporul acesta avea 3 catarge.

Ce uşurare simţi Careante, care se felicită că n-a turburat fără rost liniştea bandei! Mai rămase o oră pe galerie şi văzu cum vaporul trecea prin nordul insulei, la distanţă de vreo 3 sau 4 mile, adică prea departe

pentru a comunica farului matricola, semnalizare care, de altfel, ar fi rămas fără răspuns din cauzele pe care le cunoaştem.

După 40 de minute, vaporul care mergea cu cel puţin 12 noduri, dispăru în dreptul capului Colnett.

Careante coborî, după ce fu sigur că nici o altă navă nu se vedea la orizont. Între timp ora retragerii mareei se apropia. Era momentul fixat pentru plecarea goeletei. Pregătirile se isprăviseră şi velele se puteau ridica. Odată întinse, vor primi la travers vântul, care din direcţia est-sud-est va sufla în velele lui *Careante* ce va porni ca săgeata spre mare.

La ora 6 Kongre şi cea mai mare parte din oamenii săi erau la bord. Barca aduse pe cei ce aşteptau la poalele terasei, apoi fu ridicată pe cavaleţi.

Mareea începea încet să se retragă. Ea începuse să descopere locul unde fusese aşezată goeleta în timpul reparaţiilor. De cealaltă parte a golfuleţului, stâncile îşi arătară vârfurile ascuţite. Vântul pătrundea prin crăpăturile falezei şi valurile se izbeau mai uşor de ea.

Momentul plecării sosise. Kongre dădu ordin să se vireze cabestanul. Lanţul se întinse, scârţâi pe nară şi ancoră fu ridicată pe macara, apoi fixată în vederea unei călătorii care trebuia să fie lungă.

Velele fură orientate şi goeleta începu să se mişte spre mare.

Vântul suflând din est-sud-est, *Careante* va trece uşor de capul San-Juan. De altfel, nu era nici un pericol să se meargă de-a lungul acestei faleze foarte abrupte. Kongre o ştia, cunoştea bine golful. Stând în picioare la timonă, el manevra nava astfel încât să-i mărească pe cât posibil viteza.

Mersul lui *Careante* era destul de neregulat. Încetinea când vântul slăbea, pentru a-şi mări viteza când vântul se înteţea.

Atunci întrecea refluxul, lăsând în urmă-i un siaj destul de lin, ceea ce dovedea că nu era supraîncărcat şi că va avea o călătorie bună.

La ora 6 şi jumătate pe Kongre nu-l mai despărţea de cap decât o singură milă. Vedea în faţa sa marea întinsă până la orizont. Soarele apunea şi în curând stelele vor străluci pe cerul care se întuneca sub vălurile amurgului.

Careante se apropie în acest timp de Kongre.

— În fine, în curând vom fi în afara golfului! zise el cu satisfacţie.

— În 20 de minute, răspunse Kongre, vom ocoli capul San-Juan...

— Va trebui oare să braţăm mai strâns când vom ajunge în strâmtoare?

— Nu cred, răspunse Kongre. Odată trecuţi de capul San-Juan, vom schimba murele şi sper să le avem în babord până la capul Horn. Sezonul începe să avanseze şi cred că putem să ne bizuim pe statornicia vânturilor din est. În orice caz, în strâmtoare vom face tot ce e nevoie şi sper ca briza să nu ne oblige să navigam în volte.

Dacă aşa cum spera Kongre vor putea să evite schimbarea murelor, ar câştiga foarte mult timp. La nevoie vor coborî velele pătrate şi nu vor

păstra decât velele aurice şi latine: brigantina, vela-trincă şi focurile. Astfel goeleta va merge cu vânt bun. În acest moment, un om din echipaj, postat lângă nara ancorei, strigă:

— Atenţiune, în prova!

Careante alergă spre omul care strigase şi se aplecă peste balustradă.

— Vino repede! strigă el către Kongre.

Goeleta se afla atunci în dreptul cavernei pe care banda o ocupase atâta timp.

În această parte a golfului se afla în derivă o parte din chila vasului *Century,* pe care refluxul o împingea spre mare. O ciocnire putea să aibă urmări grave şi abia aveau timp pentru a o ocoli.

Kongre manevră nava uşor spre stânga. Goeleta derivă cu câteva grade şi trecu de-a lungul chilei, care-i atinse numai uşor carena. Manevra avu drept rezultat să apropie pe *Careante* de malul nordic al golfului. Apoi nava îşi reluă direcţia. După încă 20 de stânjeni s-ar fi depăşit colţul falezei şi Kongre ar fi putut roti timona pentru a lua drumul spre nord.

Deodată, un şuierat ascuţit sfâşie aerul şi o izbitură zgudui coca goeletei, urmată imediat de o detunătură puternică.

În acelaşi timp, un fum albicios, pe care vântul îl duse înăuntrul golfului, se ridică de pe mal.

— Ce se întâmplă? strigă Kongre.

— S-a tras asupra noastră, răspunse Careante.

Alergând la babord, privi peste balustradă şi observă o gaură în cocă, la o jumătate de picior peste linia de plutire.

Tot echipajul veni imediat la prova.

Să fii atacat de pe aceste meleaguri ale litoralului!...

O ghiulea să-l lovească pe *Careante* la ieşirea din golf!

Dacă ar fi nimerit puţin mai jos, cu siguranţă că l-ar fi scufundat!... Să recunoaştem că, dacă aveai de ce să fii speriat, o asemenea agresiune avea darul să te şi uimească.

Ce puteau face Kongre şi oamenii săi?...

Să coboare barca, să se urce în ea, să se repeadă pe malul de unde se ridica fumul şi să-i prindă pe cei ce trăseseră proiectilul, să-i masacreze sau cel puţin să-i alunge din acel loc?... Dar se putea oare şti dacă aceşti agresori nu erau mai numeroşi ca ei şi cel mai bine nu era oare să se îndepărteze, spre a constata mai întâi gravitatea avariei?...

Această soluţie se impuse cu atât mai mult, cu cât se trase a doua lovitură de tun. Un fum alb se ridică din acelaşi loc. Goeleta mai fu lovită încă o dată. A doua ghiulea o izbi din plin, puţin mai jos ca prima.

— Cârma sub vânt! urlă Kongre alergând spre Careante, care se grăbi să execute ordinul.

De îndată ce goeleta simţi acţiunea cârmei, viră şi se înclină la tribord. În mai puţin de 5 minute începu să se depărteze de mal şi ieşi din bătaia tunului care fusese îndreptat spre dânsa.

De altfel, nu mai răsună vreo altă lovitură. Plaja se arăta pustie până la capăt. Se putea presupune că atacul nu se va mai repeta. Cel mai grabnic era să se verifice starea cocii. În interior nu era posibil să se facă această verificare, căci ar fi trebuit să se deplaseze încărcătura. Dar era sigur că cele două ghiulele găuriseră bordajul şi intraseră în cală.

Fu coborâtă barca, în timp ce *Careante* puse velele în pană şi se opri, legănată doar de reflux. Kongre şi dulgherul coborâră în barcă şi examinară coca pentru a vedea dacă avaria nu poate fi reparată pe loc.

Observară că două ghiulele de 4 ţoli nimeriseră goeleta şi străpunseseră bordajul. Din fericire, partea de sub linia de plutire nu fusese atinsă. Ambele găuri se găseau acolo unde începea carena, exact la linia de plutire. Cu câţiva centimetri mai jos, s-ar fi produs o gaură de apă pe care poate că echipajul n-ar fi avut timp s-o astupe. Cala s-ar fi umplut şi *Careante* s-ar fi scufundat la intrarea în golf. Neîndoielnic, Kongre şi oamenii săi ar fi putut ajunge cu barca la mal, dar goeleta ar fi fost pierdută.

În definitiv, avaria nu era extrem de gravă, dar nu-ncăpea vorbă că-l împiedica pe *Careante* să se aventureze spre larg. La cea mai mică înclinare la babord, apa ar pătrunde în interior. Era deci necesar ca cele două găuri făcute de ghiulele să fie astupate înainte de a se continua drumul.

— Dar cine este nemernicul care ne-a lovit? repeta mereu Careante.

— Poate paznicul care ne-a scăpat!... răspunse Vargas. Şi poate şi vreun supravieţuitor de pe *Century,* pe care paznicul să-l fi salvat. Căci pentru a trage o ghiulea e nevoie de un tun şi acest tun nu poate cădea din lună.

— Desigur, zise Careante. Nici o îndoială că provine de pe corabie. E destul de prost că nu l-am găsit noi.

— Ce rost are să pălăvrăgim despre asta? întrerupse brutal Kongre. Trebuie să facem reparaţia cât mai repede.

Într-adevăr, nu mai era cazul să se discute de împrejurările în care s-a produs atacul contra goeletei, ci de a se purcede imediat la reparaţiile necesare. S-ar putea duce eventual goeleta aproape de malul opus al golfului, lângă limba de pământ. Pentru aceasta ar fi suficientă o oră. Dar în acest loc ea ar fi fost prea expusă la vânturile din larg şi până la capul Several coasta nu oferea nici un adăpost. La prima înrăutăţire a vremii, s-ar fi sfărâmat de stânci. Kongre decise atunci să se revină în aceeaşi seară în baia Elgor, unde lucrul ar putea fi făcut în toată siguranţa şi cât mai repede posibil.

Dar în acest moment mareea se retrăgea şi goeleta n-ar fi putut înainta contra refluxului. Erau deci obligaţi să aştepte fluxul, care nu va veni decât peste 3 ore.

Careante începea să se clatine destul de tare din pricina hulei şi derivând putea să fie antrenat până la capul Several, riscând să se umple cu apă. Se şi auzea zgomotul apei care năvălea prin găurile cocii la fiecare ruliu mai tare. Kongre trebui să se resemneze să arunce ancora la câteva cabluri de capul San-Diego.

Situaţia era destul de îngrijorătoare. Noaptea se lăsă şi îndată întunericul fu de nepătruns. Era nevoie de toată experienţa lui Kongre în cunoaşterea acestor regiuni, pentru a nu eşua pe unul din numeroasele recife care străjuiau coasta.

În fine, către ora 10 începu fluxul. Ancora fu ridicată la bord şi, înainte de miezul nopţii, *Careante,* nu fără a trece prin multe pericole, ajunse la vechiul său punct de acostare, în golfuleţul din baia Elgor.

CAPITOLUL XIII
TIMP DE TREI ZILE

E lesne de închipuit la ce stare de exasperare ajunseseră Kongre, Careante şi ceilalţi. În momentul când erau să părăsească definitiv insula, i-a împiedicat un obstacol. În ultimul minut! Şi canoniera ar putea să-şi facă apariţia în baia Elgor în 4-5 zile sau chiar mai curând! Desigur că, dacă avariile goeletei ar fi fost mai mici, Kongre n-ar fi ezitat să ancoreze în altă parte. S-ar fi refugiat, de exemplu, în golful San-Juan care pătrunde adânc în coasta de nord a insulei, în spatele capului. Dar era o nebunie să te gândeşti că ei ar putea întreprinde acest drum în starea actuală a navei. S-ar fi trezit în fundul mării înainte de a ajunge până acolo. Pe timpul parcursului care trebuia făcut cu vântul din pupa, goeleta, prin tangaj, nu ar fi întârziat să se umple cu apă. În cazul cel mai bun ar fi fost pierdută toată încărcătura navei.

Trebuiau să se întoarcă deci în golfuleţul farului, iar Kongre procedase cu înţelepciune resemnându-se să facă acest lucru.

În timpul nopţii, în care nimeni nu a dormit, oamenii trebuiră să facă de cart şi să fie foarte atenţi tot timpul. Cine putea şti dacă nu vor fi din nou atacaţi? Nu era oare posibil ca o trupă numeroasă, superioară bandei lui Kongre, să fi debarcat pe o altă parte a insulei? Se aflase poate de prezenţa acestor piraţi la Buenos Aires şi guvernul argentinian luase măsuri să-i nimicească?

Careante emise cel dintâi această ipoteză: debarcarea pe Insula Statelor a unor soldaţi, cu misiunea de a urmări pe Kongre şi pe oamenii săi. Dar, admiţând că banda nu ar fi avut de unde afla de debarcarea lor, nu astfel ar fi procedat o armată regulată. Ea ar fi atacat deschis, sau, dacă n-ar fi avut timp s-o facă, ar fi masat la intrarea golfului diverse ambarcaţiuni şi ar fi pus mâna pe goeleta în aceeaşi seară fie prin abordare, fie tăindu-i calea. În orice caz, nu s-ar fi ascuns după o singură încăierare, aşa cum făceau aceşti atacanţi necunoscuţi, a căror prudenţă trăda slăbiciunea lor.

Careante trebui deci să renunţe la ipoteza sa şi reveni la părerea lui Vargas:

— Da... cei care au dat lovitura aveau un singur scop, de a împiedica goeleta să părăsească insula şi, dacă sunt mai numeroşi, înseamnă că au supravieţuit câţiva oameni de pe *Century...* Ei îl vor fi întâlnit pe paznic şi au aflat de la el despre apropiata sosire a canonierei. Tunul găsit de ei este de pe nava eşuată!

Canoniera nu este încă aici, zise Kongre, cu o voce tremurând de furie. Înainte de întoarcerea ei goeleta va fi departe!

Într-adevăr, era puţin probabil, admiţând că paznicul farului i-ar fi întâlnit pe naufragiaţii de pe *Century*, ca ei să fie mai mult de 2-3. Cum se putea crede că un asemenea uragan va fi cruţat mai multe vieţi? Ce ar putea face această mână de oameni contra unei cete numeroase şi bine înarmate? Goeleta, odată reparată, va ridica velele şi va ieşi în larg, urmând de data aceasta drumul din mijlocul golfului. Ceea ce s-a întâmplat prima oară, nu se va repeta.

Era deci numai o chestiune de timp: câte zile vor fi necesare pentru repararea noilor avarii? Noaptea nu se petrecu nimic supărător şi a doua zi echipajul se apucă de treabă.

Primul lucru era să se scoată o parte din încărcătura ce se afla în cală, la babord. A fost nevoie de o jumătate de zi pentru a se ridica lucrurile pe punte. De altfel, nu va mai fi nevoie să se descarce totul pe uscat şi nici să fie aşezată goeleta pe bancul de nisip. Găurile făcute de ghiulele se găseau puţin peste linia de plutire, încât se va ajunge uşor la ele, acostând cu barca lângă bordaj, de unde se vor putea astupa fără greutate. Important era să nu fi fost avariată de proiectile osatura navei. Kongre şi dulgherul coborâră în cală şi iată ce constatară: cele două ghiulele nu atinseseră decât bordajul, pe care-l străbătuseră cam la aceeaşi înălţime, şi au fost găsite când s-a dat încărcătura la o parte. Nu făcuseră decât să zgârie coastele, a căror tărie nu avusese de suferit. Găurile, aflate la o distanţă de 2-3 picioare una de alta, aveau marginile netede de parcă ar fi fost tăiate cu fierăstrăul. Puteau fi închise ermetic cu capace fixate de osatură, peste care s-ar fi aplicat o foaie de dublaj.

În definitiv, avariile erau mici. Ele nu ameninţau buna stare a cocii şi aveau să fie reparate imediat.

— Când? întrebă Kongre.

— Voi pregăti traverse interioare care vor fi aşezate în această seară, răspunse Vargas.

— Şi capacele?

— Capacele vor fi făcute mâine dimineaţă şi puse mâine seară.

— Atunci vom putea stivui încărcătura mâine seară şi să plecăm poimâine dimineaţă?

— Cu siguranţă, spuse dulgherul.

Cam 60 de ore vor fi suficiente acestor reparaţii şi plecarea lui *Careante* nu va fi, în definitiv, întârziată decât cu două zile.

Careante îl întrebă atunci pe Kongre dacă a doua zi dimineaţă sau după-amiază nu se gândeşte să meargă până la capul San-Juan.

— Pentru a vedea puţin ce se petrece pe-acolo, zise el.

— La ce bun? răspunse Kongre. Nu ştiu cu cine avem de-a face. Ar trebui să mergem în grup de 10-12 şi deci să nu lăsăm pentru paza goeletei decât 2-3 oameni. Şi cine ştie ce s-ar putea întâmpla în lipsa noastră?...

— E drept, zise Careante, şi apoi ce-am avea de câştigat? Ducă-se dracului cei ce au tras în noi! Important este să părăsim insula, şi asta cât mai repede posibil.

— Poimâine dimineaţă vom fi pe mare, zise categoric Kongre. Existau deci toate şansele ca sosirea canonierei, care trebuia să aibă loc abia peste câteva zile, să nu împiedice plecarea goeletei.

De altfel, chiar dacă şeful bandei şi oamenii săi ar fi mers până la capul San-Juan, ei n-ar fi găsit nici o urmă a lui Vasquez şi a lui John Davis. Iată ce se întâmplase între timp:

Propunerea făcută de John Davis îi ocupase pe amândoi, în ajun, de după-amiază până seara. Locul ales pentru amplasarea tunului fu chiar colţul falezei. John Davis şi Vasquez putură cu uşurinţă aşeza afetul tunului între stâncile numeroase la această cotitură. Dar aducerea tunului se făcu cu foarte mare greutate. A trebuit să fie tras pe nisipul plajei şi apoi pe un teren plin de vârfuri de stâncă, unde târâtul nu mai era posibil. De unde nevoia de a ridica piesa cu pârghii, care ceru timp şi oboseală.

Era aproape 6 când tunul putu fi aşezat pe afet şi îndreptat către intrarea golfului.

John Davis începu apoi încărcarea şi introduse o cantitate mare de explozibil, care fu apoi înfundat cu smocuri de varec uscat, pe deasupra căruia fu pusă ghiuleaua. Urmă amorsarea. Nu mai era nevoie decât să tragă la momentul potrivit. John Davis zise atunci către Vasquez:

— M-am gândit bine la ce trebuie făcut. Să nu scufundăm goeleta. Toţi aceşti ticăloşi ar înota spre mal şi n-am mai putea să scăpăm din ghearele lor. Important este ca goeleta să fie forţată să se întoarcă la locul de unde a aplecat, unde să rămână o bucată de vreme pentru a-şi repara avariile.

— Fără îndoială, răspunse Vasquez, dar o gaură de ghiulea poate fi astupată într-o singură dimineaţă.

— Nu, zise John Davis, pentru că vor avea nevoie să deplaseze încărcătura. Cred că aceasta va dura 48 de ore cel puţin, şi suntem în 28 februarie.

— Şi dacă sosirea canonierei nu are loc decât peste o săptămână? întrebă Vasquez. N-ar fi mai bine să tragem în arboradă decât în cocă?

— Desigur, Vasquez, odată distrus catargul prova şi catargul mare şi nu ştiu cum ar putea fi înlocuite, goeleta ar fi reţinută mult timp pentru

reparaţii. Dar să nimereşti un catarg este mult mai greu decât coca şi trebuie ca loviturile noastre să-şi atingă sigur ţinta.

— Da, răspunse Vasquez, cu atât mai mult cu cât, după toate probabilităţile, aceşti ticăloşi nu ies din golf decât cu mareea de seară şi va fi destul de întuneric. Fă deci cum e mai bine, Davis.

Fiind pregătiţi, lui Vasquez şi tovarăşului său nu le mai rămânea decât să aştepte, şi se aşezară lângă tun, gata să tragă îndată ce goeleta ar trece în dreptul lor.

Se ştie care a fost rezultatul acestei canonade şi în ce condiţiuni *Careante* trebui să se întoarcă la locul de unde plecase. John Davis şi Vasquez nu-şi părăsiră postul înainte de a vedea nava intrând în golf.

Şi acum era prudent să-şi găsească un refugiu în alt punct al insulei.

Într-adevăr, aşa cum spusese Vasquez, poate că a doua zi Kongre şi o parte din oamenii săi vor veni la capul San-Juan. Poate că vor începe să-i urmărească.

Decizia lor fu luată foarte repede. Să părăsească grota şi să caute un nou adăpost la o milă sau două depărtare, în aşa fel încât să poată observa orice navă care ar veni dinspre nord. Dacă va apare *Santa-Fe,* îi vor face semn după ce va ajunge la capul San-Juan. Comandantul Lafayate va trimite o barcă cu care să-i aducă la bord şi ei îl vor informa care e situaţia, ce-şi va găsi în sfârşit deznodământul, fie că goeleta s-ar mai afla în golf fie, ceea ce din nefericire era cu putinţă, că ar ieşi în largul mării.

„Deie Domnul ca acest lucru să nu se întâmple!” gândeau John Davis şi Vasquez.

La miezul nopţii amândoi plecară la drum, luând cu ei alimente, armele şi rezervele de pulbere. Merseră de-a lungul coastei aproape 6 mile, ocolind golful San-Juan. După mai multe cercetări, găsiră pe partea opusă a acestui golf o cavitate care era destul de încăpătoare spre a-i adăposti până la sosirea canonierei.

De altfel, dacă goeleta va pleca, ei vor putea să se întoarcă la grotă.

În timpul zilei următoare, Vasquez şi John Davis rămaseră de veghe. În timpul fluxului ştiau că goeleta nu poate pleca şi nu erau neliniştiţi. Dar odată cu refluxul îi cuprindea teama că reparaţiile au fost terminate în timpul nopţii. Kongre nu va mai întârzia nici cu o oră plecarea navei, imediat ce acest lucru va fi posibil. Nu se temea el să vadă apărând *Santa-Fe* tot aşa de mult pe cât Vasquez şi John Davis o doreau? în acest timp supravegheau şi litoralul. Dar nici Kongre, nici oamenii lui nu se arătară.

Într-adevăr, cum se ştie, Kongre decisese să nu piardă timpul cu cercetările, care ar fi fost probabil cu adevărat zadarnice. Să accelereze lucrul şi să termine reparaţiile în cel mai scurt timp, iată ce era cel mai necesar de făcut, ceea ce de altfel şi făcea. Aşa cum spusese dulgherul Vargas, piesa de lemn fu pusă după-amiază între coaste. A doua zi capacele, pregătite şi ajustate, vor fi gata aşa cum promisese. Vasquez

şi John Davis nu trecură prin nici o primejdie în timpul zilei de 1 martie. Dar cât de lungă li se păru!

Seara, după ce pândiră ieşirea goeletei, când avură siguranţa că nu părăsise locul unde era ancorată, intrară în cavitate, unde se putură odihni, căci erau foarte obosiţi.

A doua zi în zori fură în picioare. Dar nu se vedea nici o navă. *Santa-Fe* nu apărea şi pe toată întinderea nu se arăta nici o dâră de fum. Oare goeleta va porni în larg cu prima maree a dimineţii? Refluxul începuse. Dacă profita de el, va trece de capul San-Juan după o oră. John Davis nu se mai putea gândi să tragă ca în ziua precedentă, căci Kongre va şti acum să se păzească. Va trece în afara bătăii tunului şi ghiulelele n-ar mai putea atinge goeleta.

E uşor de înţeles cât de nerăbdători şi de îngrijoraţi fură John Davis şi Vasquez până când mareea se termină. În fine, pe la ora 7 începu fluxul. Acum Kongre nu va mai putea pleca până la viitoarea maree de seară.

Timpul era frumos, vântul bătea din nord-est. Marea nu mai era tulbure după furtună. Soarele strălucea între nori uşori pe care, fiind la mare înălţime, vântul nu-i mâna.

Încă o zi nesfârşită pentru Vasquez şi John Davis. Ca şi ieri, nu avu loc nici un fapt alarmant. Ceata lui Kongre nu părăsise golfuleţul. Era puţin probabil ca vreunul din bandiţi să se îndepărteze în dimineaţa sau după-masa aceasta.

— Asta înseamnă că ticăloşii sunt toţi la treabă, zise Vasquez.

— Da! Se grăbesc, răspunse John Davis. În curând vor fi astupate găurile făcute de ghiulele. Nimic nu-i va mai reţine.

— Şi poate că... în această seară... cu toate că mareea vine târziu, adăugă Vasquez. E drept, ei cunosc bine acest golf! N-au nevoie de focuri ca să-l lumineze. L-au străbătut abia noaptea trecută... Dacă pleacă în noaptea următoare, goeleta îi va duce departe... Ce nenorocire, zise el, că nu i-ai sfărâmat catargele!

— Ce vrei, Vasquez, răspunse Davis, am făcut tot ce am putut! Soarta să facă restul!

— O vom ajuta! mormăi printre dinţi Vasquez, care păru că ia imediat o hotărâre de nezdruncinat.

John Davis, gânditor, umbla încoace şi încolo pe plajă, cu ochii îndreptaţi spre nord. Nimic la orizont... nimic! Deodată se opri. Veni lângă tovarăşul său şi-i zise:

— Vasquez, dacă am merge să vedem ce fac acolo?

— În golf, Davis?

— Da... am vedea dacă goeleta a fost reparată, dacă se pregăteşte de plecare...

— Şi la ce ne-ar sluji?

— Ca să ştim, Vasquez! exclamă Davis. Ard de nerăbdare! Nu mai pot sta locului. E peste puterile mele!

Şi într-adevăr, secundul de pe *Century* nu se mai putea stăpâni.

— Vasquez, întrebă el, cât este de aici până la far?

— Cel mult 3 mile, trecând peste dealuri şi mergând în linie dreaptă până la golf.

— Ei bine, voi merge, Vasquez... voi pleca pe la 4... voi ajunge înainte de 6... Mă voi strecura cât mai ocolit posibil... nu voi fi văzut... iar eu... voi vedea!

Ar fi fost inutil să cauţi să-l împiedici pe John Davis. Vasquez, de altfel, nici nu încercă şi când tovarăşul său îi zise:

— Ai să rămâi aici. Vei supraveghea marea... Mă voi întoarce seara... Voi pleca singur...

El răspunse ca un om care ştia ce voia:

— Te voi însoţi, Davis. Aş vrea şi eu să ajung prin partea farului. Hotărârea, odată luată, avea să fie dusă la îndeplinire.

În timpul celor câteva ore care trebuiau să treacă până la plecare, Vasquez, lăsându-l pe tovarăşul său pe plajă, intră în cavitatea care le servise de adăpost şi se apucă de nişte treburi misterioase. Secundul de pe *Century* îl surprinse o dată ascuţindu-şi cu grijă cuţitul de un colţ de stâncă, altă dată, tăind o cămaşă în fâşii pe care apoi le împleti într-o funie groasă, dar suplă.

La întrebările pe care i le puse. Vasquez răspunse evaziv, spunând că-i va explica totul mai clar, seara. John Davis nu stărui.

La ora 4, după ce mâncară câte un pesmet şi o bucată de carne, amândoi, înarmaţi cu revolvere, plecară la drum.

O râpă îngustă le înlesni urcarea dealurilor şi ajunseră la coastă fără mare greutate. În faţa lor se întindea un podiş vast unde creşteau numai câteva tufe de mărăcine. Cât vedeai cu ochii, nici un copac. Câteva păsări de mare, ţipătoare şi asurzitoare, zburau în stoluri fugind spre sud.

Cât despre drumul de urmat până la baia Elgor, el era uşor de găsit.

— Acolo, zise Vasquez.

Şi cu mâna arătă farul care se găsea la mai puţin de două mile.

— Haidem! răspunse John Davis.

Amândoi mergeau cu pas grăbit. În ce priveşte precauţiile, le vor lua în apropierea golfuleţului.

Abia după o jumătate de oră de marş se opriră gâfâind. Dar nu se simţeau obosiţi. Mai rămânea o jumătate milă de parcurs. Prudenţa se impunea pentru cazul când Kongre sau unul din oamenii săi erau de strajă pe galeria farului. La această distanţă puteau fi văzuţi.

Fiind senin, galeria se vedea perfect. În acest moment nu se vedea nimeni, dar Careante sau oricare altul puteau să se afle în camera de cart, de unde, prin îngustele ferestre orientate către toate punctele cardinale, privirea cuprindea insula pe o vastă întindere.

John Davis şi Vasquez se strecurară printre rocile presărate ici colo într-o mare neorânduială. Treceau de la o stâncă la alta, ascunzându-se,

târându-se câteodată, când trebuiau să treacă un loc descoperit. Mersul lor fu mult încetinit pe această ultimă bucată a drumului.

Era aproape ora 6 când au ajuns la ultimele coline care înconjurau golful. Aruncară o privire în jos.

Nu puteau fi văzuţi decât dacă vreunul din oameni ar fi urcat pe colină. Chiar de pe înălţimea farului nu puteau fi zăriţi, în mijlocul stâncilor cu care se confundau.

Goeleta era acolo, plutind în golfuleţ, cu catargele şi vergile pregătite şi greementul în bună stare. Echipajul era ocupat să ducă din nou în cală încărcătura care fusese depusă pe punte în timpul reparaţiilor. Barca era legată în pupa navei şi de vreme ce nu se mai găsea lângă bordajul din babord, însemna că lucrul s-a sfârşit şi că găurile ghiulelelor fuseseră astupate.

— Sunt gata, murmură John Davis, stăpânindu-şi cu greu furia gata să izbucnească.

— Cine ştie, poate vor porni înaintea mareei, adică peste vreo 2 ore.

— Şi să nu poţi face nimic, nimic, repetă John Davis.

Într-adevăr, dulgherul Vargas se ţinuse de cuvânt. Lucrul fusese făcut repede şi bine. Nu se mai vedea nici o urmă de avarie. Cele două zile fuseseră suficiente. Odată încărcătura aşezată la locul ei, tambuchiurile închise, *Careante* era gata de plecare.

Între timp orele treceau; soarele apuse şi dispăru; căzu noaptea şi nimic nu arăta că goeleta se pregăteşte să pornească.

Din adăpostul lor, Vasquez şi John Davis ascultau zgomotele care urcau din golf până la ei. Se auzeau râsete, strigăte, înjurături, fâşâitul coletelor târâte pe punte. Către orele 10 auziră clar cum se închidea un tambuchi. Apoi se făcu linişte.

Davis şi Vasquez aşteptau cu inima strânsă. Fără îndoială că, lucrul fiind terminat, sosise momentul plecării. Nu, goeleta se legăna încă în golfuleţ, cu ancora lăsată şi cu pânzele strânse pe vergi. Trecu o oră. Secundul de pe *Century* apucă mâna lui Vasquez:

— Mareea se întoarce, zise el. Iată fluxul.

— Nu vor pleca!

— Azi, dar mâine?...

— Nici mâine şi niciodată, spuse Vasquez. Să mergem, adăugă el, ieşind din adâncitura în care rămăseseră la pândă.

Davis, foarte nedumerit, îl urmă pe Vasquez care se îndrepta prudent spre far.

În câteva minute fură la poalele terasei ce servea drept piedestal turnului. Ajunşi aici, Vasquez, după o scurtă cercetare dădu la o parte o piatră mare, fără prea multă greutate.

— Strecoară-te aici, îi zise lui Davis, arătându-i scobitura rămasă. Iată o ascunzătoare pe care am descoperit-o din întâmplare, când eram la far. Nu credeam că îmi va servi într-o zi. Nu este o văgăună. Este o simplă crăpătură în care am încăpea amândoi cu greutate. S-ar putea

trece de 1.000 de ori înaintea acestei spărturi, fără să se creadă că este cineva acolo.

Davis, ascultând sfatul, se lăsă să alunece în cavitate, unde intră imediat şi Vasquez. Lipiţi unul de altul, aproape fără să se poată mişca, îşi şopteau gură lângă gură.

— Iată planul meu, zise Vasquez. Ai să mă aştepţi aici.

— Să te aştept? repetă Davis.

— Da, eu mă duc la goeleta.

— La goeleta? spuse Davis uluit.

— Am hotărât că ticăloşii nu vor pleca, zise ferm Vasquez. Scoase din haină două pachete şi un cuţit.

— Iată un exploziv pe care l-am făcut cu pulberea şi o cămaşă de-a noastră. Cu o altă bucată de cămaşă şi restul pulberii am făcut un fitil. Pun totul pe cap şi merg înot până la goeleta. Mă strecor de-a lungul cârmei şi cu acest cuţit fac o gaură la pupa, între cârmă şi etambou. În această gaură pun explozivul, aprind fitilul şi mă întorc. Acesta este planul meu pe care nimic în lume nu mă va împiedica să-l îndeplinesc.

— E minunat! exclamă John Davis entuziasmat. Dar nu te voi lăsa să înfrunţi singur un asemenea pericol. Te voi însoţi.

— La ce bun? replică Vasquez. Un om singur trece mai uşor şi un singur om ajunge pentru ceea ce vreau să fac.

Davis insistă degeaba, căci Vasquez rămase neînduplecat. Ideea era a lui şi înţelegea s-o pună singur în aplicare. În cele din urmă Davis trebui să fie de acord.

În adâncul nopţii, când întunericul era de nepătruns, Vasquez, după ce se dezbrăcă, ieşi pe brânci din crăpătură şi începu să coboare panta colinei. Ajuns la apă, intră şi începu să înoate cu forţă spre goeleta care se legăna uşor, la un cablu de mal. Pe măsură ce se apropia, masa goeletei devenea mai mare şi mai neagră. Nimic nu mişca la bord. Totuşi erau oameni de pază. În curând înotătorul văzu clar silueta unui om care sta de veghe. Aşezat la prova pe teuga, lăsându-şi picioarele să atârne deasupra apei, banditul fluiera un cântec marinăresc ale cărui note se înşirau limpezi în tăcerea nopţii.

Vasquez făcu un ocol şi se apropie de navă pe la pupa, devenind astfel invizibil în umbra ei neagră. Cârma se arcuia deasupra lui. Apucă suprafaţa alunecoasă şi, cu preţul unor eforturi enorme, izbuti să se ridice, agăţându-se de barele de fier. După ce reuşi să se aşeze călare pe panta cârmei, o strânse între genunchi ca un cavaler care dă pinteni armăsarului. Mâinile devenindu-i astfel libere, putu să apuce sacul de pe cap şi, ţinându-l cu dinţii, să caute în el cuţitul, pe care-l scoase, şi se puse imediat pe treabă. Încetul cu încetul, gaura pe care o făcea între pana cârmei şi etambou deveni mai mare şi mai adâncă. După o oră de lucru, lama cuţitului ieşi de partea cealaltă, în această gaură destul de încăpătoare, Vasquez introduse explozibilul pregătit, puse fitilul, apoi căută amnarul în sac.

În acest moment, genunchii obosiţi îşi desfăcură pentru o clipă strânsoarea. Atunci se simţi alunecând şi alunecarea însemna eşecul încercării sale. Fitilul, dacă se uda, nu se mai putea aprinde. În mişcarea fără voie pe care o făcu pentru a-şi recâştiga echilibrul, sacul se deplasă şi cuţitul, pe care-l pusese înapoi, scăpă în mare plescăind, iar apa ţâşni cu stropi deşi.

Cântecul omului de pază încetă brusc. Vasquez îl auzi coborând de pe teugă, mergând pe punte şi urcând pe dunetă. Îi văzu umbra profilându-se pe suprafaţa mării. Marinarul, aplecat peste balustradă, căută să descopere cauza zgomotului neobişnuit care-i atrăsese atenţia. Multă vreme stătu încordat, în timp ce Vasquez, cu picioarele înţepenite şi unghiile înfipte în lemnul alunecos, simţea că puterile îl părăsesc. În fine, liniştit de calmul dimprejur, marinarul se îndepărtă întorcându-se la locul său şi începu din nou să cânte. Vasquez scoase amnarul din sac şi lovi încet în scăpărătoare. Ieşiră câteva scântei. Fitilul aprins începu să pârâie înăbuşit. Vasquez se lăsă să alunece iute de-a lungul cârmei. intră din nou în apă şi cu mişcări tăcute înotă spre mal.

Timpul îi păru nemăsurat de lung lui John Davis, care rămăsese singur în ascunzătoarea sa. O jumătate de oră, trei sferturi, apoi o oră întreagă se scurseseră. Davis, nemaiputând răbda, ieşi din crăpătură şi privi cu îngrijorare spre mare. Ce a putut să i se întâmple lui Vasquez? În orice caz, nu fusese descoperit, căci nu se auzea nici un zgomot.

Deodată, răsfrântă de ecoul dealului, o explozie surdă tulbură liniştea nopţii, explozie urmată imediat de o larmă asurzitoare, de tropăituri şi de strigăte. Câteva clipe mai târziu sosi alergând un om ud şi mânjit de nămol din cap până în picioare, îl împinse pe Davis şi se lipi de dânsul în ascunzătoare, făcând să cadă peste intrarea ei blocul de piatră care o masca.

Aproape imediat trecu pe acolo, ţipând, o ceată de oameni. Bocancii care se izbeau de bolovani nu reuşeau să le acopere vocile.

— Hai, băieţi, zise unul din ei, îl avem în mână!

— L-am văzut cum te văd şi cum mă vezi, zise un altul. E singur.

— Nu se putea depărta mai mult de o sută de metri.

— Ah, canalia! îl prindem noi. Zgomotul descrescu, apoi se stinse.

— S-a făcut? întrebă încet Davis.

— Da, zise Vasquez.

— Şi crezi că ai reuşit?

— Sper, răspunse Vasquez.

În zori, un zgomot de ciocane risipi orice îndoială. Dacă se lucra astfel la bordul goeletei, însemna că suferise avarii şi că acţiunea lui Vasquez reuşise. Dar cât de mari erau aceste avarii, iată ce nu putea şti nici unul, nici celălalt.

— De-ar fi atât de mari încât să-i oprească în golf o lună! exclamă Davis, uitând că în cazul acesta el şi tovarăşul său ar muri de foame în ascunzătoarea lor.

— Tăcere! şopti Vasquez apucându-l de mână.

O nouă ceată de oameni se apropie, de data asta în tăcere. Poate erau cei care se întorceau cu mâna goală de la vânătoarea lor. În orice caz, oamenii care o alcătuiau nu scoteau nici o vorbă.

Nu se auzea decât zgomotul paşilor.

Toată dimineaţa Vasquez şi Davis auziră tropăit de picioare în jurul lor. Cete de oameni treceau, trimise în urmărirea atacatorului care nu putea fi prins. Totuşi, pe măsură ce timpul trecea, urmărirea părea să slăbească. De o bucată bună de timp nimic nu mai tulbura liniştea înconjurătoare, când, pe la amiază, 3 sau 4 oameni se opriră la doi paşi de gaura în care se ghemuiseră Vasquez şi Davis.

— Hotărât, nu poate fi găsit! zise unul dintre ei, aşezându-se chiar pe piatra care astupa intrarea crăpăturii.

— Mai bine ar fi să renunţăm, spuse altul. Ceilalţi au şi urcat la bord.

— Şi noi vom face ca dânşii. Cu atât mai mult, de altfel, cu cât netrebnicului nu i-a reuşit lovitura.

Nevăzuţi, Vasquez şi Davis tresăriră şi ascultară cu şi mai multă atenţie.

— Da, aprobă un al patrulea. Iete-te, a vrut să arunce în aer cârma!

— Sufletul şi inima unei nave!

— Bine-am mai fi arătat! zise un altul.

— Noroc că explozibilul lui a ţâşnit spre babord şi tribord. Singurele stricăciuni sunt o gaură în pupa şi o ferecătură smulsă. Cât despre axul cârmei, abia dacă s-a pârlit lemnul.

— Totul va fi reparat azi, zise primul, care începuse vorba. Şi în seara aceasta, înaintea fluxului, „vira ancora”, băieţi! După asta, n-are decât să şi crape de foame fugarul, dacă-i place!

— Ei bine, Lopez, te-ai odihnit destul? întrerupse brutal o voce aspră. La ce bun atâta pălăvrăgeală? Să ne întoarcem pe navă.

— Să ne întoarcem, ziseră ceilalţi 3 pornind la drum.

În ascunzătoarea în care se aflau, Vasquez şi Davis, zdrobiţi de cele ce auziseră, se priveau în tăcere.

Două lacrimi umplură ochii lui Vasquez şi-i alunecară de pe gene, fără ca asprul marinar să caute să ascundă mărturia disperării sale neputincioase. Iată deci la ce rezultat bicisnic a dus încercarea sa eroică. Toate pierderile piraţilor se rezumaseră la o întârziere de 12 ore. Chiar în această seară, după reparaţiile făcute, goeleta se va îndepărta pe marea nemărginită şi va dispare la orizont.

Zgomotul ciocanelor, care se auzea de pe mal, dovedea cu câtă râvnă îi obliga Kongre pe oamenii săi să lucreze pentru a-l pune pe *Careante* în stare de plecare. Pe la ora 5 şi un sfert, spre marea disperare a lui Vasquez şi Davis, zgomotul încetă brusc. Ei înţeleseră că ultima lovitură de ciocan a însemnat terminarea lucrului. Câteva minute mai târziu, scârţâitul lanţului ancorei pe nară confirmă acest fapt. Kongre începuse manevrarea ancorei. Momentul plecării se apropia.

Vasquez nu se mai putu stăpâni. Împingând stânca la o parte, se uită prevăzător afară.

Spre vest, soarele cobora atingând vârfurile munţilor, care închideau vederea în această parte. La această dată, aproape de echinoxul de toamnă, nu va trece nici o oră până va apune.

În partea opusă, goeleta se găsea în golfuleţ. Nu mai exista nici o urmă vizibilă a recentelor sale avarii. Totul părea în ordine la bord. Lanţul ancorei, acum vertical, arăta că un ultim efort o va scoate de la fund la momentul potrivit.

Vasquez, uitând de orice prudenţă, ieşi pe jumătate din ascunzătoare. Davis se uită şi el peste umărul paznicului. Amândoi priveau cu sufletul la gură. Cei mai mulţi dintre piraţi se urcaseră la bord. Totuşi, mai erau câţiva şi pe ţărm. Dintre aceştia din urmă, Vasquez îl recunoscu foarte bine pe Kongre care se plimba prin preajma farului, însoţit de Careante. După 5 minute, se despărţiră şi Careante porni spre uşa anexei farului.

— Să avem grijă, zise Vasquez în şoaptă. Sigur va urca la far.

Amândoi se lăsară să alunece înăuntrul cavităţii.

Într-adevăr, Careante se urcă la far pentru ultima oară. Într-o clipă goeleta urma să plece. Dar, mai înainte, el voia să privească departe pe mare şi să vadă dacă vreo navă nu apare cumva în apropierea insulei.

De altfel, noaptea va fi calmă, căci vântul slăbise odată cu căderea serii, ceea ce promitea un timp frumos la răsăritul soarelui.

Când Careante ajunse la galeria farului, John Davis şi Vasquez îl văzură foarte bine. Făcea înconjurul turnului, spre a privi cu luneta în toate părţile. Deodată scoase un adevărat urlet. Kongre şi ceilalţi ridicară capetele spre el. Cu o voce, care fu auzită de toţi, Careante strigă: „Canoniera! Canoniera!”

CAPITOLUL XIV
CANONIERA *SANTA-FE*

Cum ar putea fi descrisă panica din acest colţ al golfului? Strigătul: „Canoniera... canoniera!” căzu ca un trăsnet asupra acestor ticăloşi şi suna ca o condamnare la moarte. *Santa-Fe* însemna dreptatea care sosea pe insulă, era pedeapsa atâtor crime, pedeapsă de care nu mai puteau scăpa!

Dar oare Careante nu se înşelase? Această navă care se apropia era într-adevăr canoniera marinei argentiniene? Avea ca destinaţie baia Elgor? Nu se îndrepta pur şi simplu spre strâmtoarea Lemaire sau capul Several, pentru a trece apoi pe la sudul insulei?

Imediat ce Kongre auzi strigătul lui Careante, urcă în goană movila, se repezi pe scara farului şi ajunse pe galerie în mai puţin de 5 minute.

— Unde este nava? întrebă el.

— Acolo, la nord-nord-vest.

— La ce distanţă?

— Cam la vreo 10 mile.

— Deci nu va putea să fie la intrarea în golf înainte de căderea nopţii?

— Nu.

Kongre apucă luneta. Cercetă nava cu mare atenţie, fără să scoată un cuvânt. Era sigur că era un steamer. Se desluşea fumul gros care ieşea din coşurile sale, ceea ce arăta că merge cu viteză mare.

Că acest vapor era canoniera, nici Kongre, nici Careante nu mai puteau avea vreo îndoială. Văzuseră deseori nava argentiniană în timpul lucrărilor de construire a farului, atunci când sosea sau pleca din Insula Statelor. De altfel, vaporul se îndrepta direct spre golf. Dacă intenţia căpitanului ar fi fost să intre în strâmtoarea Lemaire, ar fi mers mai spre vest, şi dacă ar fi vrut să treacă pe la capul Several, mai spre sud.

— Da, zise Kongre, este în adevăr canoniera!

— Blestemat ghinion care ne-a întârziat până acum! exclamă Careante. Fără aceşti netrebnici care ne-au oprit de două ori, am fi fost în plin Pacific.

— Toate aceste vorbe nu ne pot sluji la nimic, grăi Kongre. Trebuie să luăm o hotărâre.

— Care?

— Să plecăm.

— Când?

— Numaidecât.

— Da, dar înainte să ajungem prea departe, canoniera va fi lângă golf...

— Da... dar va rămâne în afara lui...

— De ce?

— Pentru că nu va putea observa lumina farului şi nu va risca să înainteze spre coastă în întuneric. Acelaşi raţionament ca şi Kongre îl făceau şi Vasquez şi Davis. Ei nu voiau să-şi părăsească adăpostul atâta timp cât puteau fi văzuţi din galeria farului. În strâmta lor ascunzătoare, le venise şi lor gândul pe care şeful piraţilor îl împărtăşise lui Careante. Farul ar fi trebuit să fie aprins, căci soarele apusese.

Neobservând luminile lui, comandantul Lafayate, deşi cunoştea bine insula, nu va ezita oare toată noaptea să intre în golf? E adevărat că el intrase până acum de zeci de ori în baia Elgor, dar numai în timpul zilei şi numai văzând farul care să-i indice drumul; cu siguranţă că nu va risca să intre în acest golf întunecos. În acelaşi timp el se va gândi că insula fusese teatrul unor evenimente grave, de vreme ce paznicii nu erau la postul lor.

— Dar dacă, zise atunci Vasquez, comandantul n-a văzut uscatul şi continuă să înainteze în speranţa de a zări lumina farului? I s-ar putea întâmpla ceea ce s-a întâmplat cu *Century.* N-ar putea să eşueze pe recifele capului San-Juan?

John Davis răspunse cu un gest evaziv.

Era foarte adevărat că eventualitatea de care vorbea Vasquez putea să aibă loc. Fără îndoială însă că vântul nu bătea cu furie şi *Santa-Fe* nu se afla în aceleaşi împrejurări ca *Century.* Dar o catastrofă era în principiu posibilă.

— Să ieşim pe litoral, spuse Vasquez. În două ore putem să fim la cap. Poate că va mai fi posibil să aprindem acolo un foc spre a le semnaliza uscatul.

— Nu, răspunse John Davis, va fi prea târziu. Peste cel mult o oră canoniera va fi la intrarea în golf.

— Atunci ce-i de făcut?

— Să aşteptăm! răspunse John Davis.

Era trecut de ora 6 şi amurgul începea să învăluie insula.

În acest timp, pregătirile erau făcute cu multă energie la bordul lui *Careante.* Kongre voia să plece cu orice preţ. Pus pe jăratic, hotărâse să părăsească imediat locul unde se afla. Dacă aştepta mareea de a doua zi dimineaţa, risca să întâlnească canoniera. Văzând că această navă vrea să părăsească golful, comandantul Lafayate n-o va lăsa să treacă. Îi va da ordin să oprească şi va interoga pe căpitanul său. Desigur că va voi să afle de ce farul nu fusese aprins. Prezenţa navei *Careante* i-ar părea, pe drept cuvânt, suspectă. Când goeleta va fi oprită, va urca la bordul ei, îl va chema pe Kongre, va cerceta echipajul şi numai după mutra oamenilor va intra la cele mai fireşti bănuieli. Va obliga nava să întoarcă şi să-l urmeze, iar apoi o va reţine în golf până la primirea unor informaţii complete.

Şi atunci când comandantul canonierei nu-i va mai găsi pe cei 3 paznici ai farului, el nu va putea să-şi explice absenţa lor decât prin faptul că au fost victimele unui atentat. Şi n-ar fi firesc să creadă imediat că autorii acestui atentat erau oamenii de pe nava care căuta să fugă?

În fine, se putea ivi şi o altă complicaţie.

Deoarece Kongre şi banda sa zăriseră în largul oceanului pe *Santa-Fe,* nu era probabil şi chiar sigur că l-au observat şi cei care îl atacaseră de două ori pe *Careante* în momentul când ieşea din golf? Aceşti duşmani necunoscuţi au urmărit probabil toate mişcările canonierei şi vor apărea la sosirea ei în liman, iar dacă printre ei, cum e mai mult ca sigur, se află şi al treilea paznic, Kongre şi ai săi nu vor putea să mai scape de pedeapsă pentru crimele lor. Kongre se gândise la toate aceste eventualităţi şi la consecinţele lor. De aceea, singura hotărâre la care se oprise era să pornească imediat şi, pentru că vântul care sufla din nord era prielnic, să profite de căderea nopţii pentru a ieşi în larg, forţând velele. Atunci goeleta ar fi în stare să ajungă la ocean. Poate canoniera, nevăzând farul şi nevrând să se apropie de uscat pe întuneric, să fi rămas în acest moment destul de departe de Insula Statelor. Dacă va fi nevoie, pentru mai multă prudenţă, în loc să se îndrepte spre strâmtoarea Lemaire, Kongre va lua-o spre sud, va trece de capul

Several şi se va strecura în spatele coastei meridionale. Iată de ce grăbea plecarea.

John Davis şi Vasquez, înţelegând planul piraţilor, se întrebau cum ar putea să-l împiedice şi, în desperarea lor, îşi dădeau seama cât sunt de neputincioşi!

Pe la 7 şi jumătate, Careante chemă la bord pe cei câţiva oameni care mai erau pe uscat. Îndată ce tot echipajul se află pe navă, fu ridicată barca şi Kongre ordonă şi ridicarea ancorei.

John Davis şi Vasquez auziră zgomotul regulat al opritorului, în timp ce lanţul începea să urce sub acţiunea cabestanului.

După 5 minute ancora se afla la post. Imediat goeleta începu manevrarea velelor. Porni cu toate velele întinse, ca să nu piardă nimic din puterea vântului care slăbea. Încet, nava ieşi din golfuleţ şi, pentru a primi mai bine vântul în vele, se ţinea în mijlocul golfului.

Dar în curând navigaţia deveni foarte dificilă. Marea fiind joasă, goeleta nu era împinsă de curent, şi cu acest ritm nu progresa decât foarte încet. În curând nu va putea înainta deloc şi poate chiar va fi dată înapoi, dacă peste două ore va începe fluxul. În cel mai fericit caz nu va putea ajunge în dreptul capului San-Juan înainte de miezul nopţii.

Dar nu avea nici o importanţă. Cum *Santa-Fe* nu va intra în golf, nu riscau s-o întâlnească. Aşteptarea mareei următoare însemna, fără îndoială, că la răsăritul soarelui ea va fi încă în afara golfului.

Echipajul făcu tot ce-i stătea în putinţă pentru a grăbi mersul lui *Careante,* dar era dezarmat contra pericolului evident care provenea din deriva navei. Încetul cu încetul, vântul o împingea către malul de sud al băii Elgor. Acest mal, pe care Kongre nu-l cunoştea prea bine, îl ştia totuşi mărginit cu şiruri de stânci. O oră după plecare, el se crezu atât de aproape de mal, încât i se păru prudent să vireze ca să se îndepărteze. Această manevră nu se putea executa decât cu mare greutate, din cauza vântului care scădea din ce în ce mai mult, odată cu lăsarea nopţii.

Totuşi ea era foarte urgentă. Cu cârma la dreapta, scotele din spate fură întinse, în timp ce erau slăbite cele din faţă. Dar, din lipsă de viteză, goeleta nu izbuti să vireze şi continuă deriva spre coastă.

Kongre înţelese pericolul. Îi rămânea un singur mijloc. Îl întrebuinţa. Barca fu lansată, 6 oameni coborâră pe frânghie şi, cu ajutorul vâslelor, reuşiră să facă să înainteze puţin goeleta care-şi întinse murele la tribord. După un sfert de oră izbuti să revină la vechiul drum, fără să se teamă că va fi izbită de recifele de la sud.

Din păcate nu se mai simţea deloc vântul, velele atârnau pe catarge. Barca încerca în van să-l remorcheze pe *Careante* până la intrarea în golf. Tot ce ar fi putut face nava era să reziste fluxului care începea. Cât despre înaintare, nu mai putea fi vorba. Va fi oare Kongre obligat să arunce ancora în acest loc, la mai puţin de două mile depărtare de golfuleţ?

După plecarea navei, John Davis şi Vasquez se ridicară şi coborâră până la mare, de unde urmăriră mişcările goeletei. Vântul se oprise cu totul şi ei înţeleseră că bandiţii vor fi obligaţi să se oprească, spre a aştepta următorul reflux. Dar vor avea tot timpul, înainte de revărsatul zorilor, să ajungă la intrarea în golf şi le vor rămâne multe şanse să plece fără să fie văzuţi.

— Nu! Am pus mâna pe ei! exclamă deodată Vasquez.

— Cum? întrebă John Davis.

— Vino... vino!

Vasquez îl trase pe tovarăşul său în direcţia farului.

După părerea sa, *Santa-Fe* trebuia să se afle în faţa insulei. Ar putea fi chiar foarte aproape, ceea ce, de altfel, nu era deloc periculos pe o mare atât de liniştită. Fără îndoială că, surprins de stingerea farului, comandantul Lafayate aştepta răsăritul soarelui, cu maşinile la mică presiune.

Tot aşa gândea şi Kongre; dar acesta îşi spunea că are cele mai mari şanse să evite canoniera. Îndată ce refluxul va duce apele golfului spre mare, chiar şi fără vânt, *Careante* îşi va relua mersul şi în mai puţin de o oră va fi în larg.

Odată ieşit din golf, Kongre nu se va depărta prea mult. I-ar fi suficientă o briză uşoară, din cele care de obicei suflă din când în când, chiar şi în nopţile calme, şi de un curent spre sud, pentru a merge lin, pe lângă coastă, în adâncul nopţii întunecoase. Imediat ce va fi trecut de capul Several, care se găseşte la o depărtare de 7-8 mile, goeleta, adăpostită de faleză, nu va mai avea de ce să se teamă. Singura primejdie era să fie observată de oamenii de veghe de pe *Santa-Fe,* dacă aceasta s-ar afla mai jos de golf şi nu spre capul San-Juan.

Comandantul Lafayate n-ar lăsa desigur să se depărteze goeleta dacă ar fi văzută la ieşirea din golf, chiar şi numai pentru a-i pune căpitanului întrebări despre far. Cu ajutorul aburilor, ar fi ajuns nava care fugea, înainte ca aceasta să fi dispărut în spatele înălţimilor din sud.

Era atunci 9 şi ceva. Kongre trebui să se mulţumească să se oprească şi să reziste în faţa mareei, ca să aştepte momentul când va începe refluxul. Dar mai erau aproape 6 ore până la reflux. Curentul nu-i va fi prielnic înainte de ora 3 dimineaţa. Goeleta evita fluxul, întorcând etrava către larg. Barca fu urcată din nou la bord. Când va sosi momentul, Kongre nu va pierde nici o clipă pentru a porni din nou.

Deodată echipajul scoase un strigăt care putu fi auzit de pe ambele maluri ale golfului.

O lungă rază de lumină străbătu întunericul. Luminile farului se vedeau în toată strălucirea lor aşternându-se pe apă, pe o mare suprafaţă dincolo de insulă.

— Ah, ticăloşii! Sunt acolo! exclamă Careante.

— Pe uscat! ordonă Kongre.

Într-adevăr, pentru a scăpa de primejdia imediată care-i ameninţa, nu avea altceva de făcut: să debarce, lăsând la bord numai un mic număr de oameni, să alerge spre incintă, să pătrundă în anexă, să urce scara turnului şi să ajungă în camera de cart spre a se năpusti asupra acestui paznic şi a eventualilor săi tovarăşi, să se descotorosească de ei şi apoi să stingă farul. În cazul când canoniera pornise să intre în golf, se va opri cu siguranţă... Dacă era de-acum intrată, va încerca să iasă, nemaiavând lumina care s-o îndrume spre golfuleţ. În cel mai rău caz se va opri pe loc, aşteptând să se facă ziuă.

Kongre ordonă coborârea bărcii. Careante şi alţi 12 oameni, înarmaţi cu puşti, revolvere şi cuţite, luară loc alături de el. Într-o clipă vor acosta şi se vor repezi spre incinta farului, de care nu-i despărţea mai mult de o milă şi jumătate.

Această distanţă fu parcursă într-un sfert de oră. Nu se depărtaseră unul de altul. Toată banda, afară de cei doi oameni aflaţi la bord, se găsea împreună la poalele farului.

Da... John Davis şi Vasquez se aflau acolo. În goană, fără nici o precauţiune, căci ştiau că nu vor mai întâlni pe nimeni, ei urcaseră colina şi pătrunseseră în incintă. Ceea ce voia Vasquez era să aprindă luminile farului, pentru a arăta canonierei drumul spre golfuleţ, unde ea să poată ajunge înainte de venirea zorilor. Lucrul de care se temea, şi ce temeri îl mistuiau!, era să nu fi distrus Kongre lentilele şi lămpile şi ca întreg aparatul să nu mai fie în stare de funcţionare. Atunci goeleta, după toate probabilităţile, va putea să scape fără să fie observată de *Santa-Fe.*

Amândoi se repeziră spre locuinţă, intrară în culoar, împinseră uşa scării, pe care o închiseră în urma lor punând toate zăvoarele, urcară şi ajunseră la camera de cart...

Lanterna era în bună stare, lămpile la locul lor, având încă fitilurile şi uleiul rămase din ziua în care fusese stinsă. Nu, Kongre nu distrusese aparatul dioptric al lanternei, el nu se gândise decât să împiedice funcţionarea farului pe tot timpul cât va rămâne în baia Elgor. Şi de altfel, cum ar fi putut el să prevadă împrejurările în care va fi nevoit să-l părăsească?

Dar iată că farul lumina din nou!

Canoniera putea să ajungă la vechiul său loc de ancorare, fără nici o greutate.

Izbituri puternice se auziră la intrarea turnului. Întreaga bandă se năpusti spre uşă spre a urca pe galerie şi a stinge luminile. Toţi îşi riscau viaţa pentru a întârzia sosirea lui *Santa-Fe*. Nu găsiră pe nimeni pe terasă sau în locuinţă. Cei care se aflau în camera de cart nu puteau fi numeroşi. Îi vor învinge repede. Îi vor ucide şi farul nu va mai proiecta în noapte luminile lui primejdioase.

Cum se ştie, poarta de jos, care se afla în fundul gangului, era făcută dintr-o placă groasă de fier. Era imposibil să forţezi zăvoarele care

o închideau. Tot aşa de imposibil era s-o spargi cu lovituri de răngi sau topoare.

Careante, care încercase acest lucru, se convinse repede. După câteva eforturi zadarnice, veni lângă Kongre şi ceilalţi care se aflau în incintă. Ce era de făcut? Exista oare vreun mijloc de a urca prin exterior până la lanterna farului? Dacă acest mijloc nu exista, bandei nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să se refugieze în interiorul insulei, pentru a nu cădea în mâinile comandantului Lafayate şi a echipajului său. Cât priveşte înapoierea la bordul goeletei, la ce le putea folosi? De altfel, nici nu mai aveau timp. Nici un fel de îndoială nu putea fi că *Santa-Fe* se afla în golf şi venea spre far.

Dacă, din contră, în câteva minute farul ar fi stins, *Santa-Fe* nu numai că nu şi-ar putea continua drumul, dar ar fi nevoită să se întoarcă şi goeleta ar izbuti poate să treacă. Or, acest mijloc de a ajunge la galerie exista.

— Sârma paratrăsnetului! exclamă Kongre.

Într-adevăr, de-a lungul turnului cobora un lanţ de metal fixat din 3 în 3 metri de scoabe de fier. Căţărându-se de la un crampon la celălalt cu ajutorul mâinilor, era cu siguranţă posibil să ajungi la galerie şi chiar să-i iei prin surprindere pe cei ce ocupau camera de cart.

Kongre va încerca acest ultim mijloc de salvare. Careante şi Vargas o luară înainte. Amândoi se urcară pe anexă, apucară lanţul şi începură să se caţere unul după altul, sperând că nu vor fi observaţi din cauza întunericului. Ajunseră la balustradă şi se apucară de bară. Nu mai trebuiau decât să sară peste ea...

În această clipă răsunară două focuri de revolver.

John Davis şi Vasquez se găseau acolo, cu urechile ciulite. Cei doi bandiţi, loviţi în cap, dădură drumul barei şi se zdrobiră de acoperişul anexei.

Atunci se auzi o sirenă la poalele farului. Canoniera intra în golfuleţ şi sirena scotea sunete ascuţite.

Abia mai aveau timp să fugă. În câteva minute *Santa-Fe* va ancora la locul ei obişnuit.

Kongre şi oamenii săi, înţelegând că nu se mai putea face nimic, alergară pe terasă şi o luară la goană înspre interiorul insulei.

După un sfert de oră, în clipa în care comandantul Lafayate arunca ancora, şalupa paznicilor, redobândită, acostă la nava de război din câteva lovituri de vâslă.

John Davis şi Vasquez se găseau acum la bordul canonierei.

CAPITOLUL XV
DEZNODĂMÂNT

Canoniera *Santa-Fe,* ducând la bord schimbul de paznici pentru Insula Statelor, părăsise Buenos Aires la 19 februarie. Cu un vânt

prielnic şi pe o mare liniştită, traversarea sa fu foarte rapidă. Uraganul care ţinuse aproape 8 zile nu se întinsese dincolo de strâmtoarea Magellan. Comandantul Lafayate nu suferise deci din pricina lui şi ajunsese la destinaţie mai devreme cu câteva zile. Dacă sosea cu 12 ore mai târziu, goeleta ar fi fost departe şi ar fi trebuit să renunţe la urmărirea bandei lui Kongre şi a şefului ei.

Comandantul Lafayate nu lăsă să treacă noaptea înainte de a fi fost pus la curent cu ceea ce se întâmplase în baia Elgor de 3 luni încoace.

Dacă Vasquez se găsea la bord, camarazii săi Felipe şi Moriz nu se aflau alături de el. Cât despre tovarăşul său, nimeni nu-l cunoştea şi nu-i ştia nici numele. Comandantul Lafayate îi chemă pe amândoi în careu şi primul său cuvânt fu:

— Farul a fost aprins târziu, Vasquez.

— Nu mai funcţionează de 9 săptămâni... răspunse Vasquez.

— 9 săptămâni?! Ce însemnează asta? Şi ceilalţi 2 camarazi ai tăi?

— Felipe şi Moriz sunt morţi... 21 de zile după plecarea lui *Santa-Fe,* farul nu mai avea decât un singur paznic, domnule comandant!

Vasquez povesti evenimentele întâmplate pe Insula Statelor, îşi termină povestirea trecând sub tăcere fapta pe care avusese meritul să o săvârşească. John Da vis interveni:

— Ceea ce uită Vasquez să vă spună, domnule comandant, adăugă el, este că cele două proiectile ale noastre au fost cu totul insuficiente! Cu toate spărturile pe care i le-am făcut în cocă, *Maule* ar fi putut să plece chiar în această dimineaţă, dacă Vasquez, în cursul nopţii trecute, n-ar fi înotat până la navă, cu preţul vieţii sale, plasând un exploziv în pupa. E adevărat că nu a obţinut pe deplin rezultatul sperat. Avariile au fost uşoare şi au fost reparate în 12 ore. Dar aceste 12 ore au fost acelea care v-au permis să găsiţi goeleta în golf. Acest lucru i se datorează numai lui Vasquez, cum, de altfel, tot el este acela care, zărind canoniera, a avut ideea de a alerga la far, spre a aprinde luminile stinse de atâta vreme.

Comandantul Lafayate strânse călduros mâna lui John Davis şi a lui Vasquez, care prin îndrăzneaţă lor intervenţie au permis navei *Santa-Fe,* să ajungă înaintea plecării goeletei, apoi explică în ce condiţii canoniera a putut vedea Insula Statelor cu o oră înainte de apusul soarelui. Comandantul Lafayate determinase poziţia navei pe hartă în dimineaţa aceasta şi era sigur unde se afla. Canoniera nu mai avea nevoie decât să navigheze în direcţia capului San-Juan, pe care trebuia să-l zărească înainte de căderea nopţii. În adevăr, la amurg, când cerul începu să se întunece, comandantul Lafayate desluşi foarte clar, dacă nu coasta de est a insulei, cel puţin piscurile înalte din spatele ei. Se găsea atunci la o distanţă de vreo 10 mile şi era sigur că va putea ancora după cel mai târziu două ore.

În acest moment, *Santa-Fe* fusese zărită de John Davis şi Vasquez. Tot atunci Careante o semnală din vârful farului lui Kongre, care luă

hotărârea de a porni cât mai repede, spre a putea ieşi din golf înainte ca *Santa-Fe* să fi intrat.

În acest timp, *Santa-Fe* continua să navigheze spre capul San-Juan... Marea era liniştită şi de-abia se simţeau din larg ultimele adieri ale brizei.

Desigur că, înainte ca Farul de la Capătul Lumii să fi fost construit, comandantul Lafayate n-ar fi comis imprudenţa să se apropie de uscat noaptea, şi cu atât mai puţin să pătrundă în baia Elgor spre a ancora în golfuleţ. Dar coasta şi golful erau acum luminate şi nu mai găsea că e nevoie să aştepte până dimineaţa.

Canoniera îşi continuă deci drumul către sud-vest şi când se făcuse noapte ajunsese la mai puţin de o milă de baia Elgor. Canoniera rămase aici, cu maşinile la mică presiune, aşteptând ca farul să lumineze.

Trecu o oră. Nici o rază de lumină nu apăruse pe insulă.

Comandantul Lafayate nu putea să se fi înşelat asupra poziţiei... Baia Elgor era cu siguranţă în faţa lui. Era negreşit în bătaia luminii farului... Şi farul nu se aprindea!...

Ce se putea gândi altceva la bordul canonierei, decât că se defectase aparatul? Poate că lanterna fusese spartă, lentilele stricate şi lămpile scoase din uz, în timpul ultimului uragan care fusese atât de puternic. Niciodată şi în ruptul capului nu i-ar fi trecut nimănui prin minte că cei 3 paznici fuseseră atacaţi de o bandă de piraţi, că 2 dintre ei fuseseră ucişi de aceşti asasini şi că al treilea, pentru a nu avea aceeaşi soartă, fusese obligat să fugă.

— N-am ştiut ce să fac, spuse atunci comandantul Lafayate. Noaptea era neagră. Nu puteam să risc să intru în golf. Trebuia să rămân în larg până la revărsatul zorilor. Ofiţerii mei şi echipajul erau cu toţii foarte îngrijoraţi şi presimţeau că s-a întâmplat o nenorocire, în fine, după ora 9 farul străluci... Întârzierea aceasta se datora probabil unui accident... Am ridicat presiunea cazanelor şi am luat drumul către golf. După o oră *Santa-Fe* a pătruns înăuntru. La o distanţă de o milă şi jumătate am zărit în golfuleţ o goeletă ancorată, care părea părăsită... Tocmai voiam să trimit câţiva oameni într-acolo, când răsunară focuri de armă, şi aceste focuri erau trase de pe galeria farului!... Am înţeles atunci că paznicii noştri erau atacaţi, că se apărau probabil contra echipajului acestei goelete... Am dat drumul sirenei, pentru a-i speria pe agresori... şi după un sfert de oră *Santa-Fe* ancora.

— La timp, domnule comandant! zise Vasquez.

— Ceea ce n-ar fi putut face, răspunse comandantul Lafayate, dacă nu v-aţi fi riscat viaţa pentru a aprinde farul. Acum goeleta ar fi fost în larg. Nu am fi zărit-o la ieşirea din golf şi banda de piraţi ne-ar fi scăpat.

Toată povestea se răspândi imediat la bordul canonierei şi plouă cu felicitări asupra lui Vasquez şi a lui John Davis.

Noaptea trecu liniştită şi a doua zi Vasquez făcu cunoştinţă cu schimbul alcătuit din alţi 3 paznici, pe care *Santa-Fe* îi aducea pe Insula Statelor.

E de la sine înţeles că încă în timpul nopţii un detaşament puternic de marinari fusese trimis să ia în primire goeleta. Kongre, fără această măsură, ar fi încercat cu siguranţă să se îmbarce din nou şi odată cu refluxul ar fi ieşit repede în larg.

Comandantul Lafayate, pentru a asigura securitatea noilor paznici, nu putu să aibă decât un singur obiectiv: să cureţe insula de bandiţii care o bântuiau şi care, după moartea lui Careante şi Vargas, erau în număr de 13 împreună cu şeful lor, deznădăjduit în neputinţa sa.

Dată fiind întinderea insulei, urmărirea risca să fie lungă şi chiar să nu-şi atingă ţelul. Cum ar putea echipajul de pe *Santa-Fe* să răscolească întreaga insulă?

Kongre şi oamenii săi nu vor face, fără îndoială, greşeala să se întoarcă la capul San-Bartolome, căci secretul acestei ascunzători putuse fi descoperit. Dar cunoşteau tot restul insulei şi se vor scurge poate săptămâni şi luni înainte ca banda să fie capturată până la ultimul om. Şi totuşi, comandantul Lafayate n-ar fi consimţit să părăsească Insula Statelor înainte de a-i fi pus pe paznici la adăpost de orice agresiune şi de a fi asigurat funcţionarea regulată a farului.

Ceea ce putea grăbi rezultatul dorit era lipsa de hrană de care vor avea de suferit Kongre şi oamenii săi. Provizii nu mai aveau nici în caverna de la San-Bartolome, nici în grota de la baia Elgor.

Comandantul Lafayate, condus de Vasquez şi John Davis, constată, chiar în zorii zilei următoare, că în aceasta din urmă, cel puţin, nu se mai găsea nici o rezervă de pesmeţi, carne sărată şi nici un fel de alte conserve. Tot ce mai rămăsese ca alimente fusese duse la bordul goeletei. Aceasta fu adusă din nou în golfuleţ de marinarii canonierei.

În cavernă nu se mai aflau decât rămăşiţe fără mare valoare, aşternut, haine şi unelte, care fură depozitate în anexele farului. Admiţând că în timpul nopţii Kongre ar fi revenit la vechiul depozit al jafurilor sale, n-ar mai fi găsit nimic care ar fi putut să servească de hrană pentru banda sa. Era probabil că nu aveau nici arme de vânătoare, judecând după puştile şi muniţiile care fuseseră descoperite la bordul lui *Careante.* Singurul lucru ce le mai rămânea era pescuitul. În asemenea condiţiuni, ori vor fi nevoiţi să se predea, ori nu vor întârzia să moară de foame. Totuşi, cercetările fură începute imediat. Detaşamente de marinari, sub ordinele câte unui ofiţer sau subofiţer, se îndreptară unele spre interiorul insulei, altele spre litoral. Comandantul Lafayate plecă personal la capul San-Bartolome, unde nu descoperi nici o urmă a bandei.

Trecură mai multe zile fără să se semnaleze prezenţa vreunui pirat, când, în dimineaţa de 10 martie, veniră în incinta farului 7 ticăloşi din

Ţara Focului, toţi palizi, slăbiţi, epuizaţi, morţi de foame. Aduşi la bordul lui *Santa-Fe,* după ce au fost hrăniţi, se luară măsuri să nu poată fugi.

4 zile mai târziu, secundul Riegal, care cerceta coasta meridională în împrejurimile capului Webster, descoperi 5 cadavre, printre care Vasquez putu să recunoască doi chilieni din bandă.

Din resturile găsite pe sol în jurul lor, se putea constata că încercaseră să se hrănească cu peşte şi crustacee; dar nu se vedea nici o urmă de vatră, cărbuni stinşi sau cenuşă. Nu mai avuseseră desigur nici un mijloc să aprindă focul.

În fine, a doua zi seara, puţin înainte de asfinţitul soarelui, un om se ivi în mijlocul stâncilor care mărgineau limanul, la vreo 500 de metri de far. Era aproape pe locul unde John Davis şi Vasquez, temându-se că goeleta va pleca, stătuseră la pândă în ajunul sosirii canonierei, în acea noapte în care Vasquez se hotărâse să facă o încercare supremă de a o reţine. Acest om era Kongre.

Vasquez, care se plimba în incintă cu noii paznici, îl recunoscu imediat şi strigă:

— Iată-l!... Iată-l!...

La acest strigăt, comandantul Lafayate, care umbla pe plajă cu secundul său, alergă în grabă.

John Davis şi câţiva marinari se repeziră şi ei şi, adunaţi pe terasă, putură să-l vadă pe şeful şi totodată pe unicul supravieţuitor al bandei pe care o comandase.

Ce venise să facă în locul acela? De ce se arătase? Intenţia sa era să se predea? Cu toate acestea, nu putea să nu ştie ce soartă îl aşteaptă. Va fi dus la Buenos Aires şi va plăti cu capul întreaga sa viaţă de hoţii şi crime.

Kongre stătea nemişcat pe o stâncă mai înaltă decât celelalte şi de care valurile mării se spărgeau încetişor. Privirile sale se îndreptau spre golf. Lângă canonieră putea vedea goeleta pe care norocul i-o trimisese tocmai când trebuise, la capul San-Bartolome, şi pe care nenorocul i-o luase înapoi. Câte gânduri trebuie că i-au trecut prin minte! Câte regrete! Fără sosirea canonierei, ar fi fost de mult în apele Pacificului, unde i-ar fi fost atât de uşor să fie ferit de orice urmărire şi să-şi asigure libertatea.

Cum este lesne de înţeles, comandantul Lafayate ţinea neapărat să pună mâna pe Kongre.

Dădu ordine şi secundul Riegal, urmat de 6 marinari, se strecură în afara incintei pentru a ajunge în pădurea de fagi, de unde, urcând pe bariera stâncoasă, îi va fi uşor să-l prindă pe bandit.

Vasquez conducea micul grup pe drumul cel mai scurt.

Nu se îndepărtaseră nici cu 100 de paşi de terasă când auziră răsunând un foc de armă şi un corp se prăbuşi în gol şi căzu în mare în mijlocul unei ţâşniri de spume.

Kongre scosese un revolver de la brâu, şi-l lipise de frunte...

Ticălosul îşi făcuse singur dreptate şi acum marea care scădea, târa cadavrul său spre larg.

Aşa se termină drama de pe Insula Statelor.

E de la sine înţeles că, în acest timp, din noaptea de 3 martie, farul funcţiona după program. Pe noii paznici Vasquez îi puse la curent cu serviciul. Acum nu mai rămăsese nici un ticălos din banda piraţilor.

John Davis şi Vasquez se vor îmbarca pe canonieră pentru a se întoarce la Buenos Aires; de acolo, primul se va duce la Mobile, unde nu va întârzia să obţină un binemeritat post de comandant de navă, pe măsura energiei, curajului şi valorii sale personale.

Cât despre Vasquez, el va pleca în oraşul său natal, pentru a se odihni după atâtea grele încercări înfruntate cu atâta curaj... Dar se va întoarce singur, căci sărmanii săi camarazi nu vor mai fi cu el.

În după-amiaza zilei de 18 martie, comandantul Lafayate, fără grijă de acum înainte în privinţa siguranţei noilor paznici, dădu semnalul plecării. Soarele apunea când nava ieşea din golf.

În acelaşi timp, acolo, pe mal, ţâşni o lumină al cărei reflex juca în siajul navei. Şi canonieră, depărtându-se pe marea întunecată, părea că duce cu ea câteva din nenumăratele raze de lumină proiectate din nou de Farul de la Capătul Lumii.

S F Â R Ş I T